ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

80ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 7 ОКТОМВРИ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 230 (5736)

Държаха за заложници агенти на ДАНС
Стр. 2

Работодателите напускат тристранката

Стр. 5

Румънският съд одобри пенсионната реформа

Стр. 8

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

Правителството избяга от вота на недоверие

Бойко Борисов изостави новия здравен министър сам да слуша критиките на опозицията

Целият кабинет вкупом избяга от дебатите по вота на недоверие за провала в здравната политика вчера. С това правителството на Бойко Борисов стана първото за 20 години, което вкупом и демонстративно не уважи Народното събрание. Единствено прясноизбраният здравен министър Стефан Константинов стоя в залата, за да чуе недоволството от провежданата политика.

БСП и ДПС отстро протестираха срещу бягството на кабинета от дебати и поискаха Борисов да бъде призован да се яви. Депутатите излязоха в 15-минутна почивка, но премиерът така и не благоволи да дойде.

В късния следобед Борисов все пак навести парламентарната зала, но стоя в нея само една минута. На излизане той обясни пред журналистите, че за разлика от депутатите имал работа за вършене.

Едва ли е имало вот, който предварително да изпълни толкова много от поставените си цели - смяна на министъра на здравеопазването, обещание за допълнителни 200 милиона лева за здравеопазване, обобщи лидерът на БСП Сергей Станишев. Основният проблем и в здравеопазването идва от провала на финансово-икономическата политика на това правителство, категоричен бе соцлидерът.

Стр. 3

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатите от левицата вдигнаха черно-бели снимки на премиера Бойко Борисов в знак на протест за отсъствието му от пленарна зала по време на дебатите за вота на недоверие

НЯКОЛКО ДУМИ

Нарцис или фюрер?

Ивелин НИКОЛОВ

Очаквах да се случи, но не чак толкова бързо. Дори на лудия Хитлер са му трябвали повече от 18 месеца, за да се реши да погази парламентаризма. От оглавяването на правителството след "демократични" избори през януари 1933-а до самообявяването си за фюрер през август 1934 г.

След години на сталинистите са им трябвали повече от пет години, за да смачкат парламентите в страните от Източна Европа.

При нас, докато си мислим, че живеем в XXI век, Диктатора надмина всички.

Отказа сам да предложи смяната на министър в собственото си правителство, както е във всички демократични държави и изпрати Дянков (който така или иначе управлява всички министерства).

Не се яви в българския парламент на обсъждането на вота на недоверие към същото това негово некадърно правителство. И не пусна министрите си да отидат там.

На финала обяви, че Народното събрание е загуба на време. В парламентарна република. И отиде да реже лента.

За капак насъска безумците от "Атака" да оскверният Храма на демокрацията. А с послушното си оръдие Цецка Цачева дори им опъна екран, за да сеят омраза.

Познати вчера ми твърдяха, че всичко било нарцисизъм, че много се обичал и не можел да гледа в очите собствения си провал.

Не е. Всички диктатори са били самовлюбени и са страдали от комплекс за малоценност. Като този на Борисов.

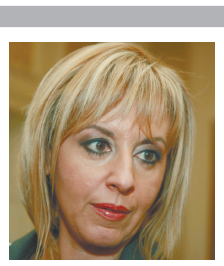
Това са си очевидни симптоми на започваща диктатура.

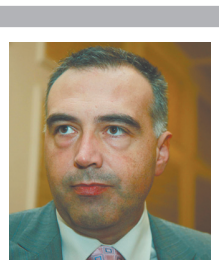
Ако я позволим.

41
4

Мая Манолова и Антон Кутев

За Цецка Цачева и скандалите в парламента

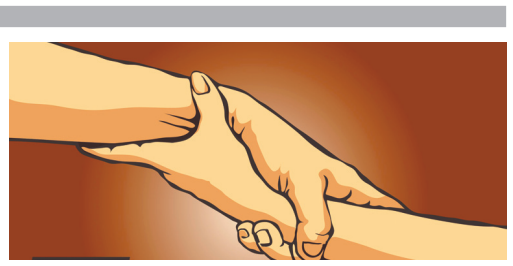

Стр. 11

Как се тъче идейна черга

Дискусия пред конгреса на БСП

Стр. 21

ISSN 0861-1343

България

Кабинетът отчете 12 хил. лв. командировки за три месеца

С протоколно решение кабинетът утвърди вчера разходите си за командировки в страната за второто тримесечие на 2010 г. Вицепремиерите, министрите, зам.-министрите и областните управители са похарчили скромните 12 199,44 лв. според справката. Министрите и замовете им "водят" на областните управители с 5445,21 лв. Губернаторите са се командировали само за 4597,30 лв. Най-скромни били ръководителите на държавни институции, похарчили само 240 лв. Разходите на премиера за воаяжите му из страната продължават да са държавна тайна според НСО и Авиоотряд 28.

Дянков обещал стипендии

Ще се намерят минимум 4,6 млн. лв. за стипендии до края на календарната година. Такова уверение е дал финансовият министър Симеон Дянков на среща с представители на студентите, съобщи преди заседанието на кабинета министърът на образованието Сергей Игнатов.

"В доклада, който сме написали с прогнозата за бюджета, сме поискали по пера определени суми. Сега предстоят обсъждания и ако не успеем да намерим тези пари, това, което сме предвидили като подкрепа на техническите университети, няма да се случи. 15 университета ще бъдат с "изсмукани" средства. Парите за образование са толкова, колкото през 2009 г., но ние се борим за повече, защото България е европейска страна и имаме европейски амбиции", коментира Игнатов.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Президентът Георги Първанов се срещна с председателя на Камарата на депутатите на Италианската република Джанфранко Фини

Еврошатра опънаха младежи в Добрич

Дана РУСЕВА

Голяма активност проявиха вчера младежите от Добрич в инициирания от евродепутата от БСП Илияна Йотова и Младежкото обединение в партията проект "Дни на европейската младежка активност - Добрич 2010". Шатрата с информационни материали за ЕС беше на площада. Само за половин час преминаващите млади хора попълниха над 40 анкети с въпроси, свързани с управлението на града и степента им на информираност за еврофондове и програми по тях. Повечето младежи казаха, че не са много наясно какво им предлага ЕС и им липсва информация. Въпросите затрудниха анкетираните. Днес се провежда обучителна среща по програма "Младежта в действие".

Държаха за заложници агенти на ДАНС в къщата на имам

Радикално движение убеждавало българомохамеданите, че е необходим нов световен ред, подчинен на „правата вяра"

Стотици хора от гоцеделчевското село Лъжница стояха пред дома на местния имам Мохамед Камбер. Те не пускаха служителите на ДАНС да си тръгнат с книгите, конфискувани при обиска на имама, и настояваха да бъдат върнати. Служители на МВР и ДАНС претърсили дома на духовника, откъдето иззели 5 кашона с книги, касети, дискове, списания и компютър.

Кметът на селото Байрям Разманов и районният мюфтия Айдън Мохамед няколко часа убеждаваха множеството да позволи на агентите да си тръгнат с иззетата книжнина, но местните бяха непреклонни.

Съвместната операция бе за пресичане дейността на нерегистрирания клон на ислямистката организация "Ал Уакф Ал Ислями". ДАНС и МВР са извършили обиски, претърсвания и изземвания в установени жилища и офиси, ползвани от нелегалната структура, се казва в официалната информация. Открити били пропагандни материали с радикално съдържание, проповядващи религиозна омраза и промяна на конституционния ред. Иззети са документи, сочещи незаконно финансиране на активистите и нарушения на данъчното законодателство у нас.

Окръжната прокуратура в Благоевград претърси имамите в няколко гоцеделчевски села, съобщи прокурорката Елка Атанасова. Тя отказа да посочи конкретна информация във връзка с процесуалните действия, защото не са приключили.

Хора на ДАНС извършили проверка и в дома на имама в сатовчанското село Кочан. "Нямам представа какво е констатирано след проверката. На мен хора от селото ми казаха, че това се е случило", обясни кметът Румен Орачев. Проверки имало още в Аврамово и други благоевградски села.

Едно от претърсванията на ДАНС и прокуратурата срещу нерегистрирания български клон на ислямистката организация "Ал Уакф Ал Ислями" се проведе в Рудозем, съобщиха от Смолян.

Окръжната прокуратура в Пазарджик пък е образувала досъдебно производство. То е срещу неизвестен извършител за периода 2008-2009 г. за ръководене и организиране на група, която си поставяла за цел престъпления против републиката и изповядване на антидемократична идеология, насочена към насилствено завземане на властта и насилствена промяна на установения с Конституцията държавен и обществен строй. Претърсванията започнали в 7 ч. сутринта на територията на община Велинград. Ставало въпрос за движение, определяно като радикален ислямизъм - салафизъм, което е искало да утвърди в съзнанието на българомохамеданите, че целият свят трябва да бъде командван от ислямизма, обясни говорителката на прокуратурата Снежана Стоянова.

Фондацията "Ал Уакф Ал Ислами", учредена в Айндховен, Холандия, била финансирана предимно от салафитски кръгове в Саудитска Арабия. След атентатите на 11 септември 2001 г. в САЩ централата й е закрита, след като са разкрити контакти между нейни структури и групата, подготвила и извършила мащабни терористични атаки.

КС остави резервния защитник и тайния свидетел

Конституционният съд отхвърли миналия ден жалбата на депутатите от БСП и ДПС срещу текстове в новия НПК. Последните промени в Наказателно-процесуалния кодекс въвеждат фигурата на резервния защитник и дават възможност да се осъждат лица въз основа на показания на таен свидетел. Депутатите от опозицията атакуваха текстовете пред Конституционния съд с мотивите, че нарушават правата на подсъдимите.

Президентът Георги Първанов наложи вето върху промените и подчерта, че новите постановки противоречат на Конвенцията за защита на правата на човека като ограничават правото на защита на обвиняемия и състезателния елемент в процеса, а също така възпрепятстват обективното установяване на истината.

Висшият адвокатски съвет, Асоциацията за европейска интеграция и права на човека и Българският хелзинкски комитет също подкрепиха исканията за отмяна на нормите. Съюзът на юристите в България сподели възраженията само по отношение на резервния защитник.

Конституционният съд бе сезиран от президента и опозицията с предупреждението, че ако спорните норми от НПК влязат в сила, ще последват множество осъдителни присъди за България пред Европейския съд в Страсбург. По въпроса за резервния защитник обаче КС намира, че тезата на президента и депутатите е неоснователна. КС се мотивира, че обвиняемият може да се откаже от резервния си защитник, както и от всеки друг свой процесуален представител.

Съдът отхвърли и възраженията върху тайните присъди с мотива, че СРС като всяко друго доказателство подлежат на манипулиране и е в ръцете на съда да се направи преценка.

България

Цитат на деня

Тъй като има обструкция, че неправилно съм подложила на гласуване, ще подложа на ново гласуване

Поредният бисер на Цачева

За първи път:

Кабинетът не се яви на вота на недоверие

Бойко Борисов остави новоизбрания здравен министър да се пържи сам в парламента

Искра МИЛЕВА

За първи път от 20 години премиерът и целият кабинет не се явиха в парламента по време на дебатите по поискан от опозицията вот на недоверие. Бойко Борисов остави единствено новоизбрания министър на здравеопазването Стефан Константинов да се оправя сам.

ДПС настояха Борисов да бъде извикан в парламента, като се позоваха на правилника. Парламентарната шефка Цецка Цачева обаче замаза положението. За идването на премиера в парламента обаче настояха и от БСП, които поискаха и почивка, в която премиерът да има време да дойде. Министър-председателят обаче не благоволи да се появи за дадените 15 минути.

Вотът на недоверие към правителството на Борисов заради провал в здравната политика премина в истерична атмосфера с много процедурни надцаквания и налудничави изказвания.

Като номера от селска вечеринка определи действията на мнозинството левият депутат Михаил Миков час преди заседанието на парламента. Депутатите от мнозинството изведнъж се отметнаха от предложението си вотът да се разглежда като първа точка и на председателски съвет предложиха тя да бъде изместена от гласуването на новия здравен министър. Това обаче предизвика острата реакция на опозицията, които настояха Цачева да напусне председателското място.

Социалистите настояха да бъде спазено правото им на първото заседание за месеца да предложат първата точка, без това да се гласува. След като това не стана, от левицата настояха двете точки да се излъчват пряко по БНТ и БНР. Гербаджийката Искра Фидосова обаче се хвърли на амбразурата и предложи единствено вотът да се предава по националните медии.

Мая Манолова призова да бъде извикана ексздравната министърка Анна-Мария Борисова, която да сдаде поста. При гласуването се оказа, че явно на двама от гербаджиите Борисова вече липсва, тъй като те охотно гласуваха "за".

Вие посягате срещу демократичните традиции опозицията да избира дневния ред всяка сряда, заяви Манолова. Какъв беше този цирк, който разиграхте на председателски съвет, възмути се тя, като обясни, че там Цачева е заявила, че точката по вота на недоверие ще бъде първа. Вие искате да обезсмислите, да обезличите и размиете вота, обвини Цачева депутатът от левицата.

Шефката на парламента се оправда, че била направила справка в парламентарни стенограми и открила, че при председателството на Георги Пирински е изтегляна точка от дневния ред напред.

Философията на здравната реформа на ГЕРБ е пестене на гърба на хората и на болничните заведения, представи Сергей Станишев мотивите на левицата. Според него управляващите водят здравната система към тотален срив. ГЕРБ разглеждат здравеопазването като изцяло финансова и пазарна система, за разлика от вносителите на вота, за които то е обществено благо и право на гражданите, добави той. Според Станишев правителството нарушава чл. 52 от конституцията, където е записано, че всеки българин има право на здравно осигуряване и достъпна помощ. Едва ли е имало вот, който предварително да изпълни толкова много от поставените си цели - смяна на министъра на здравеопазването, обещание за допълнителни 200 милиона за здравеопазване, обобщи соцлидерът. В късния следобед премиерът Бойко Борисов все пак се появи в НС, но стоя в залата само една минута. На въпрос защо е толкова за кратко той отговори, че за разлика от депутатите, имал работа за вършене.

Сергей Станишев обвини кабинета, че се е провалил в цялостната си политика

СЛАГАТ СНИМКИ НА МИНИСТРИТЕ В НС

Да се отложи разглеждането на вота на недоверие, за да присъстват премиерът и министрите, поискаха от опозицията в разгара на дебатите. Левите депутати дори размахаха черно-бели снимки на Бойко Борисов. На шега лидерът на БСП Сергей Станишев предложи да се сложат снимки на министрите по празните им места, за да не говорят депутатите на въздуха. Мнозинството обаче отхвърли предложението му и продължи с цирка. На трибуната излезе Искра Фидосова, която обясни, че вотът нямал смисъл, тъй като нямало предложения. Моля ви, когато говорите, да бъдете точна и да следвате политическата логика, обърна се към Фидосова Станишев. Тя обаче се измъкна, че за реформите било необходимо време и визия. Нали не искате да ни убедите, че сменихте Нанев заради мустаците, а Борисова заради прическата, заяви Ангел Найденов. Истината е, че ги свалихте заради провал в политиката, категоричен бе депутатът.

Волен Сидеров пак прави циркове в пленарна зала

ВОЛЕН ПОЛУДЯ, НАЛЕТЯ НА ЦЕЦКА

Волен Сидеров отново влезе в парламентарната история с налудничаво поведение. Той изразходва времето на парламентарната му група за изказвания около вота, за да говори против членството на Турция в ЕС. "Повече тук не трябва да се посреща министър-председател от Турция с прегръдки, защото този конкретно е ислямски фундаменталист. Тази грешка, която направихте, е голям червен сигнал. Не ми спирайте микрофоните", разкрещя се атакистът на Цачева, която обаче изобщо не беше пипнала звука му. Той хвана нейните микрофони и я заплаши, че ако го спре, ще се качи там. "Моето време не е свършило, времето ми предстои и занапред. Защото ние сме "Атака", не сме еничари. Да живее България!", ръкомахаше и се опиняваше Сидеров. Атакистът обвини Борисов, че е направил груба грешка, като е заявил по време на "нелегалното посещение на Ердоган", че въпросът с тракийските имоти е решен. Къде е министър Божидар Димитров, къде си, приятелю драги, изпадна в амок лидерът на "Атака". Ти ли даде този грешен съвет на премиера, създаде нова интрига Сидеров.

Новият здравен министър си призна, че няма концепция

Аида ОВАНЕС

Съговорката, че за няколко дни не може да има ясна визия за пътя, по който ще продължи българското здравеопазване, д-р Стефан Костантинов представи "някои свои виждания" пред депутатите, преди те да го одобрят на поста. "Не "мяу или бау", а 15 минутен анализ" обеща от парламентарната трибуна д-р Константинов и заяви, че тезите му не са част от концепция, а от посоки на бъдещата му дейност.

Възстановява се потребителската такса от 1% от минималната заплата за пенсионерите, които не страдат от хронични заболявания. В момента те плащат при джипито и при специалист по 1 лв., а 1.40 лв. държавата връща на докторите. Това едно от първите неща, които планира да промени новият д-р Константинов, който още в първия си ден като министър повтаряше, че ще иска всички идеи да бъдат дебатирани.

Който иска да прескочи джипито и няма време да чака за направление, ще си плаща при специалист. Как ще бъде регламентирано това плащане - цена като по каса (за първичен преглед при специалист сега НЗОК плаща на доктора 14.50 лв.) или свободна цена, формирана от доктора, не стана ясно. 24-часовият работен ден на джипитата щял да бъде отменен, защото според Константинов не е ефикасен.

Все още неизбран, Канстантинов заяви, че ще иска увеличение на парите за здраве от БВП, но не поясни за какъв процент и как ще се бори. На въпрос на ДУМА как си представя, че хората от райони с много висока безработица ще си плащат в общинската болница, например, д-р Константинов отговори, че собствеността на лечебниците ще е без значение, а във въпросните райони имало защитени болници. Би трябвало да останат 100-120 структуроопределящи болници, но това ще се реши след дебат, заяви неколкократно той. Стана ясно, че броят на университетските болници също ще бъде преразгледан.

Константинов стана министър на здравеопазването само със 123 гласа "за" от ГЕРБ и "Атака". 58 депутати от БСП и ДПС бяха "против", въздържаха се 12 от Синята коалиция и РЗС.

След изборът на министъра и официалното подписване на на споразумение с кабинета, от Българския лекарски съюз обявиха вчера, че отменят предвидените протести на медиците.

България

Няма да взимат точки с видеозаписи от КАТ

Завишават глобите от Нова година, ако не платиш - оставаш без книжка

От Нова година трябва да отпадне отнемането на точки на шофьори, чиито нарушения са заснети от камери. Това съобщи вчера началникът на "Пътна полиция" Алекси Стратиев. По думите му в предвидените промени в закона за движение по пътищата ще бъде копиран холандският модел. Това означава, че ще бъде въведен софтуер, чрез който снимките от пътните камери ще се изпращат до централизиран пункт. Там информацията ще се обработва и нарушението ще се свързва с данните на собственика на автомобила. След това той ще получава писмо, описващо нарушението и глобата, която трябва да плати.

Алекси Стратиев съобщи, че има подписан меморандум между България и Холандия по въпроса с пътната безопасност. Холандският опит според него е много подходящ за страната.

Цялата процедура е механична и не може да се манипулира, коментираха холандските ръководители на проекта. Те уточниха, че според техните правила, ако глобата не се плати, се изпраща второ писмо, в което тя е завишена с 25 процента. Може да последва и трето с 50 процента увеличение на сумата. Ако отново нарушителят не я плати, се проверява дали той е получил уведомленията и ако това е така, санкциите могат да стигнат до отнемане на книжката, забрана за шофиране или задържане.

В българските условия обаче се предвижда намаляване на глобата, ако тя бъде платена веднага, се разбра от думите на Стратиев. Той добави, че така ще бъдат спестени разходи от административни проблеми. Сумите на самите глоби обаче ще бъдат завишени.

Периодът от заснемането на нарушението, обработването на информацията и изпращането на писмо до шофьора ще бъде от 30 минути до два дни.

В момента в страната има 15 камери, следящи за спазването на правилата на движение. До осъществяването на идеите в проекта предстои законодателните промени да бъдат одобрени от парламента и да се купи сървър за системата.

Университетът в Стара Загора - пред затваряне?

Христо ХРИСТОВ

"Орязването на още 1 млн. лв. от бюджета ни за 2011 г. ще бъде пагубно за всички специалности, това означава да получим 27,6% по-малко средства в сравнение с тазгодишната издръжка", категоричен е ректорът на Тракийския университет проф. Иван Станков във връзка с намерението на образователния министър да намали субсидиите на 15 хуманитарни и медицински ВУЗ-а за сметка на други с инженерна насоченост. Според разчетите университетът ще е на минус с още 991 хил. лв.

"Това решение е драстично. То означава, че загиваме. Няма никаква логика, та ние и сега почти не можем да издържаме ветеринарната медицина", категоричен е ректорът. "По наши изчисления това са още 7.6% надолу. Това означава нови драстични мерки - намаляване на заплати, съкращения и орязване на издръжката във всички посоки", коментира проф. Станков и напомни, че сред приоритетите на ГЕРБ бе и селското стопанство.

Общинар купи 200 билета за Веско Маринов с пари на ГЕРБ

Над 550 лв. е похарчил от партийната хазна председателят на Общинския съвет в Благоевград Константин Хаджигаев, за да купи билети за концерт на Веско Маринов. Изпълнителят на "Моята полиция" имаше концерт в града преди дни. Хаджигаев решил да гарантира, че любимецът на вътрешния министър няма да пее пред празна зала, затова купил 200 билета, разкри в. "Струма". 37-те общински съветници в Благоевград получили вкупом пропуски със заръката непременно да отидат в зала "Яворов" на културното събитие. Хаджигаев първоначално направил опит да осребри сумата за билетите с общински пари. Счетоводителят на кметството обаче отказал да подпише харча не поради други съображения, а защото нямало фактура. В крайна сметка Хаджигаев бил принуден да плати всичките над 200 билета с пари на ГЕРБ. По данни от касата пред концертната зала най-вероятно става дума за 555 лв., защото ВИП билетите са по 15 лв., а съветниците са 37 души. Силно притеснен, че няма да се събере достатъчно публика за Веско Маринов, Хаджигаев раздал без пари останалите над 150 билета по линия на ГЕРБ на пенсионери и инвалиди.

Снимка Мариета ТОМОВА

Дъждовният октомври тормози всички обитатели на София

Независими творци:

МК действа непрозрачно и некомпетентно

Напълно неприемливо и недопустимо за нас е стартирането на театрална реформа при липсата на ясно обявена и дискутирана в широк кръг конкретна стратегия за развитие на целия сектор, се заявява в Декларация на представители на неправителствения сектор в изпълнителските изкуства, огласена вчера. Тя е подписана от Ида Даниел, председател на УС на Асоциацията за свободен театър, Симона Попова, председател на Асоциацията на свободната театрална инициатива, Диана Андреева, директор на Обсерваторията по икономика на културата, и Бойко Илиев, председател на Сдружението на продуцентите на частните театри.

Обявените намерения не са подчинени на ясна и единна визия и засягат само и единствено пряко бюджетираните от държавата институции, без позиция как тези промени ще се отразят на независимия сектор, твърдят авторите на декларацията. В идеите на министерството липсват идеи по финансирането на проектен принцип и стратегия за осигуряване стабилността и развитието на свободната сцена, смятат те. Творците са силно обезпокоени от факта, че "Министерството на културата провежда политика на прибързани и неефективни решения в условия на пълна непрозрачност и очевидна некомпетентност".

Оставянето на тази поредна декларация без отговор и реални действия ще ни принуди да поискаме оставката на министъра на културата Вежди Рашидов и на зам.-министър Митко Тодоров, както и да предприемем действия за сезиране на европейските институции във връзка с провеждането на политика, противоречаща на всички европейски принципи, определящи значимостта и ключовата роля на културата в страните-членки на ЕС, заявяват авторите на декларацията.

"Е, ако поискат да се разведа, да се разведа ли?" Това бе единственият коментар на Вежди Рашидов за поредното искане на творци да освободи министерския пост.

4 години затвор за офицер, откраднал танк

Бивш армейски офицер ще лежи 4 години в затвора. Той бе признат за виновен, че е участвал в кражбата на стар танк "Майбах" от Втората световна война. Алексей Петров и германецът Томас Гмайнер бяха осъдени вчера от сливенския военноокръжен съд. Освен това двамата трябва да заплатят на Министерството на отбраната общо 1 956 000 лв. Условна присъда от 3 години получи третият участник в кражбата германецът Матеус Майер.

Ден по-рано прокуратурата поиска 9 години затвор и за тримата обвиняеми. Ще обжалваме присъдата, защото тя е абсурдна, заявиха адвокатите на Петров и двамата германци.

Скандалът с първата кражба на танк в историята на Българската армия гръмна през декември 2007 г. Тогава бе съобщено, че е изчезнал танк марка "Майбах", който е бил вкопан в земята край граничното село Факия. Трима осъдени бяха заловени при опит да изнесат танка зад границата заради голямата му колекционерска стойност.

www.duma.bg

кратки

Взривиха къщата на варненски бизнесмен

Бомба избухна във вторник вечерта в двора на къщата на 57-годишния криминално проявен Ради Иванов-Радул във Варна. Взривът е съборил няколко керемиди от покрива и няма пострадали хора. Експлозията вдигна накрак варненските полицаи. По непотвърдена информация адската машина е задействана от автомобил, паркиран непосредствено до сградата. Районът бе отцепен. На мястото са пристигнали и две противопожарни коли. Според местни медии синът на Радул Николай, по-известен като Шванца, живее с вдовицата на убития бос на ВИС Георги Илиев. Смята се, че бомбата е подхвърлена за сплашване.

Спипаха 10 кг кокаин, скрит в дървени трупи

Митничари от пункт Варна-Запад задържаха 10 кг кокаин, укрити в контейнер с дървен материал. Товарът пристигнал от Суринам. Наркотикът е открит в изкуствено издълбани кухини в дървените трупи. Митническите служители са използвали сканиращ мобилен рентген, който първоначално установява наличието на разнородно вещество. При направения наркотест веществото реагира на кокаин. Случаят е предаден на компетентните власти.

Шофьор вилнее из София с потрошена кола

Млад шофьор удари с колата си автомобил с трима сръбски граждани в центъра на София малко преди 3 ч. миналата нощ, а след това избяга без една гума. Близо три километра потрошената кола вилнееше по улиците на София, докато накрая шофьорът й не я изостави близо до бул. "Ситняково". Столичните полицаи издирват шофьора на изпотрошената кола.

Ограбиха църква в Гоце Делчев

Около 1800 лева са откраднати от църквата "Успение Богородично" в Гоце Делчев. Трима души са нападнали продавачката на свещи в храма и са я принудили да им даде парите от металната каса.

България

КНСБ ще проведе протеста днес

КНСБ ще има национален протест днес, протестните действия ще бъдат преустановени само ако бъде подписан протоколът за съгласие с премиера в часовете преди, по време или след митинга. Това заяви вицепрезидентът на КНСБ Пламен Димитров вчера след извънредно заседание на Координационния съвет на синдиката.

Часове след това Министерският съвет взе решение за оттегляне на Кодекса за социално осигуряване от парламента, съобщиха от пресцентъра на правителството. В следващите дни щели да се коментират условията за пенсиониране. Засега е ясно, че от 1 януари 2011 г. се качва осигурителната вноска. Проектобюджетът на НОИ не е обсъждан на заседанието на правителството.

Специално за ДУМА от КНСБ потвърдиха, че протестът днес не се отлага. Очакванията на ръководството на КНСБ са да се съберат около 15 000 души, а протестната подписка да бъде подкрепена от 200 000 души.

По думите на Димитров по протокола има все още два спорни въпроса, които будят тревога. Единият е за удължаване на преходния период за пенсиониране на категорийните работници до 2014 г. без промяна на възрастта за пенсиониране, а другият е за плавното повишаване на стажа в общата категория, но от 2016 г. В проекта на протокол е записано повишаване на стажа с 4 месеца на година за всички категории до достигане на общ осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете за периода от 2016 до 2024 г.

Снимка Мариета ТОМОВА

Протест ще има, бяха категорични от ръководството на КНСБ вчера

Националното шествие ще започне днес от 11,30 ч. пред сградата на КНСБ. На листовките, с които КНСБ призовава хората да участват в протеста, пише: "А ти искаш ли доживотен труд за мизерна пенсия? Ако не искаш - ела!!!" Листовките призовават още: "Няма да плащаме чуждите грешки с нашите пенсии", като са изброени 4 точки, окачествени като "безумия". От пл. "Македония" шествието ще продължи по бул. "Христо Ботев", бул. "Ал. Стамболийски", пл. "Света Неделя", пл. "Независимост", бул."Цар Освободител" до пл. "Народно събрание" където ще се проведе Националният протестен митинг от 12,30 до 17 ч.

Предвижда се около 11.45 ч. шествието да спре пред входа на МЗ, където ще бъде връчена декларация от Федерацията на синдикатите в здравеопазването срещу здравната реформа, с която драстично се орязват правата на пациентите и работещите в здравеопазването. Около 12,05 ч. ще има митинг пред Министерския съвет, на който ще се връчи декларация от ръководството на КНСБ срещу предлаганите от кабинета пенсионна и здравна реформа.

Синдикалната федерация на служителите на МВР също ще подкрепи протеста на КНСБ. Полицаите са категорично "против" увеличението на осигурителния стаж с 3 години на служителите на МВР. Според Галин Грозев, председател на федерацията, исканията са навременни и затова ще бъдат подкрепени безрезервно от тях.

Работодателите напускат тристранката

С по-високите вноски управляващите ще пълнят дупката в бюджета на НОИ от 2 милиарда

Работодателските организации се оттеглят от Националния съвет за тристранно сътрудничество. Решението било взето на среща на представителите им в централата на Асоциацията на индустриалния капитал.

Причината за реакцията на бизнеса е споразумението, подписано във вторник между правителството и синдикатите, с което МС се ангажира да вдигне с три процента осигурителната вноска от 1 януари 2011 г. Председателят на БСК Божидар Данев още тогава определи намеренията за вдигане на осигурителната вноска с 3% като "безумие".

Работодателите се обявиха категорично "против" и нарекоха идеите за скок на вноските "опасни" на фона на кризата и "безумни". Представителите на бизнеса скочиха, че правителството е отстъпило пред исканията на синдикатите.

"Безумие, паника на правителството, което отстъпва пред уличния натиск. Това нещо ще доведе до вторична рецесия. Тъкмо икономиката ни подава глава над водата - досега бяхме с шнорхел, ще я потопим надолу под нивото на шнорхел", заяви Божидар Данев.

Вдигането на вноската с 3% означава увеличение на данъчноосигурителното бреме с 4000 лв. годишно за всяко семейство с двама работещи, са изчислили икономисти. Безработицата няма да може да намалее при толкова рязко вдигане на осигуровките, твърдят те.

Ще свалим осигуровките след кризата, заяви се премиерът вчера. Нищо не ме кара на най-бедната държава и на най-болните хора в ЕС да вдигам сега възрастта за пенсия, заяви той.

Ако проявя инат, който искат да чуят от мен, хиляди хора ще тръгнат да се пенсионират, а ние нямаме пари в бюджета за техните пенсии, каза Борисов. Тълкуването на медиите, че осигурителната вноска се повишава, не било правилно. Те трябвало да пишат, че "тя се възстановява на предишните нива", инструктира журналистите Борисов. Това не било отстъпление на властта пред синдикатите, а тъкмо обратното - те харесали идеята на правителството, изръси в типичния си стил Борисов.

На въпрос дали това е отстъпление от предизборното обещание на ГЕРБ за 5-процентно намаление на осигурителната тежест Борисов каза, че в момента в България осигурителните вноски са 16% от доходите, докато в ЕС са 29-30%.

"Не сме се отказали от пенсионна реформа, ще има дебат в обществото, ние искаме тя да бъде от 2012 г., а синдикатите - от 2014", каза премиерът. По думите му осигуровките се вдигат сега, защото има "дупка" в бюджета за социално осигуряване от 2 млрд. лева, която трябва да бъде покрита.

Наши кметове проучват виенски модел срещу трафика на деца

Ирина СИМОВА

64 български експерти, сред които кметове и зам.-кметове, представители на комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, обменяха опит в борбата с детската престъпност във Виена. В началото на октомври те посетиха Кризисния център "Аугартен", който реинтегрира отвлечени деца, принуждавани да проституират, просят или крадат във Виена. Австрийската столица в последните години постигна забележителни успехи в превенцията на трафика на деца - от 2005 г. досега задържаните от полицията малолетни и непълнолетни са намалели с 84%. За сравнение, през 2001 г. са задържани 30, а през пиковата 2005 г. - 701 деца, предимно от Румъния, България, Молдова и Украйна. Те са изпращани организирано, за да "заработват" по улиците на Виена, но са били принуждавани и да пренасят наркотици.

През 2006 г. стартира програмата за връщане на децата-жертви в родината им. По отношение на България тя дава незабавни резултати. През февруари виенската полиция задържа 142 българчета, два месеца по-късно те са само 4, а до края на годината - нито едно проблемно българско дете. По това време в България са създадени три подобни кризисни центъра.

Обществена трапезария отново ще има в Бургас

Социалното министерство отново одобри проект на община Бургас за предоставяне на услугата "обществена трапезария". 44 социално уязвими граждани ще получават топъл обяд в столовата на ул. "Оборище" 95 през всеки работен ден. Порционът включва супа, основно ястие и хляб за 2,20 лв. Проектът е на стойност 6292 лв. и се изпълнява от 1 октомври до 31 декември.

Комисия от представители на община Бургас и Дирекция "Социално подпомагане" ще подбира бенефициенти. Проектът се реализира в партньорство с Областната структура на БЧК. Храната се приготвя и доставя от служителите на Домашния социален патронаж. С обединените усилия на общината, местен бизнесмен - филантроп и нестопанска организация през есенно-зимния период топла храна ще се доставя на още 164 социално слаби граждани.

Най-вече англичани и германци се лекуват във Варна

Англичани и германци ползват най-често медицински услуги във Варна. За лечението на граждани на Великобритания РЗОК е заплатила за деветмесечието 53 021 лв.,а за немски туристи - 29 493 лв. Почти няма гражданин на европейска страна, който да не е търсил медицинска помощ в морския град, сочи справка за деветмесечието на районната каса.

Разходите за лечение на европейски граждани до момента са близо 120 000 лв. Най-много средства - 110 258 лв., са платени за болничното лечение на европейци, а най-малко гражданите на ЕС са ползвали дентални услуги. За тях касата е платила едва 283,95 лв.

Хепатит удари училище в Харманли

Най-голямото харманлийско училище ОУ "Иван Вазов" бе ударено от хепатит А. 4 деца от различни класове вече са се разболели. Децата нямат епидемична връзка помежду си, успокояват от здравната инспекция, въпреки че става въпрос за едно и също училище. Случаите са от различни класове, без децата да са роднини. Това създава опасност от няколко потенциални огнища на зараза, тревожат се родители. За да предотврати разпространението на болестта, директорът г-жа Кирякова е разпоредила извънредна дезинфекция на класните стаи.

Икономика

Асен Гагаузов:

Плевнелиев не разбра, че няма необезпечени договори

Бившият строителен министър призова наследника си да му се извини заради свободните му интерпретации

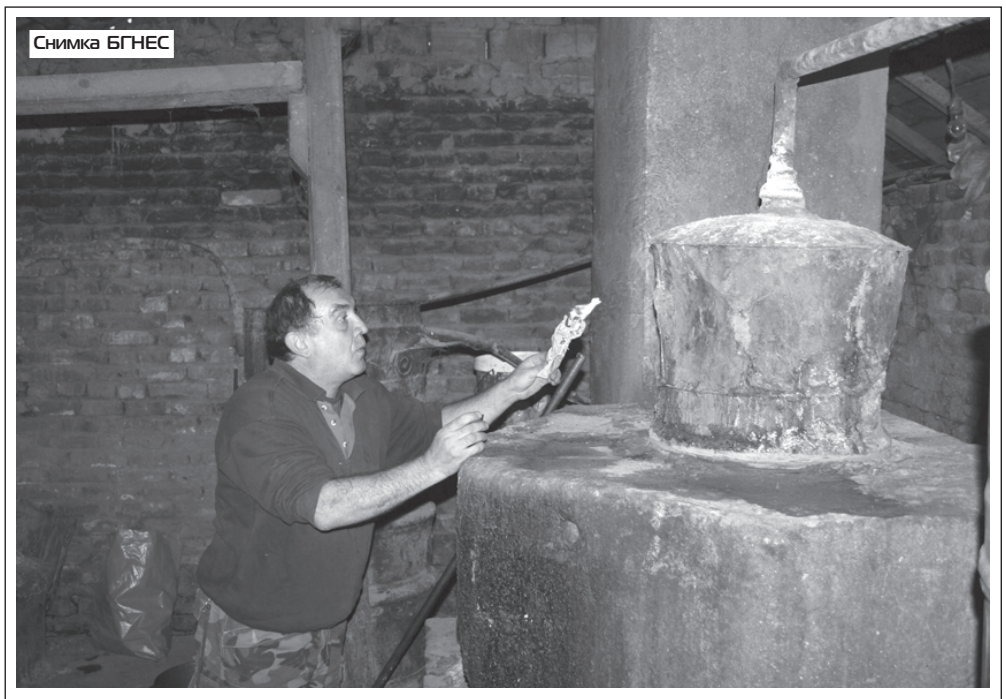
Министър Росен Плевнелиев остана последният, който не разбра, че няма необезпечени договори. Договорите, които сключва регионалното министерство, са инвестиционни. Това заяви вчера бившият строителен министър Асен Гагаузов. Инвестиционните договори се изпълняват за няколко години и няма как да са обезпечени в рамките на един бюджет. Освен това капиталовите разходи на регионалното министерство не се финансират само от собствения му бюджет, а и от този на финансовото министерство. То управлява средствата по инвестиционни програми - например за ромски жилища и т.н. и ги предоставя на МРРБ чрез корекция, обясни бившият заместник-министър Димчо Михалевски.

Гагаузов поиска вчера публично извинение от наследника си Росен Плевнелиев заради коментара му "там са вършени тотални безобразия" във връзка с огласения преди дни одитен доклад на Сметната палата за работата на ведомството през 2008 и 2009 г. Според Гагаузов наследникът му вероятно е оказвал натиск на шефа на Сметната палата проф. Валери Димитров като му върнал одитния доклад, защота обхващал само 2008 г. По думите му одитният доклад за МРРБ в периода 2008 - 2009 г. не посочва наличието на нарушения, а министър Плевнелиев си позволява да прави неверни интерпретации.

Плевнелиев пропуска важен факт - през 2008 г. агенция "Пътища" не е звено към МРРБ, а 2009 г. агенцията се прехвърля към министерството и сключените от нея договори за над 300 млн. лв. увеличават размера на сключените договори в МРРБ, обясни Гагаузов. Когато дойдохме през 2005 г., задълженията на министерството бяха 500 млн. лева. Да сте ни чули да се оплакваме, попита Гагаузов. Твърденията за 2 млрд. лева по договори, скрити в чекмеджетата, с които правителството на ГЕРБ се оправдава за превишения бюджетен дефицит, се оказаха неверни и след двете проверки на Евростат.

Михалевски каза, че е имало забавяне на вписването на договорите в държавната информационна система, където те се завеждат. Министерството се отчитало на периоди от 3, 6 или 12 месеца и за това не всички договори били вписвани на момента в системата. Гагаузов заяви още, че не е вярно и твърдението, че концесионните такси не са актуализирани по време на управлението му.

Снимка БГНЕС

В Казанлък "запалиха" казаните за ракия

Североизточна България - лидер по нерегламентирани заплати

Най-много нерегламентирани възнаграждения получават заетите в Североизточна България. Това показват данните от проучване на бизнес практиките в страната, проведено от Българската търговско-промишлена палата. Отново в Североизточна България са и най-малко сключваните трудови договори, уточни ръководителят на екипа, направил изследването, Любов Панайотова. Данните показват, че над една четвърт от работещите у нас не получават допълнително възнаграждение за извънредния си труд.

Данните от проучването сочат, че в Северна България делът на нерегламентираните плащания за труд е два пъти по-голям от този в Южна България. Най-нисък е делът на трудовите договори в Североизточна България - 83,5 на сто, което е с близо 10 на сто по-малко от средната стойност за страната - 92,2 на сто. Без трудови договори са предимно заетите в секторите хотелиерство и ресторантьорство, строителство и производство на текстил. Най-много сключени договори има в Северозападния район - 97,8 на сто.

Според работодателите най-висок е делът на сключените колективни трудови договори в Североизточния и Югоизточния район на планиране, съответно 25,5 процента и 25,1 процента. Делът им е най-нисък в Южния централен район - 16,6 на сто. Проучването е направено сред членовете на Българската търговско-промишлена палата. Обхванати са над 4000 фирми във всички 28 регионални структури на БТПП, обясни председателят й Цветан Симеонов.

До месец казват за екодоклада за „Бургас-Александруполис"

Министерството на околната среда и водите (МОСВ) ще се произнесе за качеството на доклада за оценка на въздействие върху околната среда на проекта за изграждане на нефтопровода "Бургас-Александруполис" в началото на следващия месец, съобщиха от министерството. Докладът е внесен в МОСВ в понеделник от инвеститора на проекта. Срокът, в който МОСВ трябва да се произнесе по него, е едномесечен. Оценката на МОСВ касае частта от съоръжението, която минава на българска територия. По-рано вчера стана известно, че компанията "Трансболкан пайплайн" е предоставила на компетентните министерства на Гърция и България екологичните оценки по проекта за нефтопровода "Бургас-Александруполис". Това съобщи гръцкият сайт Ин нюз. Според сайта оценките за влиянието на нефтопровода са били внесени на 30 септември и 1 октомври в Министерството на околната среда, енергетиката и климатичните промени на Гърция и в Министерството на околната среда и водите на България. Документът, който дава пълна оценка за въздействието на нефтопровода върху екологията и социалната среда, съответства напълно с международните стандарти и със законодателствата на България и Гърция. Оценката бе изготвена от консултантските компании "ILF Consulting Engineers" и "Environmental Resources Management". Акционерът "Трансболкан пайплайн", който ще строи нефтопровода "Бургас-Александруполис", ще разгледа този месец финансовия модел на проекта.

www.duma.bg

кратки

Шефката на фонд „Земеделие" излиза в отпуск

Някой от заместник изпълнителните директори на ДФ "Земеделие" ще заеме поста на Калина Илиева, след като тя излезе в отпуска. Това заяви вчера министърът на земеделието Мирослав Найденов. Министърът коментира, че решението на Илиева е лично и по думите му тя така е преценила и когато сметне за необходимо може да го обяви. Министърът каза, че е разговарял с премиера и някой от заместниците на шефката на ДФЗ ще бъде временно изпълняващ длъжността. "След това с оглед на ситуацията и нейното евентуално състояние ще преценим какво да бъде следващото решение", каза Мирослав Найденов.

Променят таксите за извънгабаритни автомобили

Агенция "Пътна инфраструктура" ще промени таксите, които събира от тежките и извънгабаритните превозни средства, реши кабинетът. Досега те се таксуваха по единна ставка, независимо с колко превишават максимално допустимите норми. В момента максималните размери, заложени в българското законодателство, са 4 м височина и 18,75 м дължина на превозното средство. Промяната се прави с цел да привлече повече международни превозвачи, които да преминават транзитно през страната ни. Сега много от тях избягват транзита през България, защото не искат да плащат високи такси. С разграничаването на ставките бюджетът на пътната агенция ще бъде ударен с около 137 000 лева. Според вносителите обаче, ако бъде постигнат ефектът от привличане на международни превозвачи, тази сума ще бъде компенсирана.

80% по-малко са площите за отглеждане на зеленчуци в Русенско

В Русенска област зеленчуци се отглеждат върху 80 на сто по-малко площи спрямо 2004 година. Това е извод от анализ на русенската областна администрация за земеделието в района. Условията за зеленчуци са най-добри в селските общини Сливо поле и Ценово и в селата на община Русе. Зеленчуци в областта могат да се отглеждат върху около 900 хектара, но използваната земеделска площ през 2009 година е била едва около 150 хектара. Основни причини са липсата на търсене за износ и за преработване, както и проблемите с напояването на площите. Поради това, производството на зеленчуци се развива от дребни земеделски стопанства от 0,1 - 0,2 хектара и така няма възможност за осигуряване на редовно задоволяване на пазара.

Практично земеделие

СЛЪНЧОГЛЕД

Прибирането на слънчогледа продължава. Ожънати са над 70 на сто от площите към края на месец септември и отчетеният среден добив е в размер на 230 кг/дка. Търговията е активна. По данни на САПИ средната цена към 25.09.2010 г. е 606 лв./тон без ДДС. Спрямо предходната седмица повишението е с 5,4 на сто. Цените са с тенденция на повишение и вероятно още през следващите дни ще се отчете ново увеличение. Най-често сделки се осъществяват на цена 610-620 лв./тон.

"Цените на растителните масла на световния пазар ще се покачат през четвъртото тримесечие на 2010 г. в сравнение с настоящото им равнище", прогнозира на международната конференция в гр. Хо Ши Мин (Виетнам) директорът на най-авторитетното европейското аналитично издание Oil World Томас Милке. Според водещите анализатори, през периода октомври - декември 2010 г. средните международни цени на основните растителни масла ще се покачат с $30-$50 за тон. Според Томас Милке глобалната биогоривна индустрия през следващите 10 години ще се нуждае от допълнителни 3 млн. тона палмово масло годишно. През 2010 година световното производство на биогорива се очаква да нарасне с 3,2 - 3,3 млн. т до 19,2 млн. тона. В същото време предлагането на други растителни масла изглежда ще бъде по-ограничено..

Динамичното развитие на търсенето на рапично масло като суровина за производството на биодизел в ЕС през последните години прогнозира, че през 2009/2010 г. потреблението му ще отбележи ръст с 1 млн. т до 6,7 млн. т.

ПРОГНОЗЕН БАЛАНС
СЛЪНЧОГЛЕД - 2010г.
за страната

Площ (хил. дка)	6 606
Добив (кг/дка)	185 - 190
1. Производство (хил. т.)	**1 222 - 1 255**
2. Потребление - вътрешно	**625**
* Семена (хил. т.)	35
* Преработка (хил. т.)	560
* Храна (хил. т.)	30
* Износ (хил. т.)	600 - 700
ОЛИО	
Производство (хил. т.)	170
Потребление (хил. т.)	170
Храна (хил.т.)	
Слънчогледово олио (хил.т.)	110
Други нужди (хил.т.)	**60**

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ"

ЕК разреши на 10 страни да започнат порано директните плащания на земеделските производители. Това ще стане на 16 октомври и се отнася за: Белгия, Франция, Гърция, Унгария, Ирландия, Литва, Латвия, Румъния и Испания.

Решението е мотивирано с финансовата криза, намалените приходи и по-трудните условия за получаване на кредити. Друг фактор са и лошите климатични условия. И тази година България не може да се възползва от тази възможност поради несвършена работа на МЗХ за обновяване на ортофотоснимките. Затова и страната ни не е внесла искане от ЕК за авансови плащания.

В същото време не е ясно дали е възможно плащанията да се осъществят и след 1 декември поради факта, че новият начин на очертаване на масивите /директно в ИСАК/ въпреки уверенията на ДФЗ доведе до много застъпвания на площите. Според източници от МЗХ застъпванията са много повече от 5 на сто и вероятно доближават 20%. Това автоматично води до увеличаване броя на проверките от Техническия инспекторат на ДФЗ. Вероятността до 1 декември да се осъществят всички проверки е сведена до нула.

Животновъдите също очакват поне до края на годината да получат националните доплащания за брой животно. Спокойствието, с което се работи в НВМС за реализиране на проверките, съвместно с ДФЗ, не дава основание за оптимизъм. Създаването на Българска агенция по безопасност на храните не означава, че трябва да се забравят ангажиментите към българските животновъди.

Професионалното обучение по ПРСР

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

От 18 октомври до 30 ноември 2010 г. започва прием на проекти по Мярка 111 "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания" по ПРСР. По Мярка 111 от програмата се предоставя помощ за обучения чрез курсове и информационни дейности в областта на земеделието и горите.

Финансовата помощ се предоставя на обучаващи организации, които могат да бъдат публични или частни институции в системата на професионалното образование и обучение, лицензирани съгласно българското законодателство и регистрирани по Закона за професионалното образование и обучение, както и висши училища, регистрирани по Закона за висшето образование.

В допълнение, за обучение чрез информационни дейности са допустими за подпомагане също юридически лица с нестопанска цел и научни институти с предмет на дейност в областта на селското и горското стопанство, управлението на земите и околната среда.

При кандидатстване обучаващите организации разработват проекти за обучение, които трябва да съдържат: подробно разработени учебни програми за всеки курс или информационна дейност с обоснована тема, по която ще се провежда обучението; планиран брой обучаеми; планирани региони, в които ще се провеждат дейностите; бюджет на разходите; график на провеждане за всеки курс и информационна дейност.

Допустими за подпомагане са дългосрочни курсове с продължителност до 150 часа и краткосрочни - с продължителност до 30 часа. Финансират се и информационни дейности като семинари, информационни сесии или работни срещи с продължителност от 6 до 18 часа. Темите на курсовете могат да обхващат различни области на растениевъдството, животновъдството, лесовъдството и агроекологията. Подпомагат се дейности за обучение по проекти, които се осъществят на територията на цялата страна, като общата продължителност на всички дейности по един проект не може да надвишава 18 месеца.

Финансовата помощ се предоставя в размер на 100% от общите одобрени разходи. Разходите, които РА покрива по мярката, са за разработване на учебната програма, разходи за самото обучение, наема на помещенията, както и осигуряване на учебните материали, изплащането на лекторските хонорари, пътните и административни разходи за организация и управление.

Максимално допустимата помощ за обучението на едно лице не може да надвишава левовата равностойност на 1750 евро за курсове от 150 учебни часа. Левовата равностойност на 350 евро за курсове от 30 учебни часа, както и левовата равностойност на 210 евро за информационни дейности. Също така е важно да се отбележи, че са допустими междинни плащания за проекти за обучение чрез повече от един курс или повече от една информационна дейност и при условие, че размерът на всяко междинно плащане надвишава левовата равностойност на 8000 евро.

Коментар: Добре е, че започва прием по Мярка 111, но остава открит въпросът за одобрението на проекти по мярката, които са от 2008 година. Забавянето вече трета година определя възможността фермерите да имат възможността да придобият квалификация, която се изисква по останалите програми на ПРСР.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД,
Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746,
факс: 0884 12 35 90, www.office@intellect-consult.com

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Свят

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Французите отново въстанаха срещу реформата в пенсионната система. Хиляди хора участваха в поредния протест срещу вдигането на пенсионната възраст от 60 на 62 години

Камерън се извини, но не отстъпва

Британският премиер съжалява, че е пропуснал да предупреди за орязването на детските надбавки

Дейвид Камерън се извини за това, че е пропуснал да предупреди гласоподавателите преди изборите, че неговото правителство ще ореже детските надбавки на милиони домакинства, съобщи британският в. "Дейли Телеграф". Въпреки това лидерът отказа да снеме подкрепата си за скандалната мярка.

В опит да спре спор, хвърлящ сянка върху речта му по време на първата му партийна конференция като премиер, Камерън изрази съжаление за изненадващото обявяване на нова политика. Въпросната мярка ще накаже майките, които си стоят вкъщи, отбелязва изданието. "Не очертахме всичките съкращения. Не знаехме точно каква ситуация ще наследим", заяви Камерин, цитиран от в. "Градиън". "Но признавам, че това не беше записано в нашия манифест", добави британският лидер Разбира се, че съжалявам за това.

Както ДУМА писа в понеделник, финансовият министър на Великобритания Джордж Озбърн обяви, че детските надбавки на богатите британци ще бъдат орязани. По този начин държавата ще спести 1 млрд. паунда. Засегнатите са родители, които получават над 44 000 британски лири годишно. Това са 1,2 млн., или 15% от семействата. Съкращенията ще ударят с 1055 паунда семействата с едно дете и с над 2500 паунда семействата с три деца. Мярката се очаква да влезе в сила през 2013 година.

"Това е трудно решение за нас, но смятаме, че при сегашната ситуация то е необходимо", заяви министърът, цитиран от Би Би Си. Според финансиста не е справедливо някой, който печели 18 000 на година да плаща за детските надбавки на човек с приходи от 50 000. В момента детските надбавки са 20 паунда седмично за първо дете и 13 за всяко следващо. Те се дават, докато детето навърши 19 години, при условие че учи редовно. Озбърн заяви, че сумите ще бъдат замразени за три години.

"Е, съпругата ми вече ще гласува за лейбъристите", заяви високопоставен представител на торите, след като бе обявена мярката. Заради неочаквано бурната враждебна реакция в консервативната партия и опасенията от сериозен бунт, Джордж Осбърн писа лично до всеки депутат от консерваторите, с настояване на подкрепят неговото предложение. По време на предизборната кампания Камерън и сегашният финансов министър постоянно уверяваха гласоподавателите, че надбавките няма да бъдат орязвани.

В опит да уталожи гнева на средната класа Камерън заяви пред медиите дългосрочните планове на партията да въведе прехвърляема данъчна добавка за двойките, сключили брак.

Съдът в Букурещ подкрепи реформата на пенсиите

Законът за реформиране на пенсионната система, който наскоро бе приет в Румъния, е конституционен. Това реши вчера Конституционният съд на Румъния, предаде агенция Аджерпрес.

Конституционните съдии отхвърлиха така жалбите на опозиционните Национално-либерална и Социалдемократическа партия относно това, че част от разпоредбите в закона са неконституционни.

Правителството прокара по-рано закона в парламента, за да реформира раздутата пенсионна система, останала от времето на комунизма. Според реформата пенсиите ще бъдат индексирани според инфлацията, а не според средните заплати, което ще намали размера им. Вдига се още възрастта за пенсиониране и се премахват специалните категории пенсии за определени държавни сектори като полиция, армия и съд.

Активист на „Солидарност" оглави ПАСЕ

Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) избра на пленарно заседание в Страсбург Войчех Савицки за генерален секретар на асамблеята с петгодишен мандат, започващ на 1 февруари 2011 г. Савицки е роден във Варшава на 20 март 1955-а. Като председател на подразделението на профсъюза "Солидарност" в компютърния център на енергийната промишленост между 1980 и 1981 г. Савицки е бил тясно свързан с движението, което изигра ключова роля в опозицията срещу комунистическия режим в Полша през 80-те години на миналия век. Генералният секретар на ПАСЕ осигурява функционирането на асамблеята, контролира вземането на решения и координира работата на комисиите, посочи пресслужбата на Съвета на Европа.

Възстановяването ще е умерено, предупреди МВФ

Нововъзникващите пазарни икономики от Централна и Източна Европа вероятно ще нараснат с 3,1 на сто като цяло през 2011-а и с 3,7 на сто през тази година при твърде неравномерно възстановяване на отделните страни, обяви МВФ. "Страните, които преживяха нетраен икономически бум (България, Латвия), или пък страните, чиито държавни и частни финанси (Унгария, Румъния) са уязвими, най-вероятно ще се възстановяват по-бавно", допълва Фондът в шестмесечния си доклад за световната икономика. Тази година Фондът очаква нулев растеж за България и увеличение на БВП на страната с 2,0 на сто през идната година. През 2009 г. Европа на нововъзникващата пазарна икономика като цяло отчете спад на БВП с 3,6 на сто, отбелязва Фондът.

Трима си поделиха Нобел за химия

Американецът Ричард Хек и японците Ейичи Негиши и Акира Судзуки са тазгодишните лауреати на Нобеловата награда за химия. Отличието им се присъжда за разработването на средство, което позволява да се създават толкова сложни химикали, колкото се откриват в природата. Те са открили ефикасни начини за свързване на въглеродни атоми, изграждащи сложни молекули, които подобряват всекидневния живот.

кратки

Нямали сме проблеми с ОЛАФ

Няма никакъв сигнал от Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) за евентуално спиране на плащания към България, заяви министърът по управлението на европейските средства Томислав Дончев. Той и министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев се срещнаха с комисаря за регионалното развитие Йоханес Хан преди откриването на III Дунавска конференция в представителството на германската провинция Баден-Вюртемберг в Брюксел.

Фини прави нова партия

Италианският десен лидер Джанфранко Фини полага основите на нова политическа партия, отправяйки предизвикателство към бившия си съюзник, премиера Силвио Берлускони. Двамата се отказаха от партньорството си през лятото. Фини се е срещнал със свои политически съюзници, за да начертае стратегията на движението "Бъдеще и свобода", което се очаква да се трансформира официално в партия.

Президентът на Русия Дмитрий Медведев пристигна в Алжир на официално посещение. На столичното летище той бе посрещнат от алжирския президент Абделазиз Бутефлика и след официалната церемония двамата имаха кратка беседа. Наситената програма на визитата включва няколко кръга преговори с Бутефлика в тесен и разширен кръг. Очаква се да бъдат подписани двустранни документи

Взрив в Ханой

Трима чужденци и виетнамец загинаха след експлозия близо до мястото, където е предвидено провеждането на парад с фойерверки по повод отбелязването на 1000 г. от създаването на виетнамската столица Ханой. Свидетели заявиха, че са чули експлозията преди обяд близо до столичния стадион "Май Динх".

Самолет се разби над Бахамите

Малък самолет се разби на Бахамските острови, малко след като излетя от международното летище в столицата Насау. При катастрофата са загинали най-малко седем души.

Земетресение разтърси Япония

Земетресение с магнитуд 4,9 по Рихтер разтърси Япония, съобщиха от Националния сеизмологичен институт на САЩ. Епицентърът на земния трус е бил на около 61 км дълбочина, на около 110 км североизточно от остров Хоншу. До момента няма данни за жертви и разрушения.

Свят

Гръцкият дефицит пак на ревизия

„Евростат" ще преоценява програмата на правителството за стабилизиране и бюджетно оздравяване на страната

Европейската статистическа служба (Евростат) ще преразгледа към значително повишение бюджетния дефицит и държавния дълг на Гърция за последните три години, особено данните за 2009 година, заяви говорителят на Европейската комисия Амадеу Алфатаж, и поясни, че оценката ще бъде готова през октомври.

В понеделник представител на гръцкото министерство на финансите призна, че бюджетният дефицит на страната за 2009 година може да надхвърли прага от 14 процента след преоценката на гръцките и европейските статистически служби. До този момент обявеният бюджетен дефицит на Гърция за миналата година е 13,6 процента от брутния вътрешен продукт (БВП). Финансовият министър Георгиос Папаконстантину също изключи вероятността да бъдат предприети нови рестриктивни мерки, което няма да доведе до "негативни последствия за бюджетния дефицит не само през настоящата, но и в следващите години".

Припомняме, че пред ЕС Гърция представи първоначалния си проект за бюджета за 2011 г., който предвижда намаляване на държавните разходи с 800 милиона евро. Бюджетът предвижда също увеличаване на приходите с 2,36 милиарда евро.

Гръцкото правителство очаква след предприетите през последните месеци твърде тежки както за икономиката на страната, така и за гръцките граждани непопулярни мерки да намали тази година бюджетния си дефицит до 7,8 процента от брутния вътрешен продукт. За 2011 г. управляващите са си поставили амбициозната задача да намалят дефицита, независимо че рецесията ще продължи и че БВП ще отбележи спад само с 2,6 процента през 2011 г. спрямо четирите процента през тази година. Проектът предвижда също, че инфлацията и безработицата в Гърция рязко ще се увеличат. Инфлацията ще нарасне с 2,2% през 2011 г. спрямо първоначалната цел от -0,4%, определена в спасителния план. За 2010 г. инфлацията ще достигне 4,6% спрямо първоначалната цел от +1,9%, предвижда предварителният проект. Безработицата ще продължи да се увеличава силно през 2011 г. и ще достигне 14,5% през 2011 г. и 15% през 2012 г. Тя трябва за започне да спада през 2013 г., когато ще достигне 14,6%, прогнозира правителството.

Снимка БГНЕС

Евросъюзът изрази безпокойство, че изтичането на токсични вещества от хвостохранилище на алуминиев завод в Унгария може да прерасне в екологична катастрофа и за други страни в Европа. Говорителят на ЕС Джо Хенън каза, че съюзът е готов да помогне, ако бедствието достигне големи мащаби или ако унгарското правителство поиска помощ. Разположената близо до завода река Дунав протича през Хърватия, Сърбия, България, Румъния, Украйна и Молдова, преди да се влее в Черно море

Опит за атентат в британското посолство в Йемен

Френският директор на австрийската енергийна компания OMB (OMV) в Йемен е застрелян от охранител в централата на компанията, близо до столицата Сана, съобщи Франс прес, позовавайки се на източници от службите за сигурност. Въоръженият охранител открил огън срещу директора с викове "Аллах акбар" ("Аллах е велик"), посочи един от източниците, без да уточни дали нападението е заради личен спор, или мотивът е друг.

Междувременно бомба избухна в близост до британското посолство в столицата на Йемен Сана. При инцидента има ранени хора. Британското външно министерство потвърди новината, като уточни, че при инцидента е засегнато "превозно средство" на мисията. Според британските власти няма жертви и ранени, съобщи Би Би Си. Според източници става дума за ракетно нападение.

Междувременно бунтовници, свързани с терористичната групировка "Ал Кайда", обстрелвали жилищен комплекс в Сана, който се обитава от чуждестранни граждани.

Инцидентите съвпаднаха с официалното предупреждение на френското външно министерство към гражданите на страната за повишено внимание при пътувания в страната и в Лондон, особено в градския транспорт и около туристически атракции.

В официалното съобщение се казва, че британските власти определят опасността от терористичен акт като "много висока". Лондон също предупреди за подобна опасност в Германия и Франция.

ЕМБЛЕМА ПРЕКЪСНА ОБАМА

Емблемата на президента на САЩ падна от трибуната и прекъсна реч на Барак Обама пред женска конференция, съобщи Асошиейтед прес. Държавният глава на САЩ говорел пред участниците в среща на най-влиятелните жени, организирана от сп. "Форчън" в университета "Карнеги Мелън", когато емблемата, изобразяваща президентския печат, се откъснала от трибуната и паднала на пода. Обама се пошегувал: "Няма нищо страшно, всички знаете кой съм" и разсмял аудиторията. Някои обаче явно са се нервирали наистина, предположил президентът - намек за небрежността, допусната от служителите в залата. "Изгубили са ума и дума", добавил той през смях и продължил.

НАСА праща мисия до Марс

НАСА ще се опита за разгадае мистерията с изгубената атмосфера на Марс. Американската космическа агенция получи зелена светлина за мисия до Червената планета. Бюджетът на амбициозния проект е 438 милиона долара.

Имало ли е живот на Марс, как Червената планета взаимодейства със Слънцето? Това ще се опитат да разгадаят американските учени. Мисията е поверена на Университета в Колорадо. Лабораторията там ще извърши научната подготовка и ще разработи необходимите уреди за изследване на атмосферата на Марс. Ще бъде построен и нов космически кораб, който ще пътува до Червената планета.

Досега Марс е изследван от автоматични апарати, между които орбитални модули, спускателни модули и марсоходи. Но две трети от мисиите са приключили с технически повреди и без особени резултати. Този факт накара учените да заговорят за "Бермудски триъгълник" между Земята и Марс.

Свят

Ирландия е във фалит

Националният доход на някогашния Келтски тигър намаля със 17% през последните три години

От Гърция през Япония до Съединените щати държавите в цял свят бяха разорени от банковата криза. Никоя икономика обаче не бе съсипана толкова брутално, колкото ирландската. Националният доход на някогашния Келтски тигър намаля със 17% през последните три години - най-дълбоката и бърза рецесия в западна страна след Голямата депресия през 30-те години на XX век. В разгара на дългия бум от 1990 до 2007 г. недвижимите имоти в Дъблин бяха поскъпи, отколкото в Лондон. Оттогава цените се понижиха с около 40% и все още спадат. При това темпо страната скоро ще се окичи със съмнителната чест за най-голям балон и най-тежък крах на пазара на недвижимите имоти в съвременната история. Когато финансистите се шегуваха през 2008 г., че единствените разлики между фалиралата Исландия и изпадналата в тежко положение Ирландия са една буква и няколко дни, се оказа, че те са грешали, защото кашата на Смарагдовия остров сега се оказа много по-голяма.

А през цялото спускане надолу ирландски министри обещаваха на избирателите, че положението е на път да се подобри. Първо спешните кредити за банките щяха да оправят нещата. После пък строгите мерки на съкращения на разходите щяха да създадат работни места. А решението на правителството да гарантира цялата банкова система (на практика без да задава въпроси), този път със сигурност щеше да оправи положението. Грешка, грешка и пак грешка. Като тяло, хвърлено от покрива на небостъргач, ирландската икономика просто продължава да пада. Тези дни ни бе представен поредният план. Ирландският министър на финансите Брайън Ленихън обеща на избирателите, че националният, по думите му, кошмар, който е трябвало да преживеят през последните две години, скоро ще свърши: "Сега слагаме край на това".

"Коя банка? Те всички са мръсници!", гласи този красноречив стикер

Ленихън обаче не успя да убеди финансистите, които чуват подобни приказки от него всеки път, когато той поднесе поредния си необмислен план. Макар и премерен в сравнение с предишните рисковани начинания на ирландския финансов министър, този проект изисква огромна сума пари.

Представеният спасителен план ще включва любимата банка на инвеститорите в сферата на недвижимите имоти Anglo Irish, както и Allied Irish и Irish Nationwide. Планът ще вдигне бюджетния дефицит от сегашното му равнище от около 12% от брутния вътрешен продукт (БВП) до поразителните 32 процента. Когато една държава бъде разорена по такъв силно впечатляващ начин, причините за кризата, в която е изпаднала, са многобройни. Като главна сред тях можем да посочим прекомерното уповаване на цените на недвижимите имоти както за оптимистичното настроение, така и за държавните приходи. По време на бума Ирландия намали подоходния и корпоративния данък и се осланяше все повече на данъците върху недвижимите имоти. Още щом балонът се спука, приходите спаднаха моментално.

Когато става дума за други аспекти, ирландските политици могат да твърдят, че просто са се придържали към общоприетите международни рецепти за икономически успех - привличане на чуждестранен капитал там, където е възможно, използване на сравнителните предимства (за каквито в Дъблин, както и в Рейкявик, сочеха именно финансите) и запазване на отвореността на икономиката. Една от поуките, от определената от бившия британски премиер Гордън Браун първа криза на глобализацията, обаче е, че подходът да бъдеш отворен за бизнеса на всяка цена не работи добре при малките държави с хомогенни икономики. Същият този подход изобщо не работи, когато хората, които вземат решенията, бавно "загряват". Както отбелязва Пит Лън от Дъблинския институт за икономически и социални изследвания, елитът, ръководещ ирландската икономика, е затворен по-плътно от стридена черупка, така че очаква позициите му да бъдат следвани безрезервно. Политиците избягваха да наричат балона на пазара на недвижими имоти балон, докато той не се спука. И когато това стана, те приеха твърде лесно твърденията на банкерите, че просто има недостиг на ликвидност, когато страната бе напълно фалирала.

Политиците последваха съвета на Международния валутен фонд (МВФ) и започнаха едни от най-жестоките бюджетни съкращения, правени някога. В резултат почти всеки шести жител на страната в трудоспособна възраст сега е безработен и започна нова рецесия. Има прилики с други държави: просто попитайте Гордън Браун. Голямата разлика с Великобритания обаче е, че като част от еврогрупата Ирландия не може да девалвира своята валута едностранно. Нейният единствен път обратно към конкурентоспособността е да понижи жизнения стандарт на работниците.

Това означава, че каквото и да твърди Ленихън, ирландската икономика има да се свива още.

Бронята е здрава

В рейтинга на световните износители на танкове Русия е на първо място

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Игор КОРОТЧЕНКО, директор на Центъра за анализ на световната търговия с оръжие (ЦАМТО)

Според сметките на Центъра за анализ на световната търговия с оръжие Русия заема първото място в рейтинга на износителите на нови основни бойни танкове (ОБТ) по количествени показатели, като малко изостава от САЩ по стойност на експортни доставки на ОБТ. През предишния 4-годишен период (2006-2009 г.) Русия е изнесла 482 нови танка на стойност 1,57 млрд. долара. През 2010-2013 г. обемът на руските доставки, като се имат предвид вече подписаните договори, а също така обявените намерения за преки доставки и лицензионни програми, може да достигне 850 нови танка на стойност 2,75 млрд. долара. С тези показатели Русия ще запази първото си място сред най-големите световни доставчици на ОБТ през предстоящия 4-годишен период.

В категорията "бойни танкове" според резултатите за 2009-а Русия е предоставила в регистъра на ООН следните данни: 80 танка са доставени в Индия, 4 - в Туркменистан, и 23 - в Уганда.

Според данните на ЦАМТО на Индия са предадени 80 ОБТ Т-90С според договора от 2007 г. (за доставка на 347 Т-90С). Общо Русия трябва да достави на Делхи 124 танка, останалите 223 ще бъдат сглобени в Индия от детайли, получени от Русия. През 2008 г. Русия е доставила 20 танка. По този начин останалите 24 готови машини трябва да бъдат предадени на индийската страна през тази година.

Туркменистан получи първите 4 ОБТ Т-90С по договора от 2009-а за доставка на 10 танка.

Уганда, която по-рано купуваше само Т-55, по всяка вероятност е получила пак такива или може би Т-72 от наличните в Министерството на отбраната на Русия.

Като се имат предвид перспективите, в Русия бе създаден сериозен технологичен резерв, което ще позволи както да се преоборудва руската армия с новите ОБТ, така и да се запазят лидерските позиции на световния пазар на танкове. На изложението "Отбрана и защита-2010", което се състоя през юли т. г. в Нижни Тагил, бе направена затворена презентация на перспективния ОБТ Т-95, разработен от специалистите от "Уралвагонзавод". Според известните данни танкът Т-95, който тежи близо 55 тона, има по-нисък силует в сравнение с Т-90, по-голяма маневреност и бронезащита. Куполът на Т-95 е с дистанционно управление, което повишава сигурността на екипажа.

Голям интерес на световния оръжеен пазар предизвиква новият руски танк Т-95. Това, което се знае за новия танк засега, е, че той ще има напълно ново въоръжение, ходова част, система за управление на огъня, система за разпознаване на целта

Като цяло световният пазар на новите основни бойни танкове през следващите 4 години очаква увеличаване на обема с около 20 на сто в сравнение с предишния 4-годишен период. Преди всичко това е свързано с това, че военните конфликти напоследък показаха важността от използване на съвременни танкове в театъра на военните действия. Високите темпове на производството на ОБТ за износ се потвърждават от статистиката.

Общо за 8-годишния период, от 2006-а до 2013 г., в света ще бъдат продадени не по-малко от 4515 танка за над 16,54 млрд. долара. От това количество обемът на пазара на новите танкове ще е не по-малко от 2478 на стойност 14,75 млрд. долара, или 54,9% от общото количество, и 89,1% от цената на общосветовните доставки на ОБТ. Основни конкуренти на Русия на световния пазар на танкове са САЩ и Германия. САЩ заемат по броя на доставени ОБТ второ място. През 2006-2009 г. са били изнесени 209 танка "Ейбрамс" ва стойност 1,5 млрд. долара, през 2010-2013 г., според известните поръчки и обявени намерения за закупуване, ще бъдат доставени 298 нови танка на стойност 3,84 млрд. долара.

На трето място е Германия. Най-големите си успехи през 2006-2009 г. тя постигна за сметка на големи договори за лицензионно производство на танковете "Леопард-2" в Гърция и Испания.

На световния пазар на ОБТ започна активно да излиза и Китай. В момента КНР е на четвърто място в рейтинга. Появяването му на световния пазар осигури съвместният с Пакистан проект на танка "Тип-85".

Интервю

Мая Манолова:

Цачева дава повод да й се иска оставката

Тя нарушава и конституцията, и правилника на НС, казва лявата депутатка

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Интервюта на Искра МИЛЕВА

Защо бяха тези "номера от селска вечеринка", както Миков ги нарече, сутринта на председателски съвет в НС, след като имаше съгласие вотът да е първа точка в дневния ред?

- Това, което се случи, е скандално. Председателката за пореден път си позволи да наруши българската конституция, позволи си да наруши правилника за работата на Народното събрание, позволи си недостойно поведение, което не се вписва в никакви морални норми. И си позволи лъжа. Няма друг случай, освен прецедентите, които създава Бойко Борисов като министър-председател да не направи лично предложението за изобр на нов министър в своя екип. Такава е парламентарната практика. Така че г-жа Цачева трябваше да отговори на искането на депутатите той да бъде извикан и лично да представи новия здравен министър Константинов. Освен това е прецедент в деня на опозицията да се пренарежда дневният ред.

Това се случва за първи път в парламентарната практика и беше изключително некоректно и недостойно внушението, което тя направи, че подобни нарушения били правени и в предишни Народни събрания. Всъщност в двата случая, когато това е ставало, е било по повод гласуване на Великденската ваканция на парламента и прекратяване пълномощията на народен представител, а във втория случай, който тя цитира - по повод невключването на алинея 7 на точката от дневния ред поради това, че се внася законопроект, който вече е бил разглеждан от Народното събрание и е бил отхвърлен. Така че на никого никога и през ум не му е минавало да пренареди дневния ред в т.нар. ден на опозицията. Това наистина е скандалният принос на Цецка Цачева в новата парламентарна практика. Скандални са изобщо нейните опити да въведе полицейщина в работата на най-демократичния орган. Скандално е, че тя не за първи път си служи с лъжа. Моето лично мнение е, че това скандално поведение е достатъчно да се иска оставката на Цецка Цачева, защото тя показа, че е готова да наруши и парламентарната практика, и конституцията във всеки един случай, когато партийната повеля й го разпореди.

Целта в случая беше първо да си приемат здравния министър, за да не може да се обсъжда след това при вота, така ли?

- Няма значение каква им е била целта, нито пък това, че следва вот на недоверие. Това е ден на опозицията и каквото тя прецени, това вкарва за обсъждане в дневния ред на парламента.

Антон Кутев:

Премиерът пренебрегна своите избиратели

Без смяна на финансовия министър няма да мине, смята секретарят на НС на БСП

Защо въпреки решението от председателския съвет, днешният парламентарен ден започна вместо с дебати по вота на недоверие към правителството, с избора на нов здравен министър. Знак за какво е това?

- Според мен това е едната от крачките на... не бих казал чак на отчаяние, но на опит да се обезсмисли вотът. Без да се дава сметка, че това не се прави в зала, а с действия. Когато се оказва, че са се натрупали толкова много проблеми в здравеопазването, колкото има сега, да се надяваш, че с някакви процедурни правила ще го обезсмислиш е безумно. Според мен става въпрос за хора, случайно попаднали в парламента.

А неидването на министър-председателя, въпреки че бе поискано и от БСП, и от ДПС?

- Това, че го няма тук, очевидно е знак не само на пренебрежение към вота на недоверие... Това не е пренебрежение към нас - депутатие, а към българските граждани. Пренебрежение към родителите на онова момче, което преди дни почина, обикаляйки от болница в болница, към стотиците хиляди български граждани, които всекидневно се сблъскват с това. Тях пренебрегва, не нас - ние сме си тук.

Как тълкувате факта, че председателката на парламента многократно пренебрегна правилата на работа, наруши правилника?

- Цецка Цачева не е и никога не е била на нивото на председател на парламента. Но в парламента са портретите на хората, които са заставали на този пост - най-високият пост в държавата... Прекалено много провинциализъм и ниско самочувствие, лоши политически практики.

Това, че Цачева нарушава правилника, спор няма. Етичната комисия, мисля, че има готовност да "препрати" нещата към някакви алинеи и прочее с цел размиване на фактите. Това обаче продължава да е проблем за България и за институционализма. Докато ние - всички български политици, не убедим хората, че институциите в тази държава имат смисъл, че парламентът и правителствата може да работят в полза на хората, а не проява на некомпетентост, грубо нарушаване на правилата. Тук вина имат всички правителства и всички парламенти досега. Но това, което сега се случва, е последната крачка, която окончателно нарушава държавността.

Трябва ли да се иска оставката й?

- След днешните неща, които направи... Тя беше една объркана жена. Не така трябва да се държи един председател на парламента - трябва да уважава себе си, депутатите, защото те са изборът на народа. Но като гледам какво става с мнозинството, много сериозно се опасявам за правителството.

Дори и да не мине вотът, за какво трябва да се замисли мнозинството?

- Проблемите на правителството са много. Ние ненапразно насочихме вота към здравеопазването. То, заедно с образованието и духовната сфера, трябва да са приоритетите на държавата. Но без смяна на финансовия министър и без преосмисляне на приоритетите и ценностите, не може да мине. Защото в програмата на ГЕРБ пише друго. Хората са ги избрали заради друга програма, а не за това, което правят. Проблемът е, че преосмислянето трябва да е толкова дълбоко и в толкова много области, че обезсмисля съществуването ми.

Анкета на ДУМА:

Къде са пациентите в поредната визия на правителството за здравеопазване?

Д-Р НИГЯР ДЖАФЕР, ДПС: ГЕРБ НЯМА ЗДРАВНА КОНЦЕПЦИЯ

Вижданията, които представи в анализа новият здравен министър, са противоречиви. Той правилно заяви, че за няколко дни няма как да напише нито концепция, нито стратегия. Това е, което казваме ние - че ГЕРБ няма концепция, няма визия, няма цялостна политика в здравеопазването. Интересно е, че той говори за бюджет в болниците, което означава, че това е връщане към бюджетиране, одържавяване. Много са противоречиви и нещата, които каза за доплащането - излиза, че в едни болници няма да се доплаща, а в други ще се доплаща. Правителството ще определи коя болница ще бъде субсидирана по някакви правила като структуроопределяща. Ще предизвика напрежение и сред университетските болници - той ясно заяви, че 26 са много. Пациентите отсъстваха напълно в изказването на министъра.

Нова е и тезата, че проблемът не е в броя легла, а в броя на болниците.

Д-Р ЕВГЕНИЙ ЖЕЛЕВ, БСП: ИМА САМО ВЪПРОСИ, ОТГОВОРИТЕ СЕ ГУБЯТ

Какво става с болниците, с пациентите... Има само поставени въпроси - от кого, как, защо, в какво време. Това, което каза колегата, вече министър, повтаря нашите тези едно към едно. Че без пари няма как да се проведе реформа, че системата е чувствителна и без общественополитическа подкрепа не може да стане. Вижданията, които представи, ще изискват промени в множество закони. Питам защо тогава трябваше по стахановски да променяме здравни закони? Ето, преди няколко дни мина на първо четене поредната промяна в Закона за лечебните заведения. Тази измислена суперактивност води само до провали на системата. Чу се, че се иска възстановяване на публичността на здравната каса, защото тя е одържавена, но и това иска промяна в Закона за здравното осигуряване, който наскоро бе променян.

Тоест говорим за рестарт - всичко се започва отначало. Цялото му изложение променя политиката на ГЕРБ досега.

Пациентите?... Ако се успокои системата и се върнат нивата на заплащане от 2008 г., нищо страшно няма да се случи с пациентите. Ще има достатъчно сигурност. Въпросът е да не се настоява за влизане на тази Национална здравна карта, която е направена по абсолютно нелогичен начин. И да не продължава рестрикцията в здравеопазването. Засега министърът е самотният ездач на дълги разстояния. Въпросът е доколко ще издържи.

ЕМИЛИЯ МАСЛАРОВА, БСП: ДОГОВОРКИТЕ С ЛЕКАРИТЕ НЕ СА ГАРАНЦИЯ, ЧЕ ХОРАТА НЯМА ДА ПРОТЕСТИРАТ

Явно, че тепърва ще се коментира проблемът с бедните, които не могат да си плащат, с хората, които не внасят здравни осигуровки. Явно, че смяната на министъра няма да доведе до смяна на политиката, тъй като не присъства в залата премиерът. А това е неглижиране и на системата. Всичко това, което се направи, е за да се успокои лекарското съловие, но мисля, че успоредно с него здравеопазването касае целокупния български народ - от ембриона до дълбока старост. В момента с нетърпение очаквам да чуя пациентските организации. Това, че има някаква договореност между лекарите и МС да не се протестира, съвсем не е гаранция, че хората няма да протестират. Защото здравеопазването е лекари, медицински сестри и пр. плюс пациенти. А пациентите ги няма. Да, може би ще се дадат пари на болниците, но трябва да знаем как те ще се оползотворят така, че да са доволни и пациентите, и лекарите.

Записа Аида ПАНИКЯН

Общество

ЕВА КОСТОВА

Пълним дупки всякакви...

Работодателите напускат тристранния съвет за социално партньорство. Новината от вчера днес поражда различни мнения и коментари от различни "камбанарии". Всеки от своята, ние - от нашата. На потърпевшите. Защото практиката досега показва, че пробойните винаги се запълват от най-бедните и най-уязвимите от всяка промяна българи. Така и сега с новата, по-висока социална осигуровка.

Осигуровките се вдигат сега, защото има "дупка" в бюджета за социално осигуряване от 2 млрд. лв., която трябва да бъде покрита, призна вчера Бойко Борисов. Дори ултрадесни икономисти изчислиха, че частта на работника от новата 3-процентова вноска ще натовари с още 4000 лв. на година семейство от четирима с двама работещи.

Защо бизнесът скача високо от високата вноска е ясно - и тях тя ще товари допълнително с неофициално близо 360 млн. лв. Така е, обаче досегашната практика показва, че работодателите, когато им свалиха осигуровките в кризата, обещаваха чудеса от храброст със спестените от вноски пари: по-високо заплащане, по-добри условия на труд, повече работни места, задържане на безработицата и т.н.

Колко от тези обещания станаха факт, се питат сега много хора, които не са видели разчети и резултати черно на бяло. Къде отидоха близо 14-те милиарда, които спести бизнесът през годините? Беше им хубаво, сега плачат, твърдят запознати. Безспорна лъсна само истината, че намаляването на осигуровките от това управление доведе до намаляване на приходи в НОИ и проблеми с парите за пенсиите.

Нищо не ме кара на най-бедната държава и на най-болните хора в ЕС да вдигам сега възрастта за пенсия, заяви още премиерът вчера. А по-високите лични осигуровки не са ли "на босия червулите"?

Никой няма интерес да се кара с бизнеса. Все пак той е този, който дава хляба на повечето българи, дай Боже, да го прави по-дълго. Но ако той търси вината със ставащото сега увеличение у синдикатите, които наистина отстъпиха за осигуровките в името на компромиса за по-високата възраст за пенсия, можем да разберем нервничението им.

Но и тяхното "фръцване" не върши кой знае колко работа в полза на наетите. Не става ясно къде намират своето място капиталът и работодателите за излизане от кризата. Плащат я пак наетите. Те остават някъде по средата между трите кръга на тристранката. До момента, в който Бойко Борисов се заинати, по неговите думи, и тропне на масата за поредното бреме на едва кретащите вече работещи бедняци. Нищо, че у нас осигуровката била само 16 на сто от доходите, а в Европа стига до 28-30, по неговите думи. Премиерът обаче забрави да сподели и цифрата на заместващия заплатата доход тук и там. Между двете цифри разликата е от небето до земята. А ние все така запълваме дупки всякакви...

Затворете фабриката за сапунени мехури

РАЛИЦА ТАБАКОВА

Бойко Борисов работи шеф на фабрика за илюзии, написа преди няколко месеца немско издание, припомняйки апела на президента Петър Стоянов от 1997 г.

Вярно е, Борисов работи шеф. Но май по-добре се справя с производството на сапунени мехури. Предварително се извиняваме на нашите читатели, че отново ще припомним дългия списък от балони, надувани от герберските вувузели и пропукани от реалността.

Поредният сапунен балон се спука шумно тези дни. Гръмките фрази на министър Плевнелиев, че в министерството му са вършени "големи безобразия", се оказаха кухи думички, пълни с въздух. Добре насапунисан въздух са и всички, раздувани в новините, обвинения за "лошото наследство" и "престъпленията" на тройната коалиция. Фабриката на Борисов работи, не може да се отрече, с рекордно бързи темпове. Обвинения заваляха срещу почти всички бивши министри - Маслярова, Цонев, Гагаузов, Миков, Станишев. Валяха се и се раздуваха - така, както сапунените мехури стават все по-големи и се издигат все по-нависоко, за да забавляват децата.

Но точно както балоните от пяна са способни да зарадват единствено малчуганите, така и Бойковите обвинения вече привличат вниманието единствено на жълтите медии.

Тревожим се за здравето на премиера. Да не си съсипе белите дробове и зъбките с тези упражнения по надуване и предъвкване на стара дъвка? Та нали той самият скоро призна, че дава здравето си за България, съсипва си живота...

Не можем да платим здравните вноски на премиера, но ще си позволим един безплатен съвет. Г-н Борисов, затворете фабриката за сапунени мехури. Знаем, че сте роден единствено и само за шеф, но не може да ръководите толкова много фабрики наведнъж. Една за илюзии, друга за балони, трета за оплаквания, четвърта за производство на министри, пета за полицейски сериали. И без това от интервюта и сутрешни блокове време не ви остава въздух да си поемете...

Господин премиер, затворете фабриките. Защото, както и да се наричат, всички те произвеждат единствено и само въздух под налягане. Ако все пак балоните са ви толкова любимо занимание, може би ще си намерите шефско място в някой лунапарк или цирк.

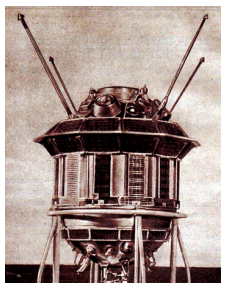
Дамата 7

1914 - В ТОПОЛОВГРАД СЕ РАЖДА АЛЕКСАНДЪР ЦВЕТКОВ (1914-1990), ШАХМАТИСТ. Шампион на страната през 1938, 1940, 1945, 1948, 1950 и 1951 г. и първият български международен майстор (1950). Израства в пансион за сираци, като започва участието си в състезания от 1935 г. и само три години по-късно вече е шампион на страната, като заедно с Олег Нейкирх се превръща в един от лидерите на българския шахмат (двамата издават в съавторство и тритомник за дебютната теория). По време на посещението през 1936 г. на тогава ексветовния шампион Александър Алехин (1882-1946) в София участва в мачовете срещу него и е един от четиримата, успели да победят легендарния шахматист. Цветков участва и на четири шахматни олимпиади (1936, 1939, 1954, 1956), а през 1947 г. заедно с Михаил Кантарджиев основават сп. "Шахматна мисъл". Става треньор в ЦСКА, а през 1974 г. постига и най-големия си успех като треньор, след като под негово ръководство женският ни тим печели бронзовите отличия на олимпиадата в Меделин, Колумбия, като българките Татяна Лемачко, Венка Асенова и Антонина Георгиева остават след СССР и Румъния. Умира на 29 май 1990 г. в София.

1949 - ПРОВЪЗГЛАСЕНА Е ГЕРМАНСКАТА ДЕМОКРАТИЧНА РЕПУБЛИКА СЪС СТОЛИЦА ИЗТОЧЕН БЕРЛИН. ГДР е социалистическа държава, основана в съветската окупационна зона на следвоенна Германия и в източния сектор на Берлин. В нея влизат 5 исторически германски провинции: Мекленбург-Предна Померания, Бранденбург, Саксония, Саксония-Анхалт и Тюрингия. През 1952 г. страната официално е разделена на 15 окръга. ГДР просъществува до 3 октомври 1990 г., когато се присъединява към Федерална република Германия.

1959 - ЗА ПРЪВ ПЪТ Е ФОТОГРАФИРАНА ОБРАТНАТА СТРАНА НА ЛУНАТА ОТ СЪВЕТСКИЯ КОСМИЧЕСКИ АПАРАТ "ЛУНА 3". Разкрит е планински терен, коренно различен от този на видимата страна на Луната, с налични две лунни морета: "Морето на Москва" и "Морето на сънищата". Първата снимка на обратната страна на Луната е заснета на разстояние от 63 500 км, а последната - 40 минути по-късно на разстояние 66 700 км. Направени са общо 29 снимки, покриващи 70% от обратната страна на Луната.

1985 - ПЕТИМА ЧЛЕНОВЕ НА ФРОНТА ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ НА ПАЛЕСТИНА ОТВЛИЧАТ КРАЙ БРЕГОВЕТЕ НА ЕГИПЕТ ИТАЛИАНСКИЯ ПЪТНИЧЕСКИ КОРАБ „АКИЛЕ ЛАУРО" и взимат за заложници 440 души на борда, като отправят искане за освобождаването на 50 свои другари от израелски затвори. Кризата приключва след два дни, когато терористите пускат заложниците и се предават на египетските власти, но преди това убиват прикования към инвалидна количка американски евреин Леон Клингхофер. Похитителите отлитат на изпратен за тях египетски самолет, но той е прихванат от американски изтребители и принуден да кацне в база на НАТО в Сицилия. Започва тежък дипломатически скандал между САЩ и Италия, като накрая Рим разрешава на терористите да напуснат Италия. По-късно участниците в похищението все пак са осъдени задочно.

2001 - ЗАПОЧВА ВОЙНАТА В АФГАНИСТАН. Военна операция на коалиция от държави, водена от Съединените американски щати, срещу режима на талибаните в Афганистан. Военните действия в Афганистан се водят от 2 основни чуждестранни сили, опитващи да установят контрол над страната. Операция "Трайна свобода" е американска военна операция, изпълнявана с известен брой международни съюзници главно в източните и южните части на страната, по границата с Пакистан. Американски и великобритански самолети бомбардират цели в продължение на седмици, след което в началото на 2002 г. е даден старт и на сухопътната фаза. Целта на операцията е да се залови Осама бин Ладен, който според американското правителство стои зад атентатите от 9/11. До 26 септември 2010 г. загиналите американски войници са 1301, а загиналите войници на коалицията от държави и НАТО са 805.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

7 октомври 2010, година 7, брой 10 (71) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Мъчителната подялба на Палестина

Една държава за две мечти

Започналите на 2 септември под егидата на президента Барак Обама израелско-палестински преговори се сблъскват не само с продължаващата колонизация, но и с коренно различните виждания на двете страни за Йерусалим, бежанците, границите, водата. Тази безизходица подтиква някои отговорни представители, включително израелци, да се застъпват за идеята за създаване на една-единствена държава на територията от Средиземно море до Йордания.

Ален Греш

НАЙ-МАЛКАТА опасност, най-малката злина е създаването на една-единствена държава, в която всички граждани да имат равни права, заявява председателят на парламента. Бивш министър, известна политическа личност, отива още по-далеч: няма друга алтернатива освен обявяването на една-единствена държава върху цялата историческа територия на Палестина от Средиземно море до Йордания. Млада депутатка, чиито религиозни убеждения са непоклатими, защитава същото схващане. Трима авторитетни палестинци? Трима членове на ислямистката организация „Хамас“? Трима европейски антиционисти? Нищо подобно – тази прогноза е на трима изтъкнати представители на израелската десница.

Първият от тях, Рувен Ривлин, отхвърля тезата за арабска демографска заплаха и изтъква, че подобен начин на мислене *води до идеята за изселване или до схващането, че арабите трябва да бъдат убивани. Такова говорене ме ужасява. Посещавам училищата, когато в тях се провеждат пробни избори. И когато Либерман* (министър на външните работи и ръководител на крайно дясната партия „Израел Бейтену“) *получава 40% от гласовете, чувам деца да казват, че арабите трябвало да бъдат убивани.* (…) *Този вид поведение се разви благодарение на благосклонното отношение на социалистите* (Работническа партия), *които заявяват: „Те* (арабите) *ще бъдат там, а ние* (евреите) *– тук“. Никога не съм могъл да разбера това. Когато Жаботински* (1) *казваше: „Ционни принадлежи“, той разбираше под това министър-председател евреин и заместник министър-председател арабин* (2).

Вторият, Моше Аренс, стана известен като министър на отбраната и на външните работи през 80-те години на миналия век. Политически покровител на Нетаняху, определян като „ястреб“, той направи следното изявление пред вестник „Аарец“: *Какво ще стане, ако израелският суверенитет се разпростре върху Юдея и Самария и ако на палестинското население се предложи израелско гражданство? Онези, които в Израел и в чужбина смятат „окупацията“ за нетърпимо зло, ще изпитат голямо облекчение от такава промяна, която би освободила Израел от бремето на окупацията* (3).

Но как да бъде интегрирано това население? Израел, отговаря той, вече е приобщил малцинства като друзите и черкезите. Що се отнася до трудността на мюсюлманите араби да се интегрират, *причината за това е в сменящите се израелски правителства, които не предприеха ефикасни действия*. Той смята, че точно на решаването на тази задача трябва да бъдат посветени усилията.

Третата личност, която подложи на изпитание израелския консенсус, е г-жа Ципи Хотовели, най-младата депутатка, изгряваща звезда на „Ликуд“, която влезе в партията, след като беше поканена лично от Нетаняху. Като противничка на изтеглянето от Газа през 2005 г., тя смята, че то доказа провала на всяка идея за изтегляне. Тя освен това е привърженичка на запазването на колониите: *Евреите са живели в Хеврон, в Бейт Ел. Това са библейски места. Точно от Хеврон цар Давид започва да гради царството си. Не мисля, че можем да изоставим тези места, иначе какъв ще е смисълът на ционизма? Ционизмът е завръщане в Ционе, завръщане в Йерусалим, завръщане по всички тези библейски места. Ето защо трябва да започнем да говорим за мирния процес, без да изтръгваме жителите на колониите от корените им* (4). Единствената възможност тогава е израелските закони да се разпростират върху целия Западен бряг на река Йордан и на палестинците да се даде гражданство и право на глас. Накратко, една-единствена държава, която както за нея, така и за Ривлин и Аренс, може да бъде само „еврейска държава“.

Тези предложения са опит да се намери решение на едно от основните противоречия в либералното крило (в политическия смисъл на думата) на израелската десница, а именно как да се съвмести амбицията ѝ за израелски суверенитет над „Юдея и Самария“ (Западния бряг) с демократичните принципи?

(На стр. 6)

(1) Владимир Зеев Жаботински (1880-1940), лидер на ционистката десница. Десните партии черпят вдъхновение от неговите схващания.

(2) *Haaretz*, Тел Авив, 15 юли 2010.

(3) „Is there another option?“ (Има ли друга възможност?), *Haaretz*, 2 юни 2010.

(4) TheJewishPress.com, 10 юли 2009.

От медийното очарование до социалната безизходица

Четирите живота на ирландския модел

Има „нещо гнило в Ейре“, иронично отбелязва банката „Натиксис“. Дъблин наистина констатира, че строгата му програма, чиято цел е да успокои инвеститорите, всъщност утежнява рецесията... и притеснява пазарите. Така келтският „отличник“ би могъл да седне до гръцкия „слаб ученик“ на чина на неплатежоспособните. Новата промяна на ирландския модел не е толкова необикновена, колкото предишните.

Рено Ламбер

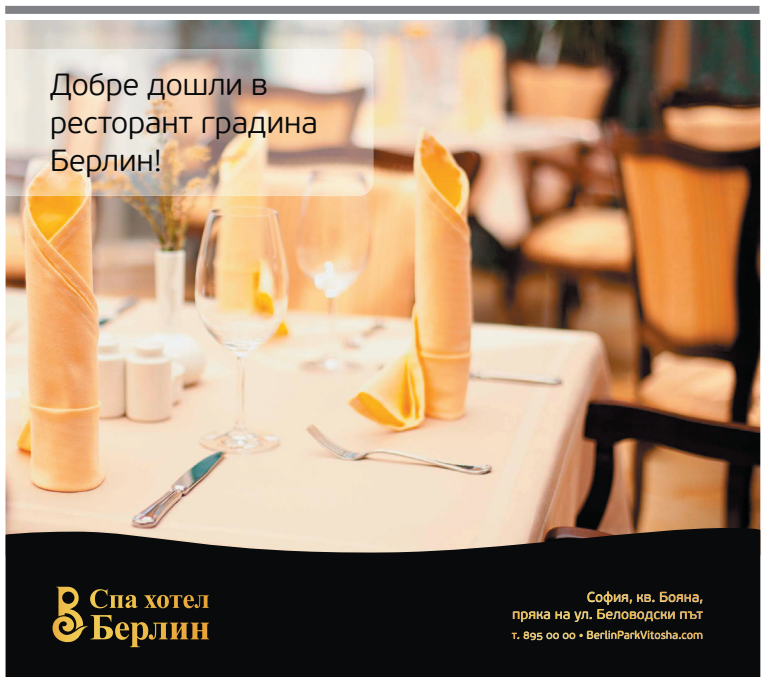
КОГАТО колумбийският министър на търговията, индустрията и туризма гостува в редакцията на Уолстрийт джърнъл *преди няколко седмици, Ирландия беше последното нещо, което очаквах да спомене. За мое голямо учудване това беше първата тема, която подхвана*. В началото на март 2008 г., стъписана, журналистката Мери Анастейша О'Грейди прави откритие: *Богота живо се интересува от ирландския модел* (*Уолстрийт джърнъл*, 25 март 2008). Но наистина ли това беше само увлечение?

В ирландския модел виждам единствено предимства, една *наистина успешна история*, която изпраща *послание на Франция*, заявява ентусиазирано френският премиер Жан-Пиер Рафарен (Дъблин, 24 май 2004). Година по-късно в официално писмо на литовското правителство се изтъква, че Вилнюс си поставя за цел да *възпроизведе ирландския икономически растеж* (1). Скоро и британската Консервативна партия започва да *наблюдава и да се учи от случващото се отвъд Ирландско море*. През това време работодателите в Ямайка се питат: *Какви поуки можем да извлечем от феноменалния успех на Ирландия?* Разсъжденията на колегите им в Квебек отиват още по-далеч – без съмнение Ирландия *представлява най-подходящият модел* (2) за провинцията им.

(На стр. 4)

(1) Цитирано от Fintan O'Toole в *Ship of Fools. How Stupidity and Corruption Sank the Celtic Tiger* (Кораб с глупаци. Как глупостта и корупцията потопиха келтския тигър), Faber and Faber, Лондон, 2010.

(2) *Perspectives* (Перспективи), Монреал, 30 април 2008.

Кодекси и закони, които

Русия – общество

Опустошителните горски пожари през лятото на 2010 г. разкриха слабите места на режима. И все пак, установената от Владимир Путин система няма почти нищо общо с тази от епохата на СССР. Установи се нов обществен договор, съчетаващ относителна свобода на хората и авторитарна власт. Но страната изпитва остра нужда от интелектуална класа, способна да благоприятства нововъведенията. Дали настоящият президент ще започне истински реформи?

Владислав Иноземцев*

ЧЕСТО новите анализи правят паралел между съвременна Русия и Съветския съюз – бюрокрация, реорганизирана под формата на каста от „недосегаеми“, еднопартийна система, потъпкани демократични принципи, „поръчково“ правосъдие и на всичкото отгоре възраждане на руския империализъм. Въпреки това управлението на Путин далеч не прилича на застоя при Брежнев.

Русия от първото десетилетие на XXI в. не е Съветският съюз от края на 70-те години на миналия век. Но имат доста общо – мястото на „вертикалата“ на Комунистическата партия на Съветския съюз (КПСС) днес е заето от тази на партия „Единна Русия“, оглавена от Владимир Путин, 46% от състава на която са държавни служители с различен ранг. Върховният съвет на СССР беше заменен от Думата, чиито депутати се избират по утвърдени от Кремъл партийни листи – разбира се, партиите, които не се контролират, не биват избирани. Потиска се всяка проява на опозицията. Телевизията се цензурира. Съдилищата издават като цяло благоприятни или полезни за властта решения. В икономиката се залага на „неосъветско управление“ – при Леонид Брежнев горивата и суровините представляваха 55% от износа, а днес са 80%. Броят на държавните служители и служителите на полицията и службите за сигурност беше увеличен, докато населението намаля от 287 милиона по времето на СССР на 142 милиона днес (само за Русия). Големите предприятия се контролират от държавата. Във външнополитически план според Путин (1) разпадането на Съветския съюз се възприема като *най-голямата геополитическа катастрофа на XX век*...

В същото време съвременна Русия е коренно различна от Съветския съюз. Макар и уродлив в много отношения, установеният режим все пак управлява една парадоксално свободна страна. Стига да имат необходимите средства, руснаците влизат и излизат от страната, когато си поискат. Повече от пет милиона от тях живеят в чужбина, като в същото време запазват гражданството си. Икономиката е отворена към света (през 2009 г. обемът на външната търговия представлява 40,7% от руския брутен национален продукт, срещу 18,3% в САЩ). Културата и информационните мрежи се разпространяват зад граница. В страната могат да бъдат намерени западни издания, а в големите градове се приемат и чужди телевизионни канали. За разлика от Китай, Русия не цензурира достъпа до интернет. Въпреки получилите широк отзвук убийства на няколко журналисти, има печатни издания, които критикуват открито политическия режим. Свободно се упражнява търговска дейност (в страната са регистрирани милион и половина дребни и средни предприятия). Гражданите вече могат да притежават жилищата си, както и да придобиват недвижима собственост без ограничения на площта. Появиха се частни банки и индустриални компании.

Тази система е уникална по рода си. Своеобразната смесица от „почти съветско“ и „псевдозападно“ доведе до положение, при което, по думите на руския историк Алексей Милер, *човек успява да се радва на лична свобода в една Русия, която радикално се разминава с демократичните стандарти* (2). Безспорно моделът на Путин е много по-успешен от този на Брежнев, поне в две отношения.

От политическа гледна точка по времето на СССР властта се упражняваше в затворена среда, в непропускливите предели на страната, и то с големите усилия на идеология, смятана от Запада за недодялана и простовата, но споделяна от много руснаци. Именно в такъв контекст Партията поддържаше силово „вертикалата на властта си“ и се бореше срещу всяка алтернативна мисъл, срещу всеки опит да се постави под въпрос ръководната ѝ роля.

(1) Вж. http://archive.kremlin.ru, 25 април 2005.

(2) Вж. Алексей Милер, „От демократията на XIX в. към демократията на XXI в. Каква е следващата крачка?“, във Владислав Иноземцев, *Демокрация и модернизация – дискусии за предизвикателствата през XXI в.*, Европа, Москва, 2010, стр. 101.

Горска сила, оставена на произвола

Мари-Елен Мандрийон*

ВПЪРВИТЕ дни на август 2010 г. към руския министър-председател Владимир Путин енергично се обръща блогър от Твер. Докато селото му е в пламъци, той припомня добрите стари времена в СССР, когато за да се борят с пожарите, хората са разполагали с камбана, водоем и горски, въоръжен с лопата и каскет с герба на държавната служба за опазване на горите. Този разказ показва сериозността на пожарите в Централна Русия. Месец по-късно президентът Дмитрий Медведев признава, че държавата се е провалила, и обявява бъдещите промени.

Като цяло учените са добре запознати с екологичните катастрофи. Тази от лятото на 2010 г., чиито мащаби (по отношение на изгорелите площи и жертвите) все още не са известни, не е изключение от правилото. Някои от причините за това бедствие лесно могат да бъдат идентифицирани – изключително голямата жега в Централна Русия и напълно новият модел на управление при криза, който постави на изпитание наскоро приетото законодателство. Други, не толкова преки причини, се коренят във водените държавни политики през двете десетилетия на постсъветския период, както и в съветското наследство.

Разпадането на СССР през 1991 г. поставя началото на истинска надпревара в освобождаването на централната власт от отговорност. Първоначално отслабването на структурите за опазване на горите се дължи на икономическата криза, настъпила след краха. През 1993 г. наредба разрешава на сто и петдесетте хиляди горски от федералната горска служба да секат гори при определени условия и да продават дървесината, за да компенсират неизплатените си заплати и прекъснатото обичайно финансиране. През следващите години тази дейност взема надмощие и понякога дори измества опазването.

През 2000 г. същата федерална служба – вече значително отслабена – попада в компетенциите на Министерството на природните ресурси. Прехвърлянето се вписва в по-общия контекст на разпадане на Министерството на околната среда, създадено доста късно, през 1988 г., от Михаил Горбачов. Основаването му тогава беляза разрив с миналото, тъй като така се направи ясно разграничение между експлоатацията на природните ресурси и опазването на околната среда. Обединяването на горската служба и Министерството на околната среда под шапката на институция, натоварена със задачата да експлоатира природните ресурси, бележи не само края на един бегъл опит за разделение на властите, но и онагледява политиката на Путин – възраждане на руската икономика чрез добив на горива без ограничения и контрол на околната среда.

Колкото до слабостта на въздушните сили за борба с горските пожари (проличала през лятото на 2010 г.), тя отразява влошеното състояние на инфраструктурите за териториално устройство. През 1995 г. „Авиалесоохрана“, въздушната служба за опазване на горите, разполагаше с оперативен персонал от седем хиляди души. През 2006 г. той е намален на три хиляди души. От своя страна Министерството на извънредните ситуации се оплака, че е получило само три от седемте противопожарни самолета, поръчани за сезон 2010.

При подобни обстоятелства прилагането на Горския кодекс, влязъл в сила през 2007 г., е просто последният етап от процеса на освобождаване от отговорност на федералната държава в областта на превенцията и борбата с горските пожари. Този кодекс предвижда прехвърляне на властта от държавата към регионите и републиките (гражданите на Руската федерация) и най-вече поделяне на отговорностите между шест министерства, три от които „силови“ (тези на извънредните ситуации, на вътрешните работи и на отбраната). Регионалните власти вече би трябвало да имат пълни правомощия върху всички тези звена на администрацията, така че да осигуряват дългосрочното опазване на горите, да поддържат в добро състояние инфраструктурите, да гарантират правилното функциониране на съоръженията, да подготвят планове за действие, да осигуряват необходимите средства (дори запасите от гориво), да мобилизират населението и арендаторите на земите при пожар и, разбира се, да гасят пожарите.

Областните управители веднага направиха две основни възражения. Заявиха, че според тях администрациите им не са готови да се нагърбят с подобни отговорности, и изразиха най-вече опасения, че може да не получат необходимите финансови средства. Редица други критици, идващи от специалистите в областта на лесовъдството, учените и екологичните неправителствени организации, поставиха под въпрос състоятелността на регионалния мащаб. Като цяло динамиката в разрастването на пожарите не пренебрегва ли административните граници?

Съветското наследство и вярата в „безкрайната“ гора

ОСВЕН това се поставя въпросът и за хоризонталния обмен на информация, умения и добри практики между регионите. Но дали в ерата на системите за сателитно наблюдение (изискващи високотехнологични компетенции и единна организация на национално ниво, способна да се свърже с глобалните мрежи) регионите, останали в предкосмическата ера, наистина разполагат с подходящите инструменти?

Освен тези проблеми в областта на управлението, не може да се отрече също така, че руските гори могат да бъдат поддържани и по-добре. Добивът на дървесина и на нейни производни се намира в парадоксално положение – въпреки че Русия притежава 23% от световните горски ресурси, тя осигурява само 2% от добива на дървесина. Няколкото руски дружества в сектора инвестират малко и отчитат слаба производителност. Остарялото оборудване не им позволява да бъдат конкурентоспособни на световния пазар.

Всичко това до голяма степен се дължи на съветското наследство и на вярата в „безкрайната“ руска гора. От 30-те години на XX в. Министерството на горите беше един от малкото продуктивни сектори, използвани в системата на ГУЛаг, благодарение на което разполагаше с безплатни запаси от работна ръка от лагерите. Поради липса на насърчение към модернизация тази политика остана почти непроменена до края на СССР. Така бюджетът на министерството – подобно на доходите на горските – зависеше от обема на изсечените дървета (а не от продадените количества), което обяснява защо голяма част от тях просто бяха оставяни на място.

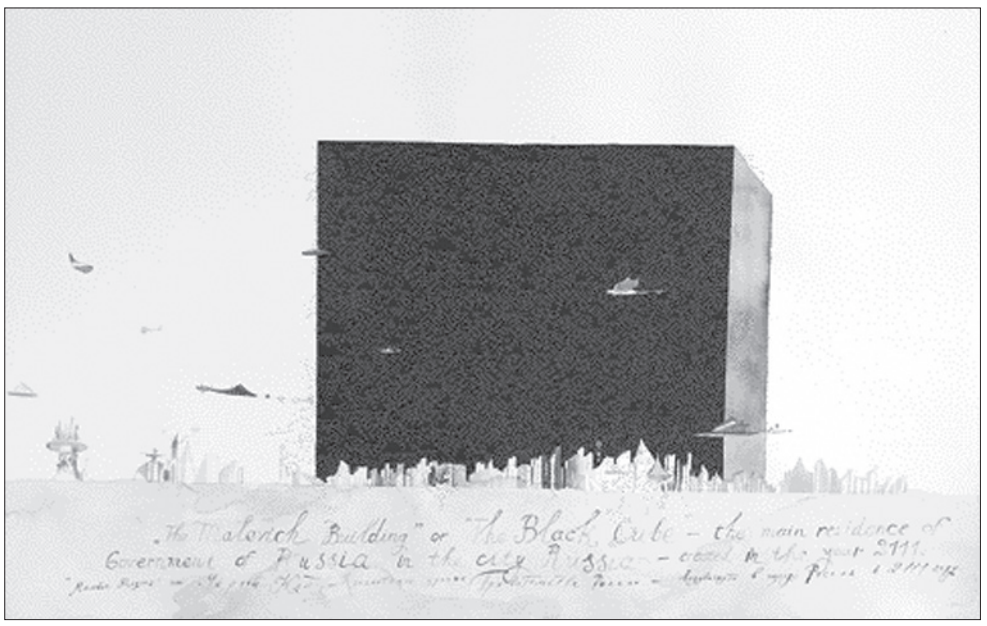
И накрая, още една тема притеснява специалистите по горите и общественото здраве, както и климатолозите, а именно въпросът за изгарянето на торфените находища, вследствие на което токсичният пушек задушаваше жителите на Московска област в продължение на дни. За пореден път причината за този проблем трябва да бъде потърсена в съветския период. Голяма част от торфените находища бяха пресушени до края на 80-те години на XX в., за да бъдат превърнати в земеделски площи. Министерството на облагородяването на земите и водите започна да отводнява хиляди хектари блата, пресушавайки торфения слой. Но след това нищо повече не беше направено и всяко лято торфът, който е високо запалим, се възпламенява, отделяйки опасен за здравето дим и парникови газове.

Отдавна учените препоръчват находищата отново да бъдат наводнени с помощта на относително скъпа техника. Те предпазливо отбелязват, че първо трябва да бъде направен подробен опис на рисковите области. Към днешна дата такъв не съществува за района на Москва... Трябва ли да чакаме следващата катастрофа?

*Историк в областта на околната среда на Русия, Център за изследване на руския, кавказкия и централноевропейския свят (Cercec), CNRS-EHESS, Париж.

НЕ СЪЩЕСТВУВАТ НИКЪДЕ ДРУГАДЕ

без граждани

PAVEL PEPPERSTEIN – „Черният куб“ (2007)

Тази идеология се срина в полза на един освободен от всякакви принципи капитализъм. Границите са отворени, руснаците могат да пътуват в чужбина, да критикуват властта, да получават и разпространяват каквато искат информация. И все пак, през последните десет години станахме свидетели на повторната поява на редица авторитарни принципи, характерни за времето на Брежнев, без особена съпротива от страна на населението.

От социална и икономическа гледна точка съветската система се основаваше на бедността и разпределянето на основните блага. Реформаторите на перестройката и западните съветници, които наставляваха първото демократично руско правителство, бяха убедени, че краят на немотията и осигуряването на достъп до частната собственост ще предотвратят повторното налагане на авторитарна власт. Но се случи друго.

Икономическият растеж в началото на XXI в. (дължащ се на благоприятната обстановка в световен мащаб) доведе до забогатяването на много граждани, а оттам и до лоялност от тяхна страна към установения режим. Средните и висшите класи осъзнаха, че така подсигуряват собственото си добруване. Ето как беше сключена една нова по рода си сделка – икономическо благоденствие срещу политическа стабилност.

Бившият президент и настоящ министър-председател Путин все още се гордее с нея, смятайки, че това е най-голямата услуга, която е направил на страната. За да поддържа тази стабилност, правителството защитава националното производство чрез протекционистки мерки и поставя десетки хиляди руски фирми в положение на почти пълен монопол на пазарите. Нарастващото увеличаване на производствените разходи (3) доведе до скок на цените на дребно дори и на европейския пазар, но в Русия това се компенсира с раздаване на най-онеправданите на част от печалбите от петрола.

Така руските ръководители успяха да наложат модел на управление, за какъвто предшествениците им от Комунистическата партия дори не смееха да си мечтаят. Повишиха качеството на живот на държавните служители. На практика отложиха във времето свободните избори и премахнаха правото на стачка и протести. Подчиниха съдебната система на бюрокрацията и създадоха общност, откъсната от народа и живееща в отделени пространства.

Резултатът е свободно общество под контрола на авторитарна власт, една невъзможна симбиоза според западните социологически критерии. По този начин свободата, защитавана пламенно по време на перестройката, беше орязана, но ако руското общество успя да преглътне това, то е защото понятието за колективно действие до голяма степен е дискредитирано. Тайната на Русия на Владимир Путин се крие в рязкото увеличаване на социалното пространство, в което гражданинът има усещането, че сам може да намери решение на противоречия в системата.

Мащабът и силата на перестройката от 1985 г. се обясняват с разнородния социален произход на последователите ѝ, които извън конкретните обстоятелства не биха могли да действат съвместно. Съветската система не търпеше обособяването на твърде многобройни социални групи. Тя цензурираше различните мнения, задушаваше алтернативната култура, потискаше религиозния живот. Руснаците нямаха достъп до автентичната история на страната си и не трябваше да показват националната си принадлежност. И университетският преподавател атеист, и вярващият селянин православен християнин бяха недоволни от системата по едни и същи причини. Индивидуалните отговори на съществуващите предизвикателства бяха невъзможни. Към всичко това се прибавяше и задъхващата се икономика, която поставяше нуждите на военната индустрия пред задоволяването на елементарните нужди на гражданите и беше под контрола на една бюрократична система, на свой ред ръководена от Партията.

Бизнес и корупция

Когато Михаил Горбачов лансира идеята за промени, той си спечели милиони симпатизанти. Някои искаха реформи и модернизиране на системата, а други – пълното ѝ унищожаване. Всички те обаче знаеха, че индивидуалното разрешаване на проблемите преминава през разбиване на общата рамка. Това обяснява и голямото разнообразие на покръстените в перестройката граждани: миньорите (стотици от които и днес измират в мините, защото работодателите им отказват да инвестират в безопасността) и първите частни предприемачи се бореха с еднакъв ентусиазъм за радикални промени. Към тях се присъединиха и местните бюрократи, които поради липса на друг избор вярнаха членските си карти от Комунистическата партия и обявиха независимостта на националните републики. Системата беше обречена, защото не беше удобна никому.

Сегашната не повтаря грешките на предходната. Тя успя навреме да се отърве от милионите прекалено дейни граждани (напуснали страната през 90-те години на XX в.), чиито изявени позиции със сигурност щяха да доведат до появата на нов вид дисидентство. Успя също да предложи на голяма част от гражданите различни начини за забогатяване и самостоятелност благодарение на развитието на търговията и на възможностите за вертикална и хоризонтална социална мобилност, както и благодарение на правото да се преминават границите. Съумя да намери и разумното равновесие между интересите и потенциала: на талантливите и решителните предложи добре платени места в бизнеса, а на останалите – постове в проядената от корупция бюрокрация. Затваря си очите за хитруването на дребните чиновници, стига то да не разклаща устоите на системата.

Съветската система полагаше колосални усилия, за да убеди гражданите във всестранното си превъзходство. Това вече не е необходимо. Руското общество е общество без граждани. Но как успя да се превърне в тази мекушава и раздробена структура? Безспорно отговорът трябва да се търси в особеностите на руския елит и на „социалните асансьори“, които се обособиха.

В повечето модернизиращи се общества има няколко вида елити – политически, предприемачески, интелектуален, военен и др. В Русия обаче при преминаването към капитализъм границите между тях се размиха. Военният и университетският елит бяха сметнати за ненужни, като на практика те спряха да получават възнаграждение за труда си. В същото време материалната сфера погълна всички социални ценности. Политическите елити се озоваха лице в лице с народа, искащ богатства, които те не бяха способни да му осигурят. Бизнес средите започнаха да определят социалните ценности и с постепенното си разрастване да проникват в структурите на властта. През този първи етап – до началото на XXI в. – държавният апарат до голяма степен зависеше от бизнес средите, но все още не беше възприел напълно идеологическите им принципи.

Положението се влоши през последните десет години. С Путин се появи и една нова категория по-скоро млади личности, устремени единствено към собственото си забогатяване, които напълно осъзнаваха невероятните възможности, предоставяни им от политическите ръководители. Бизнесмените, достигнали властта през предходните периоди, бяха обявени за нежелани.

Постепенно държавата беше структурирана като предприятие в национален мащаб (през първите години редица големи предприятия отново бяха поставени под контрола на властта), а държавните служители, както в областните, така и във федералните структури, на свой ред навлязоха в бизнеса.

През 90-те години на XX в. не беше изненада за никого, ако някой областен управител оглавеше банкова или индустриална група. През 2000 г. беше напълно нормално назначаването на нов областен управител или министър да доведе до включването на негови роднини и приятели в управлението на търговските дейности в областта.

Възходът на *силовиците*, представителите на държавните власти (вътрешни работи, отбрана, сигурност), протече по същия сценарий. Стигна се до рекордно голяма корупция, след като приватизацията на собствеността на военната индустрия, обявена за ликвидация, донесе на служители от Министерството на отбраната милиони печалба – през последните десет години цената на военното оборудване скочи осем-девет пъти.

Към края на първото десетилетие на XXI в. основите на новата руска действителност се стабилизираха – свободна размяна на пари и блага срещу власт, и обратно. Консолидираният елит възприема дейността си не като услуга, направена на нацията, а като специфична форма на бизнес.

Парадоксално, но този елит е доста отворен – редовно привличане на нови членове, възможност за онези, които напускат кораба, изцяло да се посветят на бизнеса. На Запад грешат, като смятат руската бюрокрация за неефикасна. Тя има доста добри постижения – просто критериите ѝ за ефикасност са различни и гледа на задълженията си по различен начин.

В това напълно ново положение Русия функционира според присъщи за нея закони и кодекси. Страната не е бледо копие на европейска демокрация. Тя не е и някоя източна диктатура, преосмислена и поправена благодарение на връзките на поданиците ѝ с европейската история. Не е и възроденият Съветски съюз с неговата вездесъща идеология, нито модел на „авторитарен преход“, тъй като икономиката ѝ не се развива от натрупването към постиндустриалната епоха, а следва точно обратната схема.

Днес Русия е система, произхождаща от внезапния крах на всички морални ориентири и на всички идеали на едно общество в свят, движен от материалистически подбуди. Тя прокара свой собствен път. Нямаше да съществува, ако европейците бяха отказали да купуват петрол от полукриминални компании, ако на ръководителите им не им харесваше толкова да бъдат заинтересована страна в дейността на „Газпром“, ако инвеститорите не търсеха спекулативни балони на руските пазари на ценни книжа и на недвижими имоти. Нямаше да съществува без офшорните дружества, с посредничеството на които предприемачите притежават открито (а руските държавни служители – тайно) 70% от големите индустрии в страната.

Крещяща нужда от интелектуалци

Руският модел се развиваше логично. И може да продължи така още дълго, тъй като социалното недоволство е повърхностно. Гражданите, които го оспорват, са свободни да се изявяват във всички области освен в политическата. Никой не спира онези, които искат да бунтуват духовете – просто никой не им обръща внимание и не мобилизират никого...

Ето как руското общество възприе цинизма, от който, макар и по-дискретно, се ръководи и функционирането на западните общества – върховенство на парите и потреблението, изравняване на културните норми, покорно население, масово разпространение на заробващи технологии... Единственият проблем на тази система е неспособността ѝ да сформира интелектуална класа и следователно да произвежда необходимите знания. Интелектуалците остават излишни в страна, посветила се на експлоатацията на природните си ресурси, но могат да се окажат полезни, когато световната икономическа надпревара се изостри. Дмитрий Медведев осъзна това. Президентът не възнамерява да свали от власт съществуващия режим, но знае, че той е несъвместим с технологичния прогрес. Дали ще започне истински реформи? И ако стане така, дали те ще могат да променят системата, без да я унищожат? Либералите и демократите да извиняват, но шансовете това да се случи в днешна Русия са по-големи, отколкото бяха в края на Съветския съюз.

---

(3) В Русия цената на металите и на строителните материали е по-висока, отколкото на световните пазари, а цената на добива на природен газ нарасна седем пъти между 2000 и 2009 г. (*Ведомости*, Москва, 14 август 2009, 14 април, 31 май и 1 юни 2010).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

От медийното очарование до социалната безизходица

Четирите живота на ирландския модел

(От стр. 1)

Едни и същи наблюдения прави както латвийската десница, така и Националният съвет на хондураските работодатели и Американско-уругвайската търговска камара: *Ирландският модел е стратегия, която може да работи и в други страни, независимо от епохата или географския регион* (3).

Всичко започва в края на 90-те години, когато ирландската икономика изведнъж дръпва напред. Между 1994 и 2004 г. средният ръст на брутния вътрешен продукт (БВП) достига 7 %, двойно по-голям от този в САЩ и три пъти по-голям от този на еврозоната.

На никого в медиите не убягва, че „чудото“ се случва вследствие на либерален тип реформи. По-малко от десет години след като обрече страната на *катастрофа* (16 януари 1988), седмичникът *Икономист* коригира присъдата си: *Ирландия показва без всякакво съмнение*, че приемането на *„глобализацията“ е най-краткият път към богатството* (15 май 1997).

Ако изумруденият остров блести навсякъде – от редовете на *Ню Йорк Таймс* до тези на *Фигаро*, *Уолстрийт джърнъл* и *Либерасион*, то е, защото по общо мнение „ирландското чудо“ е плод на либерализма. В такъв случай какво по-естествено от това светът да бъде подканен да поразсъждава върху този пример? Ето как се заражда ирландският модел.

Доказателство, че е възможно

През декември 1995 г. французите са изпълнили улиците. Списание *Капитал* им обяснява, че в Дъблин *социалните партньори* (...) *играха по правилата на играта* и *дадоха глътка въздух на предприятията*. И наистина, от 1987 г. държавата, работодателите и синдикатите са обвързани в „социално партньорство“, чиято главна цел е „умереността на възнагражденията“. В резултат на това: *Ниските разходи за заплати и умерените синдикати позволиха да се заличи древният облик на една селска и вяла страна* (*Поан*, 6 април 1996).

Ирландските усилия обаче не се ограничават до синдикалните умения. *Поан* приветства *дръзката икономическа политика, която съумя да привлече чуждестранните компании* (23 август 1997). Как? Като свали корпоративния данък на 10 % (4), най-ниското равнище в Европа. От друга страна, републиката разреши „трансферните цени“, които позволяват на мултинационалните компании да декларират печалбите си в страната, предлагаща най-изгоден данъчен режим. В тази област Ирландия е непобедима – властите ѝ решиха да *се откажат от властта си за надзор* (5).

В повечето европейски страни подобна хитрост би била на ръба на закона. Въпреки това тя очарова *Брасълс джърнъл*, *„гласа на консерваторите в Европа“*. Изданието отдавна повтаря, че икономическият растеж се стимулира *чрез намаляване на данъците и бюрокрацията*: *Ирландия е доказателство, че това е възможно, и показва как може да се направи* (25 ноември 2005).

Мултинационалните компании прииждат. Ирландия се превръща в данъчен рай номер 1 в света по репатриране на печалби (преди Бермудските острови), като те достигат до 20 % от БВП. Ето защо икономистите предпочитат да измерват ирландската дейност на базата на брутния национален продукт (БНП), вместо въз основа на БВП (6). Тъй като въпреки размерите си (само 1% от населението на Европа) островът привлича една четвърт от американските инвестиции, свързани със създаването на нови обекти.

Няколко французи също са заминали, а новинарската емисия на телевизионния канал Франс 2 им посвещава репортаж на 22 юни 2005 г. В него един „създател на богатство“ споменава родината си: *Много данъци има там! Твърде много!* Друг пък е описан от журналист: *Ирландия с много ниските си данъци и гъвкаво социално право...*

И все пак, в ирландската „рецепта“ няма нищо наистина изключително. В основните си линии тя беше наложена и на много други страни, като в Латинска Америка например – под наименованието „програми за структурно адаптиране“. Как да обясним тогава защо либералният модел не направи подобни чудеса в тези страни? Може би защото подемът на ирландската икономика в крайна сметка нямаше голяма връзка с предпочитаната от келтските управници свободна търговия.

Други фактори хвърлят допълнителна светлина. На първо място, постепенното еманципиране на жените. През 1992 г. легализирането на контрацептивите води до рязък спад на раждаемостта. Ирландките масово стъпват на пазара на труда, засилвайки производствения капацитет на страната, който дотогава е най-ниският в Европа.

Следователно „чудото“ се обяснява и с наваксването на една изостанала икономика. С други думи, Ирландия навярно е извлякла по-малко ползи от чуждестранния капитал, който е приела, отколкото самият той – от евтиния и мощен производствен капацитет там. По този начин обаче републиката се излага на всички последици от забавянето на дейността на гостите си. Когато от 2000 г. насам американската икономика започна да намалява оборотите, „Келтският тигър“ се парализира.

Но всеки проблем си има образцово решение. Ирландската икономика успява да поеме втори дъх, а моделът се сдобива с втори живот. Както и в САЩ, държавата подпомага развитието на кредитите, „изобретателността“ на банките и най-вече спекулациите с недвижими имоти. Цените на жилищата скачат три пъти по-бързо, отколкото във Франция, а строителството бележи небивал растеж без каквато и да било връзка с търсенето. Скоро 17% от приходите в хазната идват от данъци, свързани със строителния сектор.

FRANCIS BACON. – „Пясъчни дюни“ (1983).

Международният валутен фонд не е особено развълнуван от това. През 2004 г. изпълнителните му директори приветстват *все така забележителните резултати на ирландската икономика, които се основават на солидни икономически политики и дават полезен урок за другите страни* (7). Дали делът на заплатите в добавената стойност спада по-бързо от другаде в Европа, дали неравенствата се задълбочават? Няма значение – духовитият главен редактор на *Ню Йорк Таймс* Томас Фридман обобщава алтернативата пред Франция и Германия по следния начин: *да се превърнат или в Ирландия, или в музей* (1 юли 2005).

Продължението го знаем. Малко по малко светът затъва във финансова криза, ирландската икономика се сгромолясва, борсата в Дъблин замира. През 2008 г. безработицата скача с 85% – най-големият скок в Западна Европа, а приходите в хазната спадат с 13 %. Ирландия е първата страна, която изпада в рецесия. Други „модели“ са потъвали в забрава и при много по-леки обстоятелства.

Въпреки всичко, по подобие на либералния феникс, възкръсващ от пепелта, за да наложи собствените си мерки за справяне с щетите, които е причинил, ирландският модел отново възкръсва и продължава по пътя си. Този път поема посоката на строгите икономии.

Под ръководството на Дъблин социалната бруталност става ценност. Тази строгост му донася превърналата се в нещо естествено слава на *модел за другите страни от еврозоната* (*Файненшъл Таймс*, 21 юли 2010). Понижение на чиновническите заплати (до 20 %), намаляване на семейните надбавки с 10%, подобно орязване на всички социални помощи. Когато през февруари 2010 г. Европа смята, че Гърция трябва *да отиде още по-далеч* в бюджетния аскетизъм, съвсем естествено Германия я съветва... *да имитира Ирландия* (Ройтерс, 16 февруари 2010).

През април островът получава – отново – поздравления от Европейската комисия: образцовата политика на строги икономии е подплатена и с модел на „социално единство“.

Ирландците трудно намират израз на напълно реалния си гняв. Идентичността на двете основни политически партии (Fianna Fáil и Fine Gael) е изградена около въпроса за независимостта, който ги противопостави. Либералният консенсус ги обединява. Както видяхме, синдикатите научиха добродетелите на „социалния диалог“. А населението до такава степен е заето с разделението католици – протестанти, че понякога пренебрегва социалните противоречия. И накрая, емиграцията, която отново расте (8), предлага на най-недоволните надеждата за по-добър живот другаде.

Още през април 2009 г. ирландският министър на финансите Браян Ленихън, се поздрави с това, че *партньорите ни в Европа са впечатлени от способността ни да понасяме болката. Ако бяха опитали това във Франция*, продължава той, *щяха да настанат бунтове*. Година по-късно, точно преди обявяването на собствения им бюджет, предвиждащ строги икономии, британските консерватори, вече на власт със съюзниците си – либералдемократите, отново обръщат поглед към другия бряг на Ирландско море: *Представители на Министерството на финансите прекараха много време в телефонни разговори с Дъблин, за да (...) разберат как ирландското коалиционно правителство е успяло рязко да ореже разходите си, без да предизвика социално недоволство като това, което наблюдавахме в Гърция* (*Файненшъл Таймс*, 23 май 2010).

Но най-скорошната метаморфоза на ирландския модел – четвъртият му живот, предизвиква по-малко възхищение.

Ако Ирландия не беше взела тези мерки, щеше да свърши като Гърция, уверява *Файненшъл Таймс* на 10 май 2010 г. Три месеца по-късно Атина има право да се усмихва. Самият *Уолстрийт джърнъл* се коригира: *Доскоро мислехме, че Ирландия ще успее да се справи с финансовите си проблеми с помощта на агресивна програма за орязване на бюджета, най-голямото в еврозоната. Но вместо това, проблемите ѝ не са изчезнали, а кредитният ѝ рейтинг пред инвеститорите е спаднал* (9 септември 2010). Последните вече се страхуват от „гръцки“ сценарий *поради* икономическите щети, нанесени от ирландската строгост.

Вече никой не говори за чудо, но ирландският опит е богат на поуки. Например по въпроса за ефикасността на строгите политики.

Инвестициите спаднаха с 15% през 2008 г., а през 2009 г. – с 30%. Под натиска на орязания бюджет, понижаването на заплатите и намаляването на социалните помощи потреблението се сви с над 7% през 2009 г. Като цяло икономическата дейност е имала и по-еуфорични периоди: БНП спадна с 3% през 2008 г. и с 11% през 2009 г. Според рейтинговата агенция „Стандард енд Пуърс“ причината за натрупания дълг е постоянното наливане на пари в бездънната паст на банките. Той достига 33% от БВП през 2001 г., а през 2012 г. може да надхвърли 110%. През 2010 г. бюджетният дефицит ще достигне... 20% от БВП и 23% от БНП. Това не се среща често.

В унисон с Бил Джеймисън, директор на шотландския всекидневник *Скотсмън*, привържениците на строгата политика довчера тръбяха, че *ирландският опит се противопоставя на кейнсианската критика, според която орязването на бюджета е непродуктивно, тъй като хвърля икономиката още по-дълбоко в рецесията* (5 юли 2010). Дали последната мутация на ирландския модел ще ги накара да променят убежденията си?

Ако става въпрос за МВФ, очевидно не. През август 2010 г. той непоколебимо прикани Дъблин да *направи нови икономии в бюджета, за да запази доверието на пазарите* (*Файненшъл Таймс*, 26 август 2010).

Le Monde diplomatique
Превод Десислава Николова

---

(3) Заключение на конференция, организирана от Обществото на Америките през август 2007 г.

(4) 12,5% от 2003 г.

(5) Правителствена брошура, цитирана от Fintan O'Toole, *цит. съч.*

(6) БВП измерва общата стойност на продукцията на една страна, без да взима предвид националността на икономическите агенти. БНП отразява богатството, произведено от жителите на страната на вътрешния пазар или другаде. Тоест изключва репатрираните печалби на чуждите мултинационални компании, реализирани на национална територия.

(7) Цитирано от Jim O'Leary в „External surveillance of Irish fiscal policy during the boom“ (Външно наблюдение на ирландската данъчна политика по време на подема), блог The Irish Economy (Ирландската икономика), юли 2010.

(8) През 2009 г. Ирландия показва най-високо нетно ниво на емиграция в Европейския съюз (9 на 1000). Следва я Литва с 4,6 на 1000.

ГОЛЕМИ МАНЕВРИ В АЗИЯ

Сеул се мисли за регионален шериф

Преустановени след корабокрушението на южнокорейска корвета в Жълто море, „хуманитарните“ преговори между Република Корея и Корейската народнодемократична република бяха подновени на 20 септември. Докато Пхенян множи провокациите, Сеул използва напрежението, за да оправдае разходите си за въоръжаване и да поднови стратегическия си съюз с Вашингтон.

МАТЮ РАЙС *

EUN NIM RO. – „Риби“ (2004)

МАЛКИЯТ южнокорейски остров Чеджу, разположен на равно разстояние от Шанхай и Японския архипелаг, съумява да съхрани древната си култура, като продължава например да слави духа на покойниците по време на всекидневните шамански ритуали. Със своите склонове от вулканични скали, издигащи се като крепост над блещукащите води на Източнокитайско море, с кратерното си езеро и с мрежата от галерии, образувани от лава, островът е включен в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО през 2007 г. От известно време лагуните му привличат не само туристи. Те разпалват и ламтежите на оръжейната индустрия, която смята, че мястото е идеално за изграждане на база за изстрелване на ракети. Въпреки протестите на жителите му Чеджу може скоро да бъде сполетян от съдбата на японския остров Окинава.

Общественото мнение на полуострова е разделено. Развитието на отбранителната индустрия се сблъсква с появата на зряло „гражданско общество“. Страната може да се гордее с добрите си университети, с успешната си здравна система, с аналитичната си преса и от няколко години – с участието на гражданите в политическия живот. Редица неотдавнашни събития обаче навяват мисълта, че са основателни опасенията от завръщане на старите авторитарни методи и от намаляване на индивидуалните свободи. Свидетелство за това са репресивните мерки срещу скептиците, които разкритикуваха официалната версия за корабокрушението на корветата „Чхонан“ (1) миналия март и упрекнаха правителството, че използва инцидента като претекст, за да отправя обвинения към Корейската народнодемократична република.

Друго действащо лице във всеизвестните морски борби в Тихия океан – Япония, също се колебае между икономическото развитие и военните разходи. Намаляването на колосалните разходи за американските военни бази в покрайнините на главните градски центрове, поддържането на двустранни отношения с Китай извън орбитата на САЩ и изграждането на азиатска икономическа общност, основана на свободната търговия, бяха сред предизборните обещания, издигнали на власт Японската демократическа партия (ЯДП) на парламентарните избори през септември 2009 г. Въпреки че ЯДП не успя да осъществи идеята си за преместване на американската военновъздушна база от гъсто населения район на Окинава, където се намира понастоящем, политическият обрат в Япония само увеличава козовете на Корея в очите на американския военнопромишлен комплекс.

Обграждане на Китай

ОЩЕ с встъпването си в длъжност през 2008 г. президентът Ли Мюн Бак неколкократно даде признаци за отваряне към американците – същински обрат по отношение на политиката, водена от двамата му предшественици либерали. Малко след идването си на власт той заклейми двустранните договорки със Северна Корея (направени от президента Ким Те Чжун в рамките на усилията за помирение, т. нар. *слънчева политика*) и отмени реформата за либерализиране на медиите, подета от непосредствения му предшественик – президента Ро Му Хюн.

Само няколко седмици след встъпването си в длъжност той се срещна с президента Джордж Буш в Кемп Дейвид, за да разговарят за вдигането на embargото върху американското говеждо месо, като беше подчертана и новата роля на Южна Корея в региона. В същото време конструкторът „Хюндай“ се готвеше да представи прототип на ескадрен миноносец, оборудван с антибалистични ракети и сонарни системи, проектирани от американската фирма „Локхийд Мартин“. Втори плавателен съд трябва да бъде доставен до края на годината за флот, който ще наброява шест кораба. Така, докато политическите провокации към Китай се множат, до степен че някои наблюдатели ги възприемат като основен отличителен белег на външната политика на Ли, корейските кораби скоро ще затвърдят отговора, който САЩ дават на господството на Китай в областта на контрола над морските коридори в Западния Тихи океан.

За момента мисията на южнокорейския флот се ограничава до защита на териториалните води от северния съсед, но когато шестте ескадрени миноносци „Хюндай-Локхийд“ бъдат въоръжени, Южна Корея по модела на Япония ще бъде основен коз на американската политика по отношение на Пекин. Новият ѝ флот трябва да се разгърне около остров Чеджу редом до кораби под американски флаг през 2014 г.

Подполковник Дай Сюй от китайските военновъздушни сили окачествява разгръщането на частите за противоракетна защита на САЩ и съюзниците им в региона като *дъговидно обграждане* на Китай от страна на Япония, Корея и Индия. Макар китайският конвенционален флот за момента да запазва надмощието си в региона, той не може да отговори на укрепването на американския противоракетен флот в непосредствената си периферия. Индустриалните конгломерати „Хюндай“ и „Локхийд Мартин“ обявиха през 2009 г., че след доставката на поръчката за корейския флот партньорството им ще бъде подновено, като този път целта ще е с подобни кораби да бъде оборудвана Индия. Въпреки изтъкнатите амбиции търговските партньори изпитват затруднения да намерят място за корейската военноморска база.

През 2002 и 2007 г. (при президентите Ким и Ро) Сеул на два пъти се отказа от проекта си за изграждане на база на остров Чеджу заради враждебното отношение на местното население. Президентът Ли обаче изглежда решен на всяка цена да установи базата на последното възможно място – рибарското селце Гангджонг. Макар кметът да заявява, че 94% от съселяните му са се обявили срещу проекта, министърът на отбраната нареди да се започне обезлесяване на мястото и отцепване на периметъра. Посланието е ясно – новата администрация няма да подчини външната си политика на желанията на местното население.

Жителите на Гангджонг, чиито основни доходи са от земеделие, риболов и туризъм, отказват да търпят щети, подобни на тези в Хаваите, Гуам, Филипините и Япония: унищожаване на риболовните зони, спад в туризма, социални проблеми, свързани с присъствието на военнослужещи, изхвърляне на токсични отпадъци. Най-големият страх на населението е, че Чеджу може да се превърне в корейски вариант на Окинава. Местният съд, в който селяните на Гангджонг подадоха жалба срещу военноморската база за посегателство върху икономическата жизнеспособност на острова, отложи съдебното си решение за неопределено време малко след корабокрушението на „Чхонан“.

Веднага след инцидента министърът на отбраната и ръководителят на разузнавателните служби заявиха, че не разполагат с никакво доказателство за участие на Северна Корея. След това обаче корейските и чуждестранните следователи обявиха, че Пхенян е пряко отговорен за торпилирането на кораба.

Тогава Ли обвини Корейската народнодемократична република в извършването на терористичен акт, като я заплаши с репресивни мерки. Щафетата пое американският държавен секретар Хилари Клинтън, която заяви, че разполага с *неопровержими доказателства* за вината на Пхенян. Няколко дни по-късно Пентагонът обяви, че изпраща самолетоносач в корейски води, а южнокорейският флот организира военно учение против подводници на мястото на корабокрушението.

Седмица преди местните избори през юни правителствената реторика стана войнствена. Корейците не одобриха това поведение и веднага изразиха недоволството си, като в района на столицата гласуваха с мнозинство срещу партията на Ли.

Президентът обаче не се отказа от този начин на действие и нареди полицейски проверки в помещенията на няколко организации от социалните движения, както и арест за лицата, поставили под съмнение последната официална версия за корабокрушението на „Чхонан“. В обстановка на всеобща тревога, свързана с националната сигурност, жителите на Чеджу започват да губят надежда. Колкото до Китай, неколкократното навлизане на флота му в териториалните води на съседите и смущаването на американските разузнавателни операции в международните води на юг и на изток не оставят никакво съмнение за превъзходството му в Западния Тихи океан. Джеймс Стайнбърг, помощник държавен секретар в администрацията на Обама, неотдавна увери Китай, че САЩ няма да се месят в регионалните му интереси. Разполагането на нови американски ракети в зоната и опитите за изграждане на военноморска база в Чеджу отправят обаче съвсем друго послание.

Макар антибалистичните ракети да не разполагат с ядрен ресурс, китайската ядрена възпираща сила, която е относително слаба, намалява допълнително всеки път, когато на вода се пусне нов ескадрен миноносец „Хюндай-Локхийд“. Впрочем включването на японската и корейската индустрия в отбранителната програма на Пентагона създава политически връзки, които не са особено съвместими с едно китайско-японско или китайско-корейско сближаване.

Отделянето на продажбата на оръжия от политическия проект не се вписва в американската традиция. Заради войнствените си изявления след корабокрушението на „Чхонан“ и втвърдяването на режима в Сеул в *Ню Йорк мегазин* г-жа Клинтън беше наречена *сенаторка от „Локхийд“*, като по този начин бяха изтъкнати тесните връзки между държавния секретар и компанията. По време на президентската кампания от 2008 г. Клинтън първа получи достъп до фондовете със субсидии, предоставени на кандидатите (били те републиканци или демократи) от конструкторите на отбранителни ракети.

Неизменните усилия на корейския президент Ли да бъде изградена военноморска база за ескадрените миноносци, построени от компанията „Хюндай“ (на която той е бил президент до 1992 г.), също повдигат въпроси. Президентът на Корейската комисия за борба с корупцията заяви, че както комисията, така и Народното събрание и Националната изборна комисия не са правили разследвания за връзки между богатството и финансовите интереси на Ли или на членове от правителството му и договорите с „Хюндай-Локхийд“.

Докато Китай укрепва флота си, а Вашингтон въоръжава съседните регионални сили, като в същото време продължава с маневрите си във водите на Западния Тихи океан, общественото мнение на Корейския полуостров не смее много да изразява неодобрението си. През 2008 г. президентът Ли прибягна до силите на реда, за да разпръсне мирна демонстрация срещу вноса на американско говеждо месо. Тогава той затвори площада пред кметството в Сеул, традиционно място за протестни събирания. Размахването на транспаранти там вече подлежи на съдебно преследване.

Все по-обезпокоени журналисти

СЛЕД решението на американския президент Барак Обама да повери на Корея организирането на Г-20 на 11 и 12 ноември Франк Ла Рю, специалният докладчик на ООН по въпросите на свободата на изразяване на мнение и свободата на словото, проведе проучване на състоянието на демокрацията в Корея и постави въпроса дали е *уместно да се отдаде такава чест на Сеул*. През май той отбеляза, че правата на свободно изразяване и събиране са започнали да се влошават няколко месеца след избирането на Ли.

Първите признаци за втвърдяване на режима се появиха, след като телевизионната информационна емисия „PD Notes“ излъчи разследване по отмяната на embargото върху американското говеждо. Тогава продуцентите на предаването бяха задържани

(На стр. 8)

* Журналист.

(1) На 26 март 2010 г. корветата „Чхонан“ потъна, четиридесет и шест души загинаха след експлозия, предизвикана от торпедо. Международно разследване хвърли отговорността върху Северна Корея. Това заключение беше поставено под съмнение от руски експерти и от Китай.

МЪЧИТЕЛНАТА ПОДЯЛБА

Една държава

(От стр. 1)

Как да се избегне установяването на система на апартейд, при която палестинците ще бъдат лишени от политическите си права?

Още Менахем Бегин, под чието ръководство десницата за първи път постигна изборна победа през 1977 г., се опита да разреши тази дилема. След като през ноември същата година посрещна в Йерусалим египетския президент Ануар Садат, той предложи план, в който изложи концепцията си за палестинска автономия и предостави на жителите на Западния бряг и Газа възможност за избор между израелско и йорданско гражданство и съответно правото да участват в избори за един от двата парламента.

Тази идея скоро бе изоставена, защото се натъкна на препятствие, което и днес нито един от споменатите трима политици не успява да преодолее, а именно как да се съвмести искането за една-единствена „еврейска държава“ с предоставянето на избирателни права на палестинците. Аренс твърди, че те ще представляват едва 30% от цялото население, но той подценява броя на населението на Западния бряг и „забравя“ Газа. По какъв начин подобен план може да замрази палестинското население на прага на съдбоносните 50%? Но дори и при 40% не би могло да се състави нито едно правителство без подкрепата на част от палестинците, а е трудно да се проумее защо те биха подкрепили правителството на една „еврейска държава“.

Дългосрочно временно решение

НЕЗАВИСИМО от тяхната ограниченост и противоречивост тези разчупващи каноните мнения отразяват всеобщия песимизъм, съпътстващ безизходицата на „мирния процес“, който от години е на изкуствено дишане. Въпреки подновяването на 2 септември 2010 г. на израелско-арабските преговори под егидата на президента Барак Обама, малцина коментатори биха се обзаложили, че има шансове умиращият да бъде върнат към живот. Обезсърчаването нараства и обзема на първо място американските политици, които от десетилетия се занимават с този проблем.

В периода между 1988 и 2003 г. Аарон Дейвид Милър работи като съветник на шестима държавни секретари при трима президенти. Той е участвал във всички публични и тайни пазарлъци и преговори. В разтърсваща статия под заглавие „Лъжливата религия на мира в Близкия изток и защо вече не съм вярващ“ (5), което обобщава неговата мисъл, той обяснява, че за Вашингтон израелско-палестинският конфликт вече не е от първостепенна важност, защото други страни (като Ирак, Афганистан, Пакистан) и най-вече сблъсъкът с Иран ангажират вниманието му и дори велика сила като САЩ не може да върши всичко едновременно, особено в днешните времена на криза.

Вярващите трябва да преосмислят вярата си, особено в момент, когато Америка се е разпростряла в толкова много посоки и се е нагърбила с повече ангажименти, отколкото може да поеме. САЩ трябва да правят каквото е възможно, включително да работят заедно с израелците и палестинците за постигане на договорености по най-важните въпроси на окончателния статут (...), да помагат на палестинците да развиват институциите си, да убедят израелците да оказват съдействие на палестинците, като им позволят по-голяма икономическа свобода и им дадат възможност да разширяват властта си, както и да се грижат за спокойствието в Газа. (...) Но Америка трябва да е и също толкова наясно какво не може да направи, колкото какво може да прави.

Друго влиятелно действащо лице – Робърт Мали, участвал като съветник на президента Бил Клинтън в преговорите в Кемп Дейвид (юли 2000 г.), също прави песимистични заключения на базата на опита си и се произнася с радикална критичност по въпроса за създаване на палестинска държава редом до Израел: *Тази идея не отговаря на проблемите, които претендира, че разрешава. Тя съдържа обещанието да се сложи край на конфликт, започнал през 1948 г., а може би и по-рано, но се занимава единствено с проблемите, възникнали през 1967 г. От решаващо значение е да се сложи край на окупацията на палестинските територии (...). Но корените на конфликта са много по-дълбоки – за израелците те са в отказа на палестинците да признаят легитимността на еврейската държава, а за палестинците – в отговорността на Израел за мащабното им ограбване и разселване, съпътствали появата на израелската държава* (6). Създаването на палестинска държава и дебатът върху процентното съотношение, в което да бъде поделена територията, няма да потушат *най-дълбоките и съкровени чувства, копнежите и гнева*.

Но какво да се направи, след като Мали твърди в същото време, че отхвърля решение, предвиждащо една-единствена държава? Подобно на редица американски коментатори, той се присъединява към идеята *за дългосрочно временно решение*, чиито очертания варират, но което би позволило да се отложи за по-късно (за кога?) решаването на най-сложните проблеми, като тези за Йерусалим или за бежанците.

Роджър Коен, уважаван коментатор в *Ню Йорк таймс*, обобщава така това виждане (7): *Обама, който вече има своята Нобелова награда, трябва да охлади очакванията. Да спре да говори за мир. Да забрани тази дума. И да започне да говори за разведряване. Това иска Либерман, това твърди, че иска, „Хамас“, това е целта на увертанията на Нетаняху. Не това иска Абас, но той няма власт. Както ми каза израелският политолог Шломо Авинери, „статукво без насилие далеч не е удовлетворително решение, но не е лош вариант. Примерът на Кипър не е толкова лош“. (...) Мирът на смелчаците трябва да отстъпи място на примирието на посредствените*.

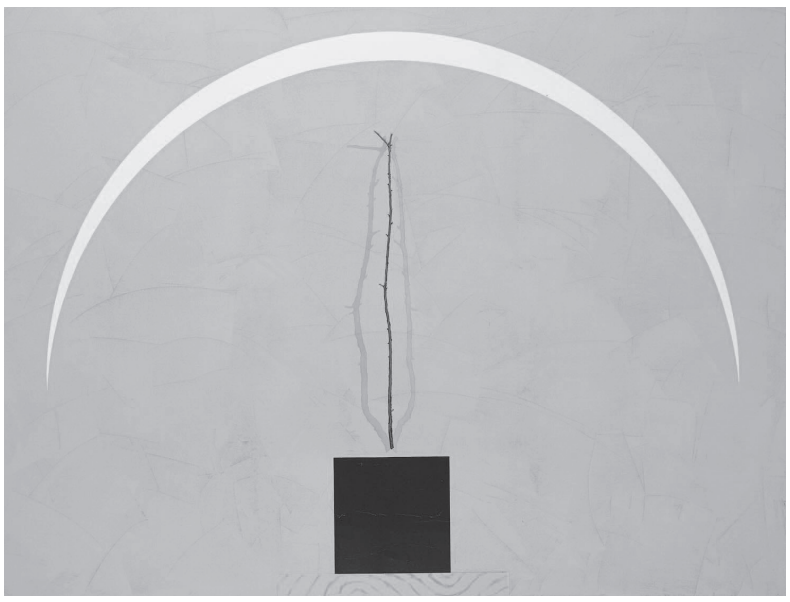
Този песимизъм се подхранва от фалшивата симетрия, която бележи от 1993 г. действията на великите сили – два народа живеят по тези земи, те трябва да стигнат до споразумение, а това предполага „доброжелателство“ и изолиране на екстремистите „от двете страни“. Позиция, която скрива отговорностите на окупатора, като го поставя в едно и също положение с това на окупирания, и която забравя, че нито едно израелско правителство не се отказа от политиката на завоюване на територии дори след споразуменията от Осло. От момента на тяхното подписване през 1993 г. до днес броят на заселниците е нараснал от сто хиляди на триста хиляди, без да се броят установилите се в Източен Йерусалим двеста хиляди души. Редом с това *сборът от териториите, разположени западно от разделителната стена, от земите, заемани от официалните и дивите колонии, от пространствата, използвани за обиколни пътища, и от затворените военни зони в долината на река Йордан, които израелските власти по всяка вероятност възнамеряват да запазят (8)*, представлява 45% от територията на Западния бряг. И левите, и десните израелски политически партии безнаказано отхвърлят резолюциите на ООН и международните закони.

Избухването на втората Интифада през септември 2000 г.

„Равенство или нищо“

ПО-СЪЩЕСТВЕНОТО е, че израелските ръководители фактически отказват да признаят палестинците за равни. Споразуменията от Осло не възпряха нито тази арогантност, нито идеята, че животът на един палестинец не струва толкова, колкото сигурността на един израелец. Като изтъкват враждебността на съседите си и използват като аргумент геноцида на евреи през Втората световна война, израелските ръководители създадоха ненакърнима от страна на която и да било сила своя концепция за пълна сигурност, въвличаща страната в безкрайни войни. Възможно ли е решение, ако не се признава принципът за равенство на всички хора, населяващи тези земи? *Равенство или нищо*, провъзгласи американският интелектуалец от палестински произход Едуард Саид (10). Тази идея е възприета вече от редица главни действащи лица и на първо място от палестинците в Израел, които застават все по-твърдо зад нея.

Това събужда опасения у палестинския журналист Еуд Яари, автор на една от първите книги, посветени на „Фатах“ (11). В статия от пролетта на тази година той заявява, че до няколко години подкрепата за варианта с двете държави ще намалее още повече, че ще се появят нови идеи, че изчезването на Палестинската автономия ще доведе до фактическо присъединяване на окупираните територии и че така палестинците ще успеят да си осигурят *крадешком демографското превъзходство, което израелските лидери от десетилетия се опитват да предотвратят, като окупират, вместо да анексират палестинските територии. Това анексиране няма да остави друг избор освен съвместно съществуване с арабско мнозинство* (12). Ето защо според него е нужно примирие, което може да бъде улеснено от израелско изтегляне на линията, очертана от „Стената за сигурност“. Това би довело до премахването на шестдесет колонии и до репатрирането на петдесет хиляди (от петстотин хиляди...) заселници.

LARRY ABRAMSON. – „Израел – Палестина II“ (2010)

В рамките на сегашното съотношение на сили всички тези проекти за „временно решение“ в действителност допринасят единствено за продължаването на окупацията под други форми, тъй като палестинците са принудени да живеят в своеобразни резервати без единна територия, без да могат да контролират границите си, без икономическа и политическа власт.

Що се отнася до заплахата, отправяна от Палестинската

ТЕ БЯХА убедени ционисти и *въпросът дали има, или няма еврейска нация за тях изобщо не стоеше. Такава не просто съществуваше, но имаше и право да се върне в Палестина и да стане пример за справедливост по света* (1). Ала за философа Мартин Бубер (1878-1965), както и за равина Юда Магнес (1877-1948), първия ректор на Еврейския университет в Йерусалим, превръщането в „пример за справедливост“ никак не хармонираше с потискането на местното население. Подобно на други имигранти те бяха открили с изненада, че Палестина не е „безлюдна земя“, поради което се налагаше да бъде измислена формула за съвместно съществуване на евреи и араби.

Въпросът за двунационалната държава, който по същество беше морален, бе превърнат в политически от „Хашомер Хацаир“ (Младата гвардия), мощна организация, която го включи в програмата си още през 1929 г. Отхвърляйки идеята за изграждане на еврейски духовен център в Палестина, тя искаше да намери отговор на „еврейския въпрос“ чрез създаване на една държава. Закърмени с марксизъм, нейните ръководители бяха убедени, че само експлоататорите и богатите араби се противопоставят на ционисткия проект. Привържениците на схващането за двунационалната държава се радваха на популярност и през 1944 г. спечелиха 40% от гласовете на евреите. Но „Хашомер Хацаир“, подобно на

(5) „The false religion of Mideast peace: And why I'm no longer a believer“ (Лъжливата религия на мира в Близкия изток и защо вече не съм вярващ), *Foreign Policy*, Вашингтон, май–юни 2010.

(6) Съвместно с Hussein Agha, „Israël and Palestine: Can they start over?“ (Израел и Палестина – могат ли да започнат отначало?), *The New York Review of Books*, 3 декември 2009.

(7) „A Mideast truce“ (Близкоизточно примирие), *The New York Times*, 16 ноември 2009.

(8) Denis Bauchard, „L'Etat palestinien en question. La solution des deux Etats est-elle encore possible?“ (Палестинската държава под въпрос. Възможно ли е все още решение с две държави?), бележка на Френския институт за международни отношения, Париж, март 2010.

(9) Вж. „Le „véritable visage“ de M. Ehoud Barak“ („Истинското лице“ на Ехуд Барак), *Le Monde diplomatique*, юли 2002.

(10) *Israël, Palestine, l'égalité ou rien* (Израел, Палестина, равенство или нищо), La Fabrique, Париж, 1999.

(11) *Strike Terror: The Story of Fatah* (Всяване на ужас – историята на „Фатах“), Sabra Books, Ню Йорк, 1970.

(12) „Armistice now“ (Примирие сега), *Foreign Affairs*, Ню Йорк, март-април 2010.

НА ПАЛЕСТИНА

за две мечти

автономия, за обявяване на независима палестинска държава, тя се оказва безсмислена (13). Защото такава държава вече беше провъзгласена от Организацията за освобождение на Палестина (ООП) през 1988 г. и призната от над сто държави. Дори и Европейският съюз да стори също, дали ще бъде готов да понесе последиците от този акт и да се отнася към Израел като към окупационна сила, която трябва да бъде санкционирана, за да бъде принудена да се изтегли от държавата, която окупира?

Перспективата за една-единствена държава върху цялата историческа територия на Палестина не облекчава разрешаването на проблема (14), както показват дебатите, предизвикани в „лагера на палестинците“ от предложенията на Ривлин и Аренс.

Ури Авнери, ветеран в борбата за мир, разобличава енергично слабостите на тези проекти: те изключват Газа; единствената държава ще бъде еврейска; анексирането на Западния бряг ще позволи да се продължи колонизацията; даването на гражданство на палестинците в най-добрия случай ще се проточи десетина години, а може да засегне и цяло поколение. И заключава: *Във филма на Роман Полански „Бебето на Розмари“ красива млада жена ражда хубаво бебе, което се оказва син на Сатаната. Привлекателната лява идея за решение чрез създаване само на една държава може да се изроди в дясно чудовище* (15).

Тази гледна точка се оспорва от Али Абунимах, американски интелектуалец от палестински произход, дал идеята за сайта *The Electronic Intifada* (Електронната Интифада) и автор на книга с аргументи в подкрепа на създаването на една-единствена държава (16). Той подобно на Авнери отчита ограничения характер на проектите на десницата, но продължава: *Веднъж приели, че е необходимо да се дадат равни права на палестинците, израелските евреи няма да могат едностранно да наложат система, която да запази необосновани привилегии. Една обща държава трябва да държи сметка за легитимните колективни интереси на израелските евреи, но трябва да го стори и за всички останали*.

Той прави паралел с хода на събитията в Южна Африка: *В средата на 80-те години на миналия век преобладаващото мнозинство от белите вече беше разбрало, че статуквото на апартейда не може повече да съществува, и започна да предвижда „реформи“, които бяха много далеч от исканията на Африканския национален конгрес (АНК) за всеобщо равенство – един човек, един глас в една нерасистки настроена Южна Африка. (...) Почти до края на системата на апартейда проучванията на общественото мнение показваха, че голяма част от белите отхвърляха всеобщото гласуване, но бяха готови да приемат известно поделяне на властта с чернокожото мнозинство, при условие че си запазят правото на вето по въпроси от решаващо значение* (17).

„Хамас“, от своя страна, не участва в дебатите, като се ограничава само с това да приеме създаването на палестинска държава на Западния бряг и в Газа и да обещае при тези условия, че относително дълго време ще спазва *худна* (примирие) с Израел, но без да признава държавата. Колкото по въпроса за „освобождаването на цяла Палестина“ и за бъдещето на еврейското население в нея, ислямисткото движение се ограничава с изявления, че ислямът приема религиозните малцинства.

И докато двете най-представителни палестински организации „Фатах“ и „Хамас“ не участваха в отдавнашния дебат за единствена държава (*вж. статията по-долу*), интелектуалци като Едуард Саид и Тони Джуд, част от движението за солидарност с Палестина, значителна част от палестинското обществено мнение, която обаче е малцинство, подкрепяха или подкрепят утопията за създаване на една-единствена и демократична държава (18). Подобно на предложението на „Фатах“ от 60-те години, и тази идея страда от двусмислия – дали става дума за държава на всички граждани по южноафрикански модел, или за двунационална държава по модела на бивша Чехословакия? Каква би могла да бъде нейната конституция и какви гаранции би предложила на различните национални и религиозни общности? Какво би било нейното място по отношение на обкръжението ѝ? Ще се присъедини ли тя към Арабската лига?

Подобен проект може да се изгради само с общите усилия на палестинците и на значителна част от израелското еврейско население. Често се напомня примерът на Южна Африка. Като се остави настрана въпросът дали Израел е, или не е държава на апартейд, южноафриканският модел за излизане от конфликта беше възможен, защото АНК чрез съюза си с Комунистическата партия имаше „база сред белите“. Освен това той беше нагодил изразните средства и методите си на борба в съответствие с желанието си да гради общество символ на разбирателството и на стремежа да не се допусне преселение на бялото население, каквото се случи например в Ангола и Мозамбик. АНК използва тероризма като оръжие само в изолирани случаи, опасявайки се, че така може да загуби подкрепата на общественото мнение, особено сред белите (19). Макар да се придържаше безкомпромисно към принципа „един човек – един глас“, АНК успяваше да се съобразява със страховете на бялата общност.

Подобен подход в Близкия изток предполага нови форми на организация както от палестинска, така и от израелска страна, за да бъдат преодолени страховете, омразата и предразсъдъците, които разделят двете главни действащи лица. Припомняйки си в йерусалимския си дом трудните поклоннически пътувания, големият палестински поет Махмуд Даруиш пише:

Бих ли поискал от непознати,
дето спят в моето легло...
разрешение за пет минути
себе си да посетя?
Бих ли свел
с уважение глава
пред обитателите
на моята детска мечта?
Ще попитат ли те:
Кой е тоз любопитен
чужд посетител?
Бих ли могъл да говоря
за мир и война между
жертви и жертви,
жертви без поне една
драскотина?
Ще отвърнат ли те:
няма място за две мечти
в един и същи подслон? (20)

Ален Греш

(13) Сценариите бяха много интелигентно разгледани от Jean-François Legrain в „Palestine:un Etat? Quel Etat?“ (Палестина: една държава? Каква държава?), Gremmo.mom.fr, 11 декември 2009.

(14) Вж. Dominique Vidal, „Palestine: à propos de l’Etat binational“ (Палестина – по въпроса за двунационалната държава), France-Palestine.org, 23 ноември 2009.

(15) Uri Avnery, „Rosemary’s Baby“ (Бебето на Розмари), Gush-Shalom.org, 24 юли 2010.

(16) Ali Abunimah, *One Country* (Една страна), Metropolitan Books, Ню Йорк, 2006.

(17) „Israelis embrace one-state solution from unexpected direction“ (Израелците подхващат от неочаквана страна идеята за решение с една държава), Electronicintifada.net, 21 юли 2010.

(18) Вж. Лейла Фарсах, „Дошло ли е времето да се създаде двунационална държава“, *Монд дипломатик*, март 2007.

(19) Вж. Nelson Mandela, *Un long chemin vers la liberté* (Дългият път към свободата), Le Livre de poche, Париж, 1996, стр. 341.

(20) *Comme des fleurs d’amandier ou plus loin* (Като цветя на бадемово дърво или по-далеч), Actes Sud, Arles, 2007.

Трудният напредък на една идея

другите леви ционистки организации, беше неспособна да преодолее противоречията между изказа си и националистическата си практика, която в крайна сметка прибягваше до прогонване на земеделците араби от техните земи. Така в периода между двете войни „Хашомер Хацаир“ не можа да намери нито един влиятелен арабски събеседник, който да приеме легитимността на еврейското настаняване в Палестина.

В началото на 1947 г. Обединеното кралство реши да се откаже от мандата си над Палестина, който беше получило от Обществото на народите (ОН) и проблемът беше поставен пред съвсем младата Организация на обединените нации (ООН). Създадена беше комисия, която да проучи различните възможности. Бойкотирана от арабските организации, ООН изслуша ционистките движения. „Хашомер Хацаир“ и Бубер заложиха на двунационалната държава, но повечето членове на комисията, с изключение на Индия, Иран и Югославия, отхвърлиха тази възможност. На 29 ноември 1947 г. Общото събрание гласува за разделянето на Палестина на две държави и за зона около Йерусалим под международен контрол. Всичко това беше включено в икономически съюз, отговарящ за валутата, транспорта, митниците и т. н.

ПО ОНОВА време повечето палестински организации отхвърляха не само принципа за подялба, но и даването на политически права на имигрантите, дошли от Европа. Единствено комунистическото движение „Лига за национално освобождение“ заставаше зад идеята за създаване на една-единствена държава, която да гарантира равенство на всички свои граждани, в това число и евреи. Потънал в забрава в продължение на две десетилетия, този проект щеше да бъде лансиран отново след израелско-арабската война през 1967 г., този път от организацията „Фатах“ на Ясер Арафат, станала известна с дейността на федаините от територията на Йордания. На 1 януари 1969 г. нейният централен комитет провъзгласи, че не се бори *срещу евреите като етническа и религиозна общност,* а *срещу Израел като носител на колонизаторска политика, основаваща се на теократична расистка и експанзионистична система, въплъщаваща ционизма и колониализма* (...). *„Фатах“ тържествено обявява, че крайната цел на нейната борба е възстановяването на независима и демократична палестинска държава, чиито граждани да се ползват с равни права, независимо от вероизповеданието си* (2).

Важен обрат в позицията на палестинците е, че макар да са против ционисткия проект, приемат свършения факт, а именно присъствието на палестинска земя на няколко милиона евреи, като според „Фатах“ е абсурдно и несправедливо да се очаква, че те ще се завърнат „по домовете си “ или че ще ги сполети съдбата на алжирците с френски произход.

Петият Палестински национален съвет на Организацията за освобождение на Палестина (ООП) се състоя през януари и февруари 1969 г. и избра Ясер Арафат за председател на изпълнителния комитет. Резолюция потвърждава, че целта на ООП е *да изгради в Палестина свободно и демократично общество за всички палестинци, без значение дали са мюсюлмани, християни или евреи* (3)...

През 1970 г. в Париж издателската къща *Editions de Minuit* публикува текстове на „Фатах“ под заглавие *Палестинската революция и евреите* (La Révolution palestinienne et les juifs). Техният отзвук ще улесни признаването в Европа на легитимността на палестинските въжделения. В тях може да се прочете следното: *Новото е, че заточени нееврейски араби, прокудени от домовете си и изгонени от родината си от евреите, настанили се в Палестина, не се отказват* (...) *да призовават за създаването на държава, в която да живеят бившите жертви и техните бивши агресори и преследвачи. Тази идея е революционна*...

Няма никакво съмнение, че предложението е революционно. Но то е и противоречиво. Защото повдига въпроса какъв тип държава ще бъде създадена? Каква конституция би могла да гарантира правата на всички нейни граждани? Какъв ще бъде статутът на еврейската култура? От друга страна, като приема необратимия характер на еврейското присъствие в Палестина, „Фатах“ създава трудност, която така и не успява да преодолее – създаването на една-единствена държава предполага съдействие на част от израелските евреи. И въпреки започнатите дискусии с малки антиционистки групи, „Фатах“ не успява да хвърли мостове към важни среди от израелското население.

Този голям недостатък ще стане причина да бъде изоставен проектът за демократична държава, който парадоксално, признавайки необратимия характер на еврейското присъствие, ще подготви палестинците за идеята за подялба. Международното признаване на палестинските въжделения, особено след войната през октомври 1973 г., подкрепата за ООП (по-специално тази на Съветския съюз, който подобно на огромното мнозинство от държави признаваше легитимността на Израел), слабият отзвук сред израелското общество на проекта за една-единствена държава щяха постепенно да накарат организацията на Арафат да приеме идеята за две държави, които да съжителстват една до друга. Споразуменията от Осло през 1993 г. щяха да начертаят път за постигане на тази цел, одобрена от западните държави – първо от Европа, а след това и от Съединените щати. През 2003 г. резолюция на Съвета за сигурност на ООН потвърди този консенсус. В крайна сметка, макар и с половин уста, министър-председателят на Израел Бениамин Нетаняху се присъедини към него на 14 юни 2009 г.

ШЕГА на историята – именно в момента, когато на място проектът за обособяване на две държави изглежда невъзможен за осъществяване, той е единодушно подкрепен от „международната общност“.

А. Г.

(1) Susan Lee Hattis, *The Bi-National Idea in Palestine During Mandatory Times* (Двунационалната идея в Палестина по време на британския мандат), Shikmona, Тел-Авив, 1970, стр. 25.

(2) Цитат от *Les Palestiniens et la crise israélo-arabe* (Палестинците и израелско-арабската криза), Editions sociales, Париж, 1974.

(3) Цитирано в *International Documents for Palestine 1969** (Международни документи за Палестина, 1969 г.), Institute of Palestine Studies, Бейрут, 1970.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

LE MONDE diplomatique
българско издание

Игнасио Рамоне представи книгата си „Сто часа с Фидел“

Дългогодишният директор на „Le Monde diplomatique“ - с престижна награда за журналистика

ИГНАСИО РАМОНЕ, един от най-влиятелните журналисти с леви убеждения в света, представи в София и в Пловдив (на 28 и 29 септември) българското издание на своята книга „Сто часа с Фидел“ – задълбочено произведение, в което се проследяват животът, идеите и очакванията на кубинския ръководител за настоящето и бъдещето на страната и света. Организатор на събитието бе българската редакция на вестник „Монд дипломатик“, съвместно с вестник „Дума“, Асоциацията за приятелство „България – Куба“, Националния дворец на културата и Посолството на Република Куба в София.

По време на визитата си в България Игнасио Рамоне научи, че в родината си Испания е отличен с престижната журналистическа награда „Антонио Асенсио“, учредена от групата *Zeta*. Наградата се присъжда на личности, организации и медии за принос в областта на информацията и свободата на словото.

Игнасио Рамоне е отличен *за неговата неуморна борба в името на идеята, че е възможен един друг свят – свят, в който свободата се основава на справедливостта като форма на всемирно съжителство*.

В своето решение журито изтъква още, че борбата за един по-добър и по-свободен свят *беше и продължава да е* житейската позиция на Рамоне *като интелектуалец, журналист, преподавател и активист, който се стреми да пренася теорията в практиката, защото смята, че „теория без практика е като каручка без колела“*.

Игнасио Рамоне завоюва заслужен авторитет като директор в продължение на 18 години (до 2008 г.) на *Le Monde diplomatique* и на двумесечника *Manière de voir*. Днес той продължава да бъде свързан с престижния френски месечник като директор на неговото испанско издание.

Снимка Мариета Томова

Рамоне израства в Танжер, където родителите му, испански републиканци, се установяват през 1948 г. През 1972 г. се премества в Париж, където започва журналистическата си кариера. Доктор е по семиотика и история на културата на Висшето училище за социални науки в Париж и преподавател по теория на комуникацията в университета „Дени Дидро“.

Като експерт по геополитика и международна стратегия и като консултант на Организацията на обединените нации е участвал в много предизвикателства на борбата в защита на онеправданите народи и страни.

Вдъхновител на алтерглобалисткото движение, той създава Attac, алтернативно на глобализма международно движение, което се обявява за демократичен контрол над финансовите пазари. Рамоне е и един от инициаторите на Световния социален форум. Той е съучредител и председател на неправителствената организация Media Watch Global (Международна обсерватория на средствата за комуникация).

БЪЛГАРСКА РЕДАКЦИЯ

Гладът и средствата

МАРТИН БЮЛАР

ЗА ПЪРВИ ПЪТ в историята повече от един милиард души ще си лягат всяка вечер гладни. Съвсем неочаквано автор на тази потискаща констатация се оказа Робърт Б. Зелик, президент на Световната банка. Той уточни, че една от най-важните Цели на хилядолетието за развитие – преодоляването на глада до 2015 г. – *няма да бъде осъществена* (1). След като явно бяха ограничени през последното десетилетие, бедността и недохранването отново нарастват от 2008 г. насам. Само за 2010 г. експертите на Световната банка предвиждат, че още шейсет и четири милиона души (колкото цялото население на Франция) ще потънат в крайна бедност.

Така се връщат сцени, които всички се надяваха вече да са само (лош) спомен, като гладните бунтове в Мозамбик на 1 и 2 септември т. г. Във връзка с това Конференцията на ООН за търговия и развитие направи само евфемистична равносметка: *Хранителната сигурност си остава належащ проблем в много развиващи се държави* (2).

Определени природни фактори изострят тези неравновесия. Изключително силният мусон в Индия и наводненията в Пакистан унищожиха реколтата от ориз и чай, чиито цени скочиха с повече от една трета само за няколко месеца. Пожари съсипаха житните полета в Русия, намалявайки добива и възпрепятствайки засяването – последствията ще се проявят през следващия сезон.

Но настоящият скок се дължи не толкова на природата, колкото на спекулациите. Суровините се превърнаха в най-новия обект на игрите на инвестиционните компании, които разполагат с огромни ликвидности, предлагани безплатно (или почти) от централните банки. След като преди бяха заложили на сектора на недвижимите имоти, сега чираците магьосници на финансите се насочват към основните продукти (цветните метали) и земеделските суровини.

Така в средата на септември един от известните лондонски *хедж фондове* (спекулативни фондове), „Армаджаро“, изкупи еквивалента на една четвърт от европейските запаси на какао. Няколко дни по-късно цената за тон счупи всички рекорди. Същото явление се наблюдава и при житото, ориза, соята...

Всичко това развълнува европейските ръководители. Някои дори заговориха за нуждата от регулация. Наслушахме се на същата песен и по време на кризата с високорисковите ипотечни кредити (*subprime*), но нищо не се промени. Последиците са още по-тежки за развиващите се държави поради факта, че Международният валутен фонд и Световната банка ги принудиха да потърсят външни пазари и да изоставят местните култури. Макар и едва-едва, Конференцията на ООН за търговия и развитие вече признава, че *стратегията за устойчиво развитие изисква да бъде обърнато по-голямо внимание на вътрешното търсене* и призовава към *преосмисляне на парадигмата на развитие, дърпано от износа*. По-добре късно, отколкото никога. Жалко, че нещата стигат само до заклинания, които могат да хранят илюзии, но със сигурност не и планетата.

(1) Вж. Robert B. Zoellick, „C'est la croissance qui éradiquera la pauvreté“ (Именно растежът ще изкорени бедността), LeMonde.fr, 16 септември 2010.
(2) Този цитат, както и следващият, са от „Trade and development report 2010“ (Доклад за търговия и развитие 2010), Genève, 14 септември 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

Сеул се мисли за регионален шериф

(От стр.5)

посреднощ в домовете си и подложени на разпит. Въпреки че присъдите от две и три години, за които се настояваше, не бяха наложени, инцидентът ясно показва намаляване на медийната независимост. Шин Хо Чо, репортер в седмичното информационно списание „Sisain“, казва, че *се притеснява да не би да го арестуват посреднощ вкъщи*.

През двете години, през които течеше процесът срещу „PD Notes“, Ли уволни директорите на корейската държавна телевизия и председателя на Националната комисия по комуникации, за да ги замени със свои приближени. Новият председател на комисията отмени ограниченията върху медийните монополи, за да позволи на консервативни всекидневници да поискат лиценз за телевизионно разпространение по кабел.

Оттогава националните медии не смеят много да критикуват правителствените решения. А големите мирни демонстрации след излъчването на разследването на „PD Notes“ не се повториха нито след ареста на продуцентите на предаването през пролетта на 2008 г., нито след ответните мерки, взети тази година след инцидента с „Чхонан“.

Младото поколение, по-слабо политизирано от това на родителите си, споделя, че е загрижено най-вече за това да се възползва от възможностите за просперитет, като се сдобие с добро работно място, и изглежда не е особено склонно да се застъпва за каузата на свободата на мнение.

Жителите на Чеджу ще трябва да продължат сами борбата. И все пак, те заявиха, че *ще се борят до смърт*, за да защитят начина си на живот. На 3 юни опитът на министъра на отбраната да бъде изградено строително скеле на мястото, избрано за строежа на военноморската база, и да се сложат кранове беше осуетен с гражданско неподчинение.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 21 октомври 2010 г.

На фокус

Към предконгресната черга

Онзи ден във в. „24 часа” Велислава Дърева, член на НС на БСП и член на нейната комисия по идейно и програмно развитие, се оплака, че на „Позитано” 20 няма кой една идейна черга да изтъче. Притичваме й се на помощ. Червен в нужда се познава.

Братя РУЖЕВИ

От година и половина БСП е в опозиция. От година и половина наблюдаваме как управляващите без притеснение и с лека ръка пропиляват трудно постигнатото по време на управлението, в което участвахме. Балансиран бюджет, внушителен фискален резерв, увеличени заплати и пенсии, увеличени средства за образование и наука, трудни баланси в съществуващата система на здравеопазването.

ГЕРБ дойде на власт с обещание за европейско развитие. ГЕРБ спечели изборите с демонстрирана решителност за борба срещу престъпността и корупцията. Вместо това

българският народ получи антиевропейска политика

във всички основни области на нашето обществено развитие.

Паразитно харчене на готови пари; никаква мисъл за стимулиране на потреблението - основен лост за борба с кризата; безогледно орязване на средствата за чувствителни и стратегически социални сфери като образование, наука и здравеопазване.

Вместо борба с престъпността, ГЕРБ ни предложи пропагандни медийни полицейски акции с нищожен правен резултат; вместо борба с корупцията, управляващите се надпреварват да внасят и отстояват лобистки закони. Обвиненията срещу представители на тройната коалиция бяха хвърляни безразборно и безотговорно - нито едно от тях не бе подкрепено от реални доказателства и логично потънаха в небитието.

Крайният ефект от волунтаристичното управление на ГЕРБ досега е виден: другите страни от Европейския съюз започват да излизат от кризата, като бележат ръст на производство и износ, у нас спадът продължава, кризата се задълбочава.

Свидетел на пропускани възможности, БСП е длъжна да настоява пред управляващите, пред другите парламентарно представени партии и пред цялото общество, да бъдат положени усилия за решителни корекции в управлението на обществените процеси.

Необходима е нова антикризисна политика

Наложителни са решителни мерки за рязко ограничаване на сивата икономика и твърда борба с увеличаващата се контрабанда. Без тази борба всякакви усилия за решаване на наболелите проблеми на страната ни ще бъдат саботирани.

В условията на криза е недопустимо да се подлагат на риск системите на образование и на здравеопазване. Наложителни са засилени мерки за защита на уязвимите социални групи и за компенсиране на доходите с индекса на инфлацията. Необходима е капиталова инвестиционна програма за стимулиране на бизнеса, създаване на нови работни места и привличане на инвестиции. Социалистите трябва категорично да отхвърлят “балансирането” на бюджета чрез безогледни съкращения на разходи без необходимите реформи. Това е в непосредствен, тактически план.

В стратегически план е необходимо постепенно да започнем да се измъкваме от капана, който някои наричат “неолиберален модел”.

Ние го наричаме „път без компас”

Път, по който се решават задачи ден за ден, без ясна цел и ориентири. Такъв безпът се наложи в развитието ни през последните двадесет години. Пазарът, оставен сам на себе си, няма да реши нито проблема с конкурентоспособността на българската икономика, нито проблема с доходите, необходими за достоен живот. Кабинетното, чисто счетоводно, балансиране на бюджета, няма да посочи тези ключови сфери, които се нуждаят от особени грижи, за да започне България своето догонващо развитие. И тук предходното правителство има с какво да се гордее - и със специалното внимание към най-уязвимите групи на обществото, и с приоритетни мерки за финансиране на образование и наука. Не е нужно БСП да преувеличава своите успехи, но те й дават и морално, и политическо право да иска качествени промени в българската политика.

Стратегическият проблем на България

не е в просто предефиниране на финансовата и икономическата политика.

Той е много по-дълбок. Ние имаме сериозен проблем с доверието в основни политически институции. Към традиционно ниската оценка за работата на българския парламент днес се добавя фактът, че днешният се превръща в елементарно оръдие на изпълнителната власт. Изборите в страната, вместо да се разглеждат като еманация на народния суверенитет, все повече се възприемат като тържество на контролирания вот. Вместо българските партии да водят борба за прилагане на духа на Конституцията, която повелява утвърждаването на България като социална държава, ние сме свидетели на нейното тотално отричане. Имаме сериозен проблем с цялостната социално-психологическа атмосфера, пропита от разрушителен песимизъм.

Ключов проблем за България днес е демографският. Ниска раждаемост, съответно ускорено застаряване на населението, масово изтичане в чужбина на млади и способни българи. Към тази картина трябва да добавим все по-неефективното здравеопазване и застрашителното отпадане на деца от образователната система.

Днес на България е необходима алтернатива. Социална алтернатива в най-широкото значение на това понятие. Не просто смяна в управлението на една партия с друга. Необходим е нов социален дух, ясни национални цели. Необходима е не твърда ръка и еднолична власт, а упорито търсене и намиране на национално съгласие по ключовите проблеми на нашето развитие. Необходима е безкомпромисна защита на правовия ред и воля за господство на социалния дух на Основния закон. Демокрацията у нас се наложи с огромни социални жертви и ако я загубим, ще загубим всичко положително от развитието ни през последните двадесет години.

Необходими са не политики-еднодневки, а политики, които залагат солидни процеси на промяна. Не ръкопляскащо или освиркващо население, а активно, мислещо и респектиращо гражданско общество. Не смачкано местно самоуправление, а общини с разширени правомощия и самостоятелност; общини, приобщаващи своите жители към обсъждането и решаването на проблемите. Това е необходимата социално-психологическа атмосфера, без която всички прекрасни намерения ще останат на книга.

Паралелно с грижата за утвърждаването на такава атмосфера е наложителна активна държавна политика в името на едно конкурентоспособно и солидарно общество.

Не можем да бъдем конкурентоспособни без инвестиции в наукоемки и високотехнологични производства. Твърдението, че можем да изправим на крака своята икономика просто и само чрез евтин труд, е антиевропейско и късогледо твърдение. Не можем да постигаме икономическа тежест без специални грижи за българския експорт. Няма как да сме силни без специално внимание към енергетиката, селското стопанство и туризма. Илюзия е, че имаме бъдеще като нация, ако не върнем всички деца в училище и ако не инвестираме сериозно във висшето образование.

Солидарното общество изисква и ред други усилия.

Държавата трябва да спре главоломната комерсиализация

на здравеопазването. Нейна е грижата за една пълноценна профилактика. Нейна е грижата бедните и слабите да не останат без здравни грижи. Нейно е задължението да формулира и отстоява специални механизми за повишаването на трудовата заетост. Нейно е задължението да накара по-богатите да участват съразмерно с техните възможности за решаването на проблемите на България. Нейна е грижата, ако е социална държава, да се стреми социалните неравенства да намаляват. Пазарът, сам по себе си, няма как да се справи с тези проблеми. Негов императив е печалбата, а не справедливостта и солидарността.

Вероятно за такива позиции пак ще получим упрек, че говорим основно за разходи. Ние обаче с участието си в управлението показахме как могат да се съчетават три неща - финансова стабилност, привличане на чужди инвестиции и увеличаване на социални разходи. А днес казваме: държавата не е просто счетоводител на парите, които данъкоплатецът решава да даде; тя е длъжна да провежда активни политики, които осветляват икономиката, стимулират бизнеса и привличат чужди ресурси. Същевременно тя е длъжна да инвестира в образованието на своите млади, защото без него бъдещата конкурентоспособност няма да се състои. Тя е длъжна да инвестира в науката, защото без наука няма да има модерни и доходоносни високотехнологични производства, нито общество на знанието. Тя е длъжна да полага грижи за здравето на нацията, защото без него няма качествена работоспособност. Пред всичко това стои една основополагаща отговорност на държавата - върховенство на Конституцията, върховенство на правото и настойчив опит да бъдат формулирани общи национални цели.

БСП трябва да се бори за такава държава - правова и социална; адекватна на общоевропейските повели и залагаща стратегически цели за модернизацията на България.

Реализацията на такова общество и такава държава в България е смисъл на политическото съществуване на всяка партия, която се нарича лява.

Надяваме се, че с тези послания даваме отговор на левите терзания за липсата на тъкачи в левицата. Не е ясно обаче дали някой ще иска да ни почерпи с по една ракия, както Дърева призовава да бъде почерпен президентът. А ние заслужаваме.

24 часа АНАЛИЗИ

ПРОБЛЯСЪЦИ

Баби дирят имане във Видинско

"Във Видинско има баби, които се разхождат с металотърсачи"

Николай Соларов, прокурор от ВКП, коментира проблема с иманярите пред в. "Новинар"

ВТОРНИК, 5 ОКТОМВРИ 2010 г. 11

БСП да извика една ракия за Първанов!

Внезапният тандем „Станишев-Овчаров“ видя помощник в президентския проект, понеже на „Позитано“ няма кой една идейна черга да изтъче

Търсим партньори!

Велислава Дърева

Това митично нещо е президентският проект

Пък Б. Б. мразят такива неясни, загадъчни, верблюдски работи. Но ги усеща безпогрешно, повеже напоследък все повече го върти оперираният мениск, което означава, че политическото лято свършва, вебето с тъжа

Легендарният партизански командир не е забравен

Навършиха се 90 години от рождението на Славчо Дроцанов - Асен Балкански

Пламен ТРИФОНОВ

Има едно име от плеядата ярки антифашисти от Видинско, което не може да бъде забравено -легендарния партизански командир Асен Балкански. До неотдавна един голям булевард във Видин носеше това име, носело го е и най-голямото шивашко предприятие в страната. Днес няма да го прочетете по табелите на улиците, нито сред фирмите. Но от това то не става по-неизвестно... В днешното време то изгрява с нова сила и зарежда с оптимизъм, с вяра, с пример как трябва

да се работи и живее за мечти, идеи и каузи

И как може да се умира за идеали.

Две страни могат да се гордеят с Асен Балкански - България и Сърбия, защото той е белязал с яркото си участие антифашистката съпротива и в двете. Почитаме го ние, видинските социалисти, защото е роден във видинското село Чупрене.

Това е станало през септември на далечната 1920 г. Ако беше доживял до днес, щеше да бъде на 90 години. Той сигурно би бил мъдър, добър и достолепен мъж с много деца, внуци и правнуци. Но изгоря в борбата за свобода и справедливост, преди да създаде свой дом и семейство. Само 23-годишен...

Под името Асен Балкански се крие будният младеж от село Чупрене Славчо Дроцанов. Като всички народни деца от своето време и той, едва 14-годишен, вместо на училище, е даден за ратай из ломските села, а малко по-късно става и общ работник в Лом и Фердинанд. Сблъсъкът му с несправедливостта, с експлоатацията, с жестокостите на тогавашната власт, отваря очите му за истината, доброто и социалистическия идеал. Заради болест за кратко се завръща в родното си село и става библиотекар. Книгите, които жадно чете, заместват пропуснатото му училище. Още 18-годишен той е наясно със своето място в живота.

През есента на 1941 г. е призован да служи на фашистката власт в казармата на град Белоградчик. По това време единствената страна на неговия идеал - СССР, повежда смъртна схватка с хитлеризма, а партията на българските комунисти призовава честните хора в страната с оръжие в ръка да окажат съпротива на царската власт, която нарежда страната ни до фашистка Германия. Поставя се началото на организираната съпротива,

създават се първите партизански групи и отряди

Една нощ Славчо Дроцанов и Неофит Александров от Лом напускат казармата и се вливат в нелегалната борба. От родното село на Славчо - Чупрене, преминават на сръбска територия и се присъединяват към Нишавския партизански отряд. Съпротивата срещу фашизма няма граници - тя е еднаква и нужна на цяла Европа. Още в първата въоръжена акция на сръбския отряд двамата българи получават бойно кръщение. Славчо приема името Асен Балкански, а Неофит - Ломски. Доказал безспорни качества на храбър боец, на вещ военен организатор, на съпричастен към всички другари член на отряда, Балкански скоро е избран за командир на Нишавския партизански отряд.

За успешните акции на отряда, за подвизите на Асен Балкански и другарите му, за защитата на бедното сръбско население от насилници-дражевисти се понасят легенди. За тях

разказва и нелегалната радиостанция „Христо Ботев”

Българската власт, уплашена и разярена, му издава задочна смъртна присъда и обявява награда от 300 хиляди тогавашни лева за главата му.

През есента на 1942 г. командирът, макар и само на 22 години, е скован от остър ставен ревматизъм и се връща в родния край за лечение. Показателен е

начинът, по който е бил лекуван. Отначало в Чупрене, а след това верни ятаци го пренасят нелегално до Видин, където лекари- комунисти се заемат с лечението му. Нелегално с влак командирът стига до София, където пък е настанен в Александровската болница. Много от лекарите са знаели кого лекуват - човека, на когото фашистката власт издава присъда след присъда - общо четири, за чиято глава се дават пари. Но никой не го издава и лечението преминава успешно.

Вдигнал се на крака, Асен Балкански отново се връща в отряда. Заедно с партизани от видинския отряд “Георги Бенковски” преминават на югославска територия. Нишавският отряд прераства в Пиротски, след като редовете му се увеличават с нови бойци. Няколко успешни акции повдигат духа на местното население, а сръбското министерство на вътрешните работи е разтревожено от мащабните партизански действия. За героичната борба на Пиротския отряд

разказват радиостанциите Москва и Лондон

През август 1943 г. край село Топли дол започват мащабни акции на сръбски и български партизани. Ръководството на смесения отряд е поверено на Асен Балкански. В настъплението с нова сила блясват организаторските и военните способности на командира, неговата храброст. Срещу отряда са вдигнати полкове и дивизии, артилерия и авиация, ловни роти и дражевистки банди. За залавянето му е обявена нова награда.

В кървавата привечер на 8 август 1943 г. край с. Топли дол, на моста над река Темска, Асен Балкански попада на засада. Фашистки куршум го улучва смъртоносно. За да не попадне жив в ръцете на врага, той изстрелва последния куршум в слепоочието си.

Така завършва животът на смелия партизански командир. На безкрайно предания, убеден в правотата на избора си обаятелен човек.

Той беше избрал да се бори за своя социалистически идеал с оръжие в ръка. Тръгна подир мечтите си за нов, по-справедлив свят, по-добър живот за своите бедни събратя по участ и изгоря в неравната борба. Но остана безсмъртен.

И днес си спомняме за него и разказваме на младите поколения за живота му. Защото такъв живот трябва да се познава. За гордост - какви синове е откърмил роднят Балкан, за чест - какви хора е раждала видинската земя, за пример - какви личности са били привлечени и са служили вярно на нашия социалистически идеал.

Това го извисява над днешните дребни страсти, ниски постъпки и жалки напъни той да бъде пренебрегнат, низвергнат и охулен.

Това не може да стане, щом за този идеал са умирали хора като нашия Асен Балкански.

Авторът е председател на Общинския съвет на БСП - Видин

Най-после - светлинка...

Младостта е прогрес

Ст.н.с. Тодор ПЕТКОВ

Срещата ни с полковник о.з. д-р Борислав Чавдаров беше предварително уговорена и когато пристигнах в кварталното кафене, той вече разлистваше вестник ДУМА. Като ме видя, възторжено се усмихна, енергично се изправи, силно стисна ръката ми и с блеснали очи промълви: “Най-после - светлинка!”

На въпросителния ми поглед отговори като заби пръст в долния ъгъл на втора страница от вчерашния вестник. Там прочетох заглавие с едри букви: “Учредиха Национален патриотичен фронт”. Съобщаваше се, че след дискусия, организирана от БАС, представители на няколко леви партии са постигнали съгласие за единодействие на прогресивно-патриотичните национални сили.

С полковник Чавдаров трябваше да говорим за 65-годишнината от Словашкото народно въстание, в което той е взел активно участие и е признат от президентството на Чехословакия за ветеран-антифашист с официален документ, грижливо съхраняван от него като най-ценна реликва. Бил е партизанин пет месеца в Ниските и Високите Татри, където е воювал срещу части от елитната германска армия. При една от акциите е спасил живота на командира Юрай Файчик, за което семейството на словака до ден-днешен му е благодарно.

Д-р Чавдаров е роден на 17 септември 1921 г. и тази есен навлезе в достолепната си 90-годишна възраст. Но... чете без очила, има изумителна памет за събития, назовава с трите им имена негови приятели, колеги, съпартизани и съидейници. Макар и с бастунче, походката му е бърза и гъвкава. Ръката му леко потреперва, но почеркът му е четлив, равен и ситен като зрънца от мъниста.

Запитах го защо е толкова развълнуван. Ето какво ми отговори:

“Вече 20 години болезнено преживявам това, което се случва у нас, а и по света. Говори се, че не е имало фашизъм, даже отявлени фашисти се героизират. А аз помня времето, когато бях студент по медицина в Братислава. Чехословакия беше анексирана от Хитлер още преди да започне Втората световна война. Чехия беше превърната в протекторат на Германия, а Словакия обявиха за държава съюзник и сателит на окупатора. По радиото и във вестниците тръбяха, че “славянството е цирей за райха, който без милост трябва да се отреже”. Последва бесен гестаповски терор, цялото Лидице беше изпепелено. Фашистите от българското посолство не оставаха по-назад. Сътрудничеха им студенти-легионери, които открито агитираха за постъпване във Виенски български батальон за оказване помощ на германските власти. Студентите-бонсисти, които отказваха да сътрудничат, бяха картотекирани и не малко от тях бяха отвлечени като евреи, изпращаха ги в лагерите “Дахау” и “Бухенвалд”. Аз също попаднах в такъв списък. Още съм задължен на хазяйката ми, госпожа Грацова, която посрещнала гестаповеца и българина фашист от посолството, дошли в квартирата да ме арестуват, и им казала, че не ме е виждала от три дена и че най-вероятно съм се върнал в България. А хазяинът Стефан Гранец ми помогна по нелегален канал да се свържа с партизаните от отряда на командира Юрай Файчик.

Сега какво ли не се говори за Червената армия и за съветските бойци. Били грабили, били изнасилвали, били безчинствали. А ние, партизаните, подържахме по радиостанцията редовна

Снимка Мариета ТОМОВА

Съдба

връзка с червеноармейците, които се сражаваха на словашка територия и ги очаквахме като спасители. Не само ние, цялото славянско население ги посрещаше като братя, като освободители. Завърнахме се недоучили, но победители. Започнахме да градим нов живот, тухла по тухла. Едновременно с това се образовахме. Достигнахме върхове в икономиката, науката, културата, спорта. Да знаеш какво преживях, когато през 2000 г. новите властници приеха Закон за обявяване на комунистическия режим за престъпен. А това бяха годините на нашата младост. Питам се може ли младостта да бъде престъпна и си отговарям: “Младостта винаги носи в себе си прогрес!” Такива изстъпления търпим повече от 20 години. Та като прочетох това за учредяването на Националния патриотичен фронт, искрено се зарадвах. Най-после някаква светлинка! Член съм на РМС от 1936 г., на БКП - от 1941 г. Крайно време е всички, които милеем за България, да я защитим, да я спасим. Само да можех...”

Искаше да каже: “Ако можех, отново щях да дам всичко от себе си за създаването на единен фронт за спасението на България”.

А защо това да не направим всички ние?

Позиция

www.duma.bg

Под линията

Без сериозна държавна намеса е немислимо повишаването на равнището на живота на хората, което е важно условие за успешното им интегриране

Ст.н.с. Евтим ЦВЕТАНСКИ,
д-р по икономика

През последните седмици беше коментирано широко изгонването на български и румънски роми от Франция. Спорът ще се решава в ЕС. Въпросът е има ли проблеми с интегрирането у нас? Отговорът е - да, и те са сложни, остри и трудно решими. Трудности с интегрирането има и по отношение на другите етнически общности в страната, поради което проблемът трябва да се разглежда не като етнически, а като социален, обществен, национален.

Интегрирането е тясно свързано с бедността у нас. Гражданинът трябва постепенно да се измъкне от лапите й и да се издигне до нивото, което позволява да бъде приет в обществото. Постигането на тази цел е трудно осъществимо без подпомагане от държавата. България е на едно от последните места по доходи и потребление на човек от населението в ЕС. По данни на НСИ, изчислени по метод на Евростат, делът на бедните под линията на бедността за 2008 г. у нас е бил общо 14,4%, но делът на работещите е бил 5%, на неработещите - 21,4%, на безработните - 43,3%, на пенсионерите - 17%, на домакинствата без деца - 13,9%, на домакинствата с деца - 25,6%, на бедните без социални трансфери - 43,5%, на бедните със социални трансфери - 14,4%.

В условията на криза днес у нас работната заплата и пенсиите се задържат или намаляват, помощите се свиват, безработицата е висока, индексът на цените расте. Всичко това се отразява на степента на обедняване и интегриране.

Цялото здравеопазване е в колапс - не се превеждат на болниците изразходваните и необходимите средства за лечение, много от бедните хора нямат здравни вноски. Отдалечените селища са обречени. Нуждаещите се от лечение са силно притеснени. В същото време немалка част от средствата за лечение се държат в резерв - за коко или за какво? Здравните работници се вдигат на протест. Може ли при такава ситуация да се говори за интегриране - по-скоро се наблюдават

процеси на дезинтегриране

Образованието и науката също са недофинансирани. Значителен е броят на децата, които не учат или рано отпадат от училище поради бедност, а образованието и квалификацията са основни изисквания при интегрирането. Има много неграмотни и полуграмотни хора. Науката е поставена на колене. Прогресът е потиснат. Докато по-развитите в икономическо отношение страни заделят и повече средства за образование, ние и тук правим икономия. Дания например е отделила за образование през 2005 г. 7,4% от БВП, Швеция - 6,4%, Великобритания - 6,2%, Белгия, Франция и Финландия - 6%, Полша - 5,9%, Португалия - 5,7%, Унгария - 5,6%, а България съответно през 2005 г. - 4,9%, а през 2006 г. - 4,8%.

Безработицата е висока. Броят на регистрираните безработни в бюрата по труда се е намалил от 450 хил. към 31.12.2004 г. на 232 хил. към 31.12.2008 г., като коефициентът на безработица е спаднал от 12 на 5,6%, но след това се е увеличил, като към края на септември 2010 г., по информация на министъра на труда и социалната политика, е бил 9%. Разликата в степента на безработицата по райони е съществена. През 2008 г. тя е варирала от 16,7% в Шумен и 14,9% в Разград до 1,5% в Кърджали, 1,8% в Благоевград и 2,5% в София. Нестабилността на пазара на труда и по-конкретно тенденцията към задържане и намаляване на работните места е от съществено значение за равнището на бедността и за интегрирането на бедните граждани.

Една от най-важните причини и фактор за непреодолима бедност на част от населението е нерегулирането на числеността на домакинствата. У нас обаче най-висока е раждаемостта при най-бедните слоеве. Според преброяването от 2001 г. семействата с повече от десет деца са били 101, с повече от 6 деца - 2052, с три и повече деца - неопределено. Това са семейства с тежки социални проблеми - повечето от децата не ходят на училище, те са гладни, голи, боси, бездомни, потенциални или реални безпризорни, просещи, наркомани, проституиращи, злосторници. В борбата си за оцеляване те не се съобразяват с никакви законови и морални норми. Основна причина за тежката им съдба е невежеството на родителите им и безотговорната раждаемост. Необходимо е държавата и обществото да създадат условия за постепенна и последователна промяна в културното и нравственото равнище на тези хора. Всеки гражданин трябва да е с ясното съзнание, че може

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Съдба...

да си позволи да има толкова деца, колкото може да отгледа, изучи, подготви за живота, че не може само да иска и да взема, а че има и

задължения към обществото

че сам трябва да планира семейното си положение и бюджет.

Целесъобразно ще бъде към общинските съвети (които най-добре познават нуждите на своите граждани) да се обособят групи - общински служители, представители на обществени организации и на обществото, които да имат мисията да разясняват какво трябва да предприемат хората, за да преодолеят неразумните си действия, да излязат от сферата на бедността и постепенно да се включат в живота на обществото. Тези групи трябва да работят постоянно, а държавата - да поеме ръководството за решаването на тази трудна задача.

Значителен е броят на децата в социални домове - през 2003 г. в тях са били обхванати 12 609 деца. Главният проблем при тези деца е, че след навършването на пълнолетие те се оказват на улицата, трудно намират работа, а много от тях са бездомни и без семейства. Това нерядко ги принуждава да тръгнат по нежелан път - просия, кражби, наркомания, проституция и др. Достатъчно ли е това, което сега се прави, за да не попаднат такива деца в групата на крайно бедните и да не се отхвърлят от възможността за интегрирането им в обществото?

Тревожен е фактът, че при непрекъснат спад на числеността на населението, броят на осъдените лица с влезли в сила присъди (по данни на НСИ) се е увеличил от 27 771 през 2002 г. на 30 501 през 2005 г. и на 31 687 през 2008 г. Общата им численост за четирите години (2005-2008) е 123 818 души, от които 114 887 мъже. Броят на лицата от 18 до 29 г. за същия период е 60 077, на лицата от 14 до 17 г. - 12 299. Въпреки че в така посочените данни може да има лица с повече присъди, това е огромна армия от граждани в трудоспособна възраст, голяма част от които не създават материални и духовни ценности, а само консумират. За тежките престъпления безспорно трябва да има тежки наказания, за останалите престъпления също трябва да има наказания, но знаят ли се причините за извършване на престъпленията. Не става дума за обстоятелствата, при които е извършено престъплението, за уликите и доказателствата, а за това какво е накарало, принудило осъденото лице да извърши престъплението. Няма съмнение, че голяма част от осъдените са бедни и ако навреме, преди престъплението, за тях са положени грижи за нормално отглеждане, обучение, квалификация, възпитание и пр., те нямаше да бъдат в списъка на осъдените. Освен това, част от излизащите на свобода след изтърпяване на наказанието трудно си намират работа и стават рецидивисти - повтарят престъпленията и получават нови наказания. Много от престъпните деяния не са регистрирани и нарушителите не са съдени. Но такива лица ограбват и рушат имуществото на гражданите, ограбват нерядко и отгледаните от тях с труд плодове. Знае ли се броят на тези престъпления и причините за тяхното извършване, какво се прави за полагането на общественополезен труд от тези, предимно млади, хора?

Голям е броят и на безпризорните деца

Решаването на проблемите на бедността е по същество решаване и на проблемите на интегрирането. Повишаването на равнището на живота на хората е условие за успешното им приобщаване, а то е предпоставка за активното им участие в трудовия и обществения живот. Интегрирането не може да се извърши нито бързо, нито лесно. То е свързано, от една страна, с невъзможността да се отделят много средства в кратко време за подобряване на живота на хората, а от друга - с трудното му възприемане от немалко граждани, като необходимо условие за изграждането на цялостна, трайна и устойчива общност. Тези процеси ще се осъществяват последователно, според готовността на обществото. За да се решават успешно проблемите на бедността и интегрирането, е наложително управлението на процесите да се поеме от държавата - да се разработи комплексна целева дългосрочна програма и да се създаде система от централни и местни звена за изпълнението й.

Брюкселски безсъници

Транснационални листи

Георги ГОТЕВ

Представете си, че през 2014 г. ще можете да гласувате не само за българи, но и за известни европейски политици, а един от тях, с помощта на вашия глас, може да стане председател на Европейската комисия. Не звучи зле? Такава е идеята на неформалната група в Европарламента, известна като федералистите. Те се стремят да прокарат идеята си навреме за следващите европейски избори през 2014 г. Завчера разговарях с Ендрю Дъф, британския евродепутат либерал, който от десет години се бори за тази идея и вече се чувства близо до целта. Вероятно през декември Европарламентът ще гласува неговата проекторезолюция, съгласно която броят на евродепутатите след изборите през 2014 г. ще се увеличи с 25 души, избрани с една и съща транснационална листа във всички страни на ЕС.

Листата ще се съставя от политическите групи, тоест в нея ще има представители на всички политически семейства, които са в Европарламента. Всеки избирател ще гласува за национална партийна листа, както беше и досега, а освен това ще има право да гласува, като допълнителна екстра, за цялата транснационална листа, или да отбележи в нея европейския политик, на когото се доверява.

Дъф обясни, че се е спрял на числото 25, защото 25 имена лесно се побират на една страница. Освен това 25 е по-малко от 27, досегашния брой на страните членки. Ако транснационалните евродепутати бяха 27, страните членки щяха да решат, че просто им се полага по още един депутат. А това не е така. Напълно възможно е да се окаже, че в листата има няколко депутати от една и съща държава, издигнати от различни политически сили, а други държави изобщо не са представени.

Логиката е да се вкарват популярни имена, за да се мотивират избирателите. Тук, разбира се, малките страни донякъде са ощетени, защото всеки знае имена като Тони Блеър, защото беше дълго време премиер на голяма държава. Но не може да се отрече, че и малките държави могат да имат известни политици - люксембургската комисарка Вивиан Рединг например стана много популярна, като показа характер срещу Саркози.

Идеята за транснационални листи ще бъде популяризирана от "групата Спинели", едно наскоро основано сдружение на федералистите, с основно ядро в Европейския парламент. Фронтмен на федералистите е Ги Верхофстадт, бившият белгийски премиер либерал, за когото аз впрочем гласувах поименно на предишните европейски избори. Това беше технически възможно само защото като постоянно пребиваващ в Белгия имах право да гласувам било за българска листа в посолството, било за белгийска листа. В Белгия, както в България, е възможно да гласуваш поименно за политик, когото харесваш.

Чувствам се федералист по български - тоест повече се доверявам на ЕС и на Еврокомисията, отколкото на българското правителство, и бих предпочел повечето въпроси да се решават в Европейския парламент, отколкото в Народното събрание.

Друга важна фигура в "групата Спинели" е Даниел Кон-Бендит, който впрочем е бил избиран в родната си Германия, както и във Франция, където е известен като герой от студентските вълнения от 1968 г. Италианецът Алтиеро Спинели (1907-1986) впрочем е един от бащите на Европа и въпреки че е бил комунист, и да стане първият федералист, най-голямата сграда на Европарламента в Брюксел носи неговото име.

За никого не е тайна, че Верхофстадт иска да премери сили за председател на Еврокомисията от редиците на транснационалната листа. Сигурен съм, че ще има и други добри кандидати от други партии - близо до ума е, че социалистите могат да излязат с кандидати като Дейвид Милибанд или Франк-Валтер Щайнмайер. ЕНП впрочем няма да сбърка, ако издигне Рединг. Би могло да се получи великолепна битка, в която гражданите няма да бъдат зрители, а действащи лица, изразявайки пристрастията си.

Идеята е, че транснационалната листа, за която биха могли да гласуват огромна част от европейските избиратели, които са над триста милиона, ще даде изключителна легитимност на събралия най-много гласове и е невъзможно такава фигура да се игнорира в борбата за поста председател на Еврокомисията. Досега това назначение беше решавано на тъмно от държавните глави. Не е тайна, че европейците са силно разочаровани от нехаризматичния и сякаш лишен от характер Жозе Мануел Барозу.

Транснационалната листа ще бъде де факто избор на председател на Европейската комисия. Затова антифедералистите, сред които са страните членки, ще се опитат да й попречат. Въпреки всичко, понеже идеята ще набира подкрепа, едва ли ще могат да я смачкат.

Впрочем казах на Дъф, че в "групата Спинели", членството в която е свободно и записването става на сайта www.spinelligroup.eu, има вече доста българи. Не знам дали добре обясних за федерализма, но той наистина има добра почва у нас.

Култура

очаквайте

Четвъртият фестивал „Изкуството на барока” започва на 22 октомври

Снимка БНР

Валери Тодоров:

БНР има капацитет да бъде лидер

Грижите за езика са важна част от програмите ни, категоричен е генералният директор на медията

Своеобразен публичен отчет за програмната, технологичната и инвестиционната дейност на Българското национално радио от 1 юни 2007 г. до 30 април 2010 г. направи ръководството на медията с издаването на специален сборник “3 от 75”. Привличането на младежката аудитория е сред акцентите на всички програми от семейството на БНР, подчерта генералният директор Валери Тодоров. Развитието на интернет сайта и създаването на специални предавания за младите също е част от стратегията на медията. Планира се в студиата на БНР да се инсталират камери, чрез които да се визуализира случващото се в ефира. “Ще си сътрудничим с БНТ, но това не означава, че двете медии ще се слеят. Смятам, че БНР и БНТ трябва да развиват потенциала си като две отделни институции”, уточни още генералният директор на БНР. Програмата с 40-годишна история - “Хоризонт” - акцентира на нови проекти и запазване на традициите. “Христо Ботев” продължава да се утвърждава като културното радио на България. А най-младата програма на БНР - “Радио София” - за 3 години от създаването си заслужено може да се нарече най-столичното радио. Тези и други посоки бяха очертани на специалната пресконференция на БНР.

Интервю на Альона НЕЙКОВА

□ *Господин Тодоров, какво ви струва Българското национално радио години наред да запазва лидерското място в ефира?*

- Необходима е голяма енергичност в условията на съкратено финансиране. В много направления работим с повече ентусиазъм, колкото и нелепо да изглежда на фона на пазарните условия тази дума, но това е факт. В БНР работят много професионалисти, утвърдени личности в различни области. За тях е професионална амбиция и задължение да не слизат под нивото, задължително за такава институция, каквато е Българското национално радио. Имаме много идеи и благодарение на технологиите те се осъществяват. Залагаме на два основни фактора - акцент върху развитието на техниката и технологиите и разширяване на форматите както на жанровото разнообразие на програмите, така и на платформите за приемане на нашите програми. Видими са усилията, които полагаме за присъствието на БНР в интернет пространството. Но ние излъчваме и сателитно, и цифрово - практически във всички платформи и технологии, които съществуват в страната. А това е много трудоемко и доста скъпо удоволствие.

□ *Вашият бюджет често е обект на коментари...*

- По-голяма част от този бюджет - повече от половината - отива за такси за радиоразпръскване. Проблем е и ниското заплащане на нашите служители - журналисти и всички технически специалисти. Това са хора с изключително висока квалификация. В международните редакции работят професионалисти, владеещи по няколко езика. Лично за мен е обидно, че тези хора получават толкова ниски заплати. Но такава е ситуацията в страната. Не го казвам с оплакване, отбелязвам го като факт. И целта на нашите усилия ще бъде с разнообразяването на възможностите за изява това да се отрази и на заплащането.

□ *Съществува ли конкуренция между програмите на БНР - “Хоризонт”, “Христо Ботев”, “Радио България”, “Радио София”? Успяват ли те да намерят своята специфична аудитория?*

- Когато започнахме реформите в БНР, имаше и опасения между различните програми, че те може да си отнемат слушателите. Практиката показа, че наистина аудиторията сърфира на честотите на БНР. Но в края на краищата за нас е важно, че тя се задържа именно на вълните на нашите програми. Тоест публиката не търси различното извън нас, а ни остава вярна. Това изключително разнообразие на музикални жанрове, което ние представихме през последните години, съчетано с цялата мощ на информационната ни мрежа, доказва, че БНР има капацитет да бъде лидер. И то не само лидер в радиоефира, но и в обществения интерес, което за нас е далеч по-важно. Смятам, че признанието на аудиторията е нашата най-голяма сила. Това се доказва и от обществения характер на нашите програми. Знаете, че в частния бизнес собствениците се сменят. При нас критериите са два. Единият е професионален, другият е Закон за радиото и телевизията. Стремим се да отговорим на онези очаквания и изисквания, които има към нас. И същевременно да покажем онова богатство, което е създадено през годините. С цялото ми уважение към колегите от частния сектор, много от тях са за започнали именно благодарение на фондовете на БНР. И разрушаването на този потенциал би нанесло непоправима вреда на културата, на нацията, на обществото. Така че трябва да бъдем много предпазливи. И когато говорим за конкуренция, нека тя съществува, но да не води до разрушаване на базисни опори на националната ни култура. С шестте музикални състава, с факта, че ние сме най-големият медиен партньор в страната, най-големият продуцент на музика, радиодраматургия и редица други продукти, които са рядкост, твърде скъпи и неатрактивни за частния пазар, с целия този потенциал даваме на обществото самочувствие. Дори със самия факт, че на 11 езика предаваме за чужбина. Това е една възможност за аудиторията навън, за семействата на българите, които за съжаление вече губят родния си език като майчин. С програмите си на български ги окуражаваме, даваме им знак, че България мисли за тях, не забравя, че сме част от една глобална общност. Така че грижите ни за езика също са голяма и важна част от програмите на БНР.

□ *Как ще бъде разпространяван този публичен отчет, който събрахте в атрактивно издание?*

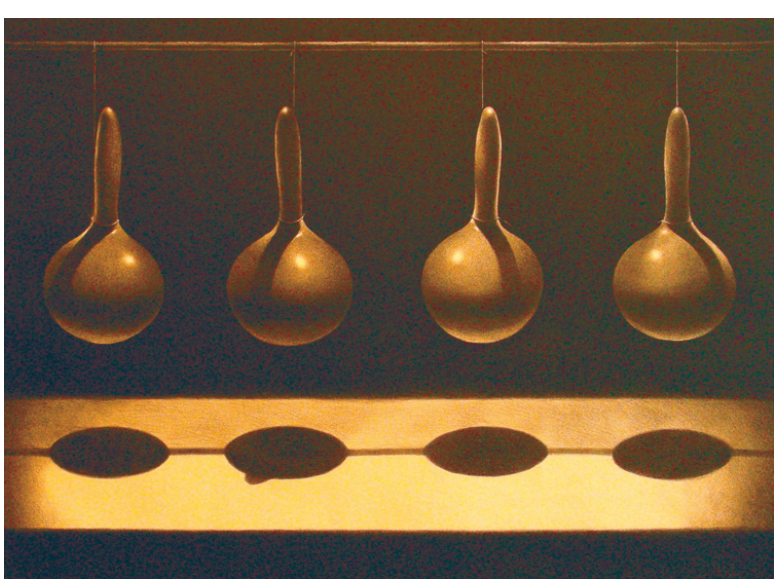
- Вече го разпратихме до по-важните институции. Това наистина е един публичен отчет на стореното през последните 3 години и оценка за състоянието на БНР, направена от колегите. Изданието дава възможност да се съпостави представеното като статистика. С това даваме знак, че тази практика с публични отчети ще продължи през определени периоди за по-широк достъп. Сборникът има и познавателен характер - представя най-важното от политиката на БНР и вижданията на колегите за налагане на обществените формати.

С есета в цвят млад график гостува на „Възраждане”

Веселка ВЕНКОВА

Велико Маринчевски е от най-надеждните и перспективни български графици, а почеркът му на завършен рисувач рязко го отличава от другите млади художници. Всяка негова творба носи естетска закономерност в композицията. Хладна изтънченост, математическа точност в художественото осмисляне на обекта, прецизност в знаковата симетрия на конструкциите. Така го определя Краси Алексиева. Елегантно и леко, сякаш на един дъх построяване на сюжета, като драматургията на всяка творба е прецизирана и майсторски режисирана, казва галеристката, която подреди негова изложба в пловдивската “Възраждане” от 5 октомври.

Велико Маринчевски е може би най-философски обоснованият млад график. Творбите му носят естетски послания, досущ като малки есета в цвят и форма и е удивително, че един толкова млад автор мисли и твори така обобщено и в същото време ярко и артистично.

“Кратуни” - литография

кратки

Откриват паметна плоча на Петър Василев

Паметна плоча на Петър Василев пред дома, в който е живял повече от половин век, и по повод 99 години от рождението му ще бъде открита на 9 октомври в 11 ч. на бул. “Евлоги Георгиев” 39, научи ДУМА от семейството на именития актьор.

Родна лента се състезава със 17 филма във Варшава

Дебютният филм на Цветодар Марков е в официалната програма на международния Варшавски кинофестивал, който ще се проведе от 8 до 17 октомври, научи ДУМА от “Анди филм и А плюс филмс”. Романтичният трилър “HDSP: Лов на дребни хищници” е избран заедно със седемнадесет филмови продукции от целия свят в категорията “Първи или втори филм на режисьор”. Нашият филм ще се състезава на международно ниво за дебютна режисьорска реализация със САЩ, Аржентина, Италия, Румъния и много други. Варшавският кинофестивал ще се проведе за двадесет и шести път в полската столица. Той е категория “А” и е едно от най-важните културни събития в Европа. Фестивалът е награден от Международната федерация на филмовите критици за популяризиране на филмовото изкуство в Централна и Източна Европа.

Снимки БГНЕС

Американският тромпетист Уинтън Марсалис свири с оркестъра на нюйоркския Линкълн център на концерт в Хавана

Габриел Гарсия Маркес издава книга на 29 октомври

Колумбийският писател Габриел Гарсия Маркес ще издаде на 29 октомври новата си книга “Yo no vengo a decir un discurso” (“Няма да произнасям слово”) - компилация от текстове, предназначени да бъдат произнасяни пред публика, съобщи издателят му в Мексико. Изданието ще се появи едновременно в Латинска Америка и Испания, уточнява издателство “Мондадори”. Това е първата книга на носителя на “Нобел” от 1982 г. от “Memoria de mi putas tristes”, излязла през 2004-а. Заглавието напомня възприетия начин за изразяване пред публика от Гарсия Маркес по време на цялата му кариера. “Четейки тези слова, преоткривам как съм се променил и как съм еволюирал като писател”, е коментарът на автора според издателството. 83-годишният Маркес живее от 80-те години в Мексико, страната на неговия стар приятел Карлос Фуентес, с когото той е писал сценарии за киното в началото на 60-те години на миналия век, припомня БГНЕС.

Филм-изненада за Васко Василев

Най-малката от трите сестри на цигуларя ще се качи за първи път на сцена на концерта му в зала 1 на НДК на 20 октомври

Екипът на предаването "непознатиТЕ" е организирал подарък-изненада за рождения ден на Васко Василев, който става на 40 години на 14 октомври. Документалният филм "От Люлин до Шибуя", посветен на живота на известния ни цигулар, ще бъде излъчен предпремиерно ден по-късно - на 15-и, от 19 ч. Продукцията разказва за Васко - от появата му на бял свят, детството в столичния квартал "Люлин", годините в Москва и Лондон до последните му изяви в сърцето на Токио - "Шибуя".

Специален подарък от екипа на Георги Тошев е завръщането на Васко след 20 години в руската столица и срещата с един от най-важните хора в живота му - учителката му по цигулка професор Майа Самуиловна Глезарова. Освен нея във филма зрителите ще видят и изключително интересната гледна точка на родителите на Васко, както и трите му сестри, най-малката от които - Виви, ще се качи за първи път на сцена заедно с цигуларя за съвместно изпълнение по време на концерта му в зала 1 на НДК на 20 октомври, сряда.

Любопитен е фактът, че самият Васко Василев не е гледал филма, а изцяло се е доверил на екипа на Георги Тошев, режисурата на Ваня Щерева и режисьора на монтаж Асен Соколов. Цигуларят е казал, че ще присъства лично на премиерното излъчване в Дома на киното на 15 октомври, петък. Билетите са с цени 5 лв. и ще се продават на място. От екипа на Васко потвърдиха, че по всяка вероятност това ще бъде датата и на премиерата на книгата му от каталога на издателство "Мавзолея".

Васко Василев с трите си сестри

Филмът "Васко Василев - от "Люлин" до "Шибуя" ще бъде излъчен и в ефира на bTV - в поредицата на Георги Тошев "непознатиТЕ", в неделя, 17 октомври, от 12 ч.

Билетите за концерта на Васко и музикантите от фламенко чил-аут група "Чамбао" на 20 октомври са на цени от 20 до 60 лв. Продават се на касите на НДК и eventim.bg. и са почти изчерпани. Това е първата изява на виртуоза, организирана от негов екип, без да разчита на дофинансиране и спонсорство.

Вицът

Семеен скандал:
- Ама ти си била голяма идиотка!
- Ами идиотка ще съм, как няма да съм идиотка. Ако се бях омъжила за президент, щях да съм президентша...

АНАСТАСИЯ ИНГИЛИЗОВА, актриса
БОРИС ГАГАНЕЛОВ-МАКЕТО, бивш футболист, треньор
ДЕЯН СЛАВЧЕВ (ДЕО), телевизионен водещ
ДИМИТЪР ТАНЕВ, гл. редактор на сп. "Пламък"
ИВАН РАДОЕВ-син, актьор
КАТЕРИНА ШЕИНКОВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА" в Ботевград
КРИСТИНА ЯНЕВА, актриса
ПЕТКО ТОМОВ, писател
Проф. РУМЕН СКОРЧЕВ, художник, график
СТЕФАН (ТЕДИ) МОСКОВ, режисьор
ХРИСТО ДИМИТРОВ, продуцент и хореограф на ансамбъл „Българе"

Бате Енчо показа японски театър

Актьорът Енчо Данаилов, познат на малките палавници от тв предаването "По-по-най" като Бате Енчо, представи атрактивен японски театър с пръчици. По този необичаен начин бе открита изложбата на художничката Мирела Асенова в Галерия за нетрадиционна живопис в столицата.

Гостите на експозицията не само видяха облечения в кимоно актьор, който се занимава усилено с японистика от 6 години, но и бяха изненадани от 30-минутния древен театър "Нанкинтамасударе". Представлението, в което се включиха гостите - официални, невръстни и ВИП персони, вдигна градуса на наслада и настроението.

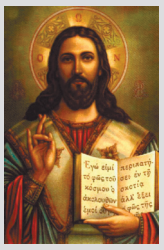
Присъстващите на откриването на експозицията, която може да се види през октомври, имаха задължителен дрескод - японски ветрила. Церемонията бе обогатена от флористката Валентина Христова, която показа нагледно как може да се направи икебана с есенни листа.

Бате Енчо символично обгърна с върбови клонки за късмет галеристката Стефка Балджиева и японистката Мирела Асенова

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

7

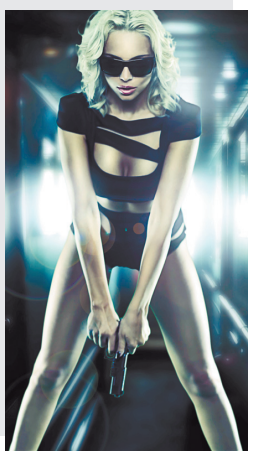

Свв. мъченици Сергий и Вакх от Рим (ок. 290-303). Свв. мъченици Юлиан презвитер и Кесарий дякон. Св. мъченик Полихроний презвитер (IV). Преп. Сергий Нуромски, Вологодски и Обнорски чудотворец (Ж 1412)

Светите мъченици Сергий и Вакх живели през третия век. Знатни римски сановници в двора на император Максимиан. Цар и народ ги почитали заради тяхната образованост, мъдрост и храброст. Но това не ги радвало особено, защото вярата им в Бога била над всички земни блага и слава. Скоро императорът узнал за вероотстъпничеството на своите любимци и заповядал да ги погубят. Мъченичеството на двамата сановници започнало по време на голямо езическо празнество. Сегрий и Вакх открито отказали да изпълнят молбата на Максимиан да принесат жертва на езическите идоли. императорът изпратил светите мъже на управителя Антиох, известен със своята омраза и жестокост към християните. Затворил ги в тъмница, където ги били безпощадно. Вакх не издържал и умрял. Безсилен да прекърши Сергий, Антиох го осъдил на смърт чрез посичане с меч.

„ТВОЯ ТОТАЛНО" НА АЛИСИЯ СТАНА ХИТ И В АЛБАНИЯ

Новият сингъл на Алисия "Твоя тотално" е хит вече не само в България, но и зад граница. Най-големи успехи извън пределите на родината ни парчето жъне в Албания. Изпълнителката на "Ара мюзик" винаги е била на почит в най-гледаната музикална телевизия в страната Supersonic, като през последните седмици "Твоя тотално" е един от най-излъчваните и гледани видеоклипове в ефира ѝ. Тази българо-албанска дружба между Алисия и тамошните ѝ фенове се засилва след дуета "Не е краят", който певицата записа с албанеца Флори и двамата представиха на Първите балкански музикални награди т.г.

Откриха еликсир на живота, изпробват го върху мишки

Учените твърдят, че са открили "еликсир на живота", изпробван върху мишки от мъжки пол на средна възраст. Като пиели вода с три аминокиселини, гризачите изкарвали средно 869 дни, което е с 12% по-дълго от тяхната средна продължителност на живота от 774 дни.

Миниатюрни динозаври оставили следи в Полша

Древни отпечатъци от 2 до 4 см, открити на 3 места в полските планини, са следи, оставени от най-ранните познати динозаври. Предполага се, че предшествениците на трицеротопите и бронтозаврите би трябвало да са били миниатюрни четириноги, оцелели след масово изтребление преди 249-251 млн. години.

„Scooter" взривиха зала „Христо Ботев"

Снимка Ясен НЕМСКИ за Balkan Entertainment

Немското техночудо, както наричат "Scooter", хвърли в екстаз българските си фенове със суперстегнат и мощен сет, който буквално взриви столичната зала "Христо Ботев". Диджеите свириха почти час и половина пред екзалтираната публика, която скандираше всяка тяхна песен.

Концертът започна с епично светлинно шоу, след което "Scooter" излязоха на сцената, придружени от двама атрактивни танцьори, и забиха емблематичното "J'adore Hardcore". Последваха хитове от цялата дискография на бандата, както и песни от последния им албум "Under the Radar Over the Top". "Posse", "Fuck The Milleniul/ Manana", "Stuck On Replay" и "Ti Siento" бяха само малка част от сета на германците. Шоуто им беше придружено от две танцьорки, дошли директно от Швеция за събитието.

ТАЙНИ ТЕМПА ПОЗДРАВИ ФЕНОВЕТЕ У НАС

21-годишният рапър от Южен Лондон Тайни Темпа изпрати личен поздрав към българските си фенове. Записът с точните думи на изпълнителя ще бъде излъчен по радио и телевизия The Voice.

Около звездата новините никога не свършват. Хедлайн турнето на Темпа започва в неделя, 10 октомври. А вторият сингъл на рапъра, наречен "Written In The Stars", е отново на върха в официалния чарт на Обединеното кралство. Още в първата седмица от пускането на песента са продадени повече от 115 000 копия. Този резултат е задминат единствено от Кати Пери с "California Gurls feat. Snoop Dogg" (124 000) и благотворителния сингъл в подкрепа на Хаити "Everybody Hurts" (над 450 000).

А в старото училище на рапъра има ново студио, кръстено на него. Дебютният албум "Discovery" на Тайни Темпа ще е на българския музикален пазар благодарение на "Анимато мюзик/EMI".

Репортаж

Гол срещу омразата

Млади социалисти посветиха футболен турнир на спортсменството и толерантността между етносите

Ваня ГРИГОРОВА

“Отбележи гол срещу омразата” бе насловът на футболния турнир, който младежи от столичната организация на БСП организираха на игрището до стадион “Славия”. Участие взеха клубовете на младите социалисти от районите “Слатина”, “Красно село”, “Красна поляна” и отбор на оперативното бюро на Градския съвет на МО в София.

От самото начало изпъкна отборът на “Красна поляна”, който се състоеше от жители на кв. “Факултета”, всички на възраст между 20 и 25 години - Божил Божилов, Трайчо Антонов, Антон Антонов, Митко Куртев, Румен Димитров и Трайчо Димитров. От първите докосвания на топката стана ясно, че момчетата не са дошли на разходка. Не случайно двама от тях се подвизават с прякорите Меси и Дел Пиеро, които бяха оправдани още от началните минути. Между мачовете стана ясно, че освен на зеления терен играчите от “Красна поляна” се стремят да изпъкнат и в други области - Антон например се занимава професионално с фотография, създава и интернет страници.

Още в първия сблъсък краснополският отбор поведе в класирането с 5:1 срещу социалистите на МО “Красно село”, които иначе са много силни футболисти. А на финала късметът им изневери - удариха три греди и загубиха с минимална разлика от отбора на Оперативното бюро.

Турнирът се организира в противовес на зачестилите в последно време прояви на ксенофобия и етническа нетърпимост в София. В разстояние на две седмици през септември бяха организирани и проведени два митинга с откровено ксенофобски и нацистки призиви. За реклама и привличане на симпатизанти второто шествие беше афиширано с клип, призоваващ за нетърпимост към “циганския терор и инвазия”. Под прикритието на искания за равни права и отговорности организаторите сочеха едно малцинство като основен генератор на престъпления. Престъпността няма етнос и цвят!

Под благосклонния поглед на управляващите неонацистки групировки като “Гвардия”, “Кръв и чест”, “Национална съпротива” и др. свободно пропагандират ксенофобски идеи, разделят хората и сеят омраза. В организацията на последните им акции пък стои млада експертка от Народното събрание - институцията, която би трябвало да е бастион на демократичните принципи и идеали.

Като млади хора и като социалисти ние не можем да сме безразлични към изстъпленията на неонацистите и споделяме тревогата на всички демократични слоеве от българското общество. Ние настояваме да се вземат спешни мерки, за да бъде заглушен езикът на омразата. Нека Столичната община да не позволява организирането на сборища, чиито участници отправят призиви за насилие. Нека МВР погледне не само към колбасарските цехове, но и към случващото се в нацистките блогове и форуми, в които се разпространяват снимки и имена на идейни противници със заплахи за живота им и призиви за саморазправа.

Участниците във футболния турнир доказаха, че на зеления терен могат да играят спортсменски рамо до рамо или един срещу друг хора от различни етноси. Надяваме се да заразим цялото общество със спортсменски дух и толерантност към хората с различно мислене, етнос и религия. “Можем да играем заедно = Можем да живеем заедно”, смятат младежите от различните софийски райони. Стремежът на организаторите е турнирът да се разраства и да стане традиционен.

Справочник

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ “СЕНТ ТОМА”
Адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА “СЕНТ ТОМА - КО”
адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76, Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер,
Тел.: 946-61-22

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17,
регистратура 92 104 70

ВЪЗПОМИНАНИЕ

10 ГОДИНИ без

ДЕНЧО НИКОЛОВ КОВАЧЕВ

/16.10.1921 - 10.10.2000/
Роден в с.Самоводене, Великотърновско. Ремсов секретар и партизанин от Горнооряховския партизански отряд.Работил във висшите държавни органи на ЦК на БКП и като търговски представител на Република България в Мадрид. Отдаден на социалистическия идеал.

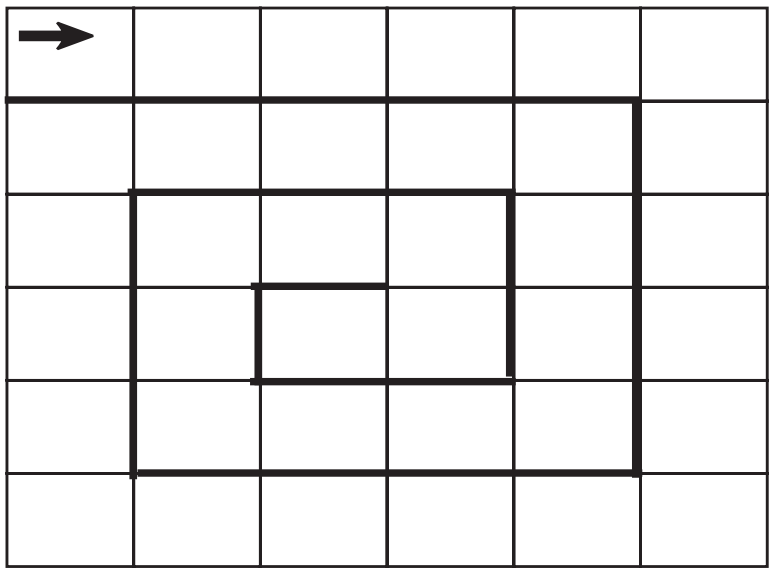
С обич и признателност се прекланяме пред един достойно изживян живот. Дълбок поклон пред светлата ти памет!

От семейството, близки, другари и приятели

Губивреме

СПИРАЛА

I. Започвайки от квадратчето със стрелка нанесете търсените термини. Последната буква на всяка дума е начална за следващата:

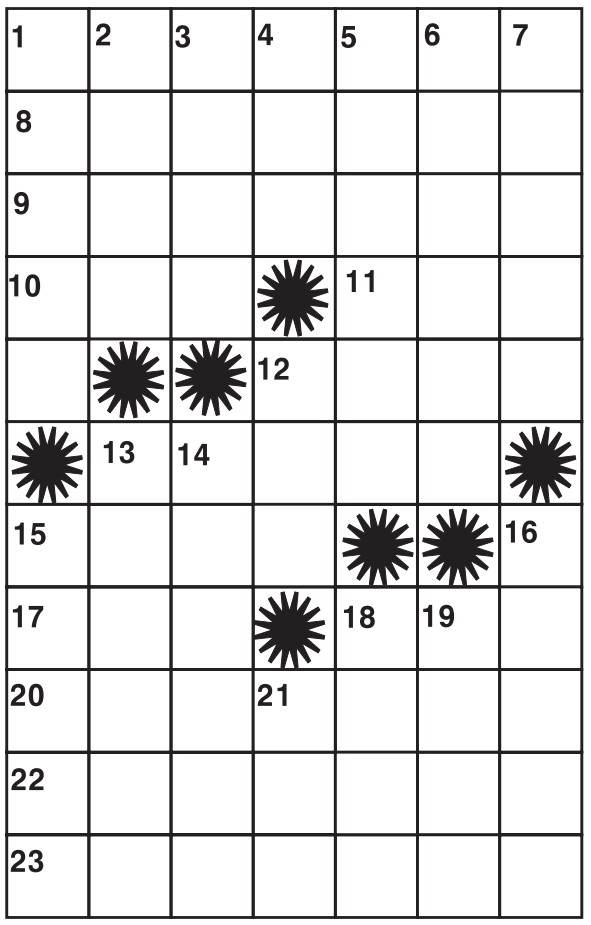
ПОМОЩНИК: Авак, Ами, ЕЛТА, Кор, Ном.

Български вестник. Физическа или умствена дейност. Практикуване на физически упражнения и спорт.Войнствено тюркско племе в древността.Закопано съкровище. Таен политически пратеник в чужбина. Любител на мотори и музика.

II. По обратния път термините са със следното значение:

Германски футболен треньор. Древноеврейска мярка за обем. Исторически оформени части от човечеството. Название. Пиеса от Никола Атанасов. Френски композитор и диригент. Политическа организация в Северна Ирландия. Средновековен арменски художник-миниатюрист. Воден бозайник. Виетнамска мярка за площ. Литовска осведомителна агенция. Буен кон. Шведски поет-"Ултрамарин". Унгарски футболен треньор от близкото минало. Десен приток на р.Дунав. Песен в чест на древногръцкия бог Аполон.

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

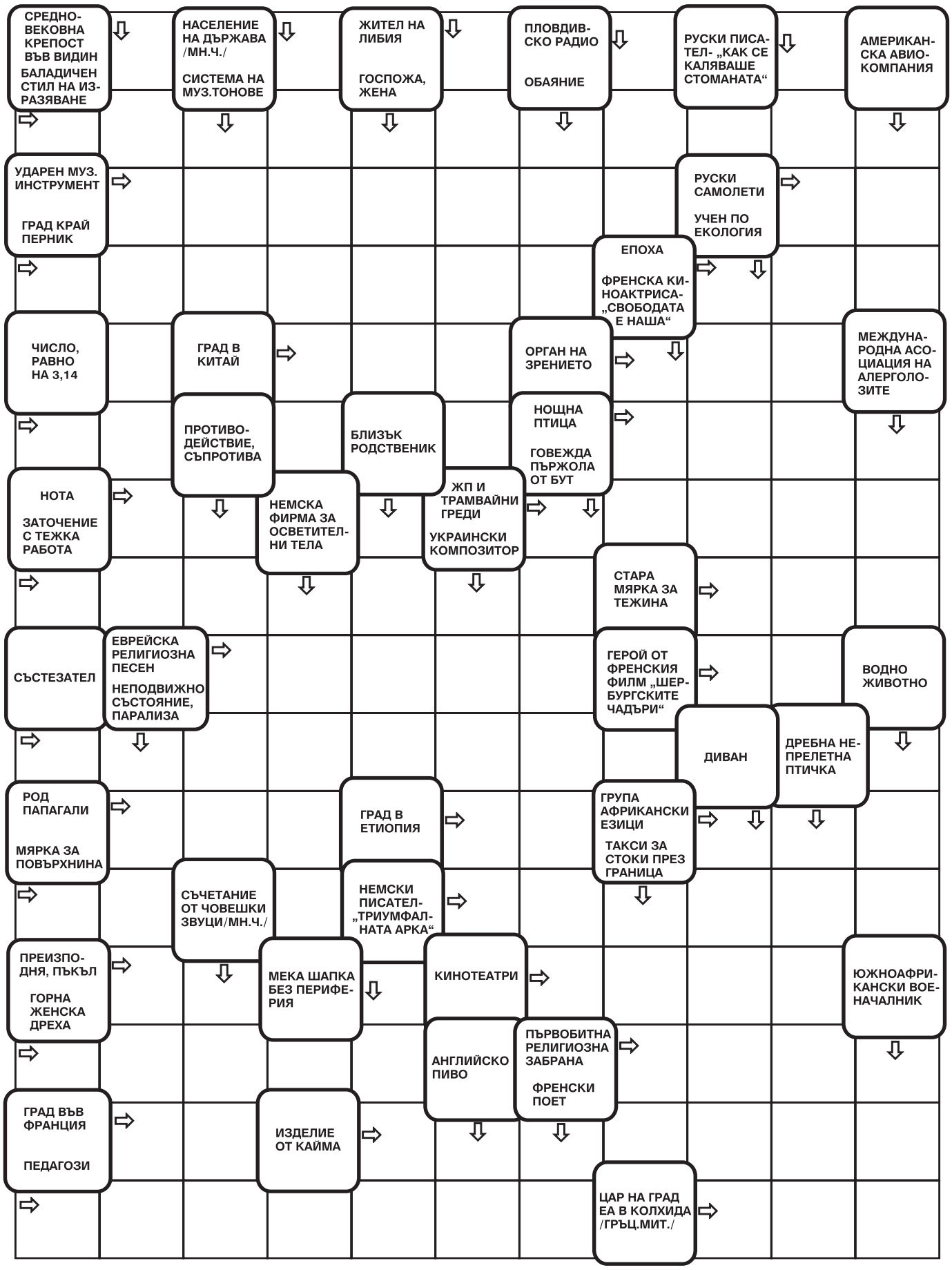

ВОДОРАВНО:
1. Българска поп певица -"Ти". 8. Южноамерикански ударен инструмент. 9. Пустиня в Чили. 10. Дървено легло. 11. Помещение за добитък. 12. Кръвоносен съд. 13. Зид в сграда. 15. Специален състезателен автомобил. 17. Стари мерки за тегло. 18. Партия в Гърция. 20. Руски живописец. 22. Руска кънкобегачка от миналото. 23. Метилов етер от нефт, употребяван за сапун.

ОТВЕСНО:
1. Закопано съкровище. 2. Памучна подплънка на дреха. 3. Древногръцки театрал, син на Аристофан. 4. Холандски футболен тим. 5. Връх в Пирин. 6. Индийски теоретик на литературата. 7. Вулкан в Япония. 12. Немски дуджей. 13. Спортни чанти. 14. Многодисков цирколяр. 15. Свещена книга на мюсюлманите. 16. Южен плод. 18. Длъжностно лице в древния Рим. 19.Едри сочни плодове. 21.Румънски автомобили.

ПОМОЩНИК: „АРО", Едил, Маракас, Тример.

СКАНДИ

ПОМОЩНИК: Глиер, Еет, Ква, Осе, „Осрам", Рамстек, „ТНН", Ует.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

	2	8		1	7			4
							2	
3					8			7
1		3		4			8	
				8				
	8			7		9		6
8			7					2
	3		4					
	6				1	7		9

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: АЛИНЕЯ - ТИРБУШОНИ - АВТОЛ - ТАРАСОВ - АДРЕС - ИТС - СЕВОВ - ОИР - БЛАТО - НЕПАЛ - АЛТ - ТРИКОВЕ - ШАКИ - АРИЯ - МЕКА - ДОБ - ЕДИНАК - ГАРАНТ - ВИ - РИЛ - ЗАХАРИЕВ - СКИТ - ПУЛ - ТТ - ПЛАЦ - ИС - ГАЛОШ - ЕЛЕАТ - ДО - АЕК - ПОП - ЕТХ - ДОБРЕВ - ПЛОЧА - БЕ - РОБ - АТИЯ - АЛЕ - РЕР - ЛО - ИРНИКЕ - КАКА - ОБОРИ - АКРА - НОВАК - ЕГИДА - ОЕ - МАЗДА - ЮГ - СЕРОВ - КИФЛА - ЪЗ - ЯТО - АНЕТО - СУ - ПЛЕТ - О'ЛИРИ - АДРОН - ЦВИК - ИМАГО - УАЛА - МИС СВЯТ - МИХАЙЛОВ.

ОТВЕСНО: СЛАДОЛЕД - КИОДО - БЕГЪЛЦИ - ИВРИТ-ИРИС - ОБЛОГ - ЗЕВС - ИНТЕР - АНИТ - АБ - ОРИС - ТИС - ЕОС - ТРАЛ - ГЕРА - ИДЕЯ - КВ - ДЯЛ - БРИК - ПАКЕТИ - АРТО - ИЛИЯ - ЗУЛ - ВИРА - ООЛИТ - СТОТАК - ГАЛОП - ЯНКОВ - ИМ - СТОМАХ - ШОП - ИРЕ - АРАМ - АРТ - ОВЕРАТ - ПЛАКА - КНИГИ - БАС - ЕКАРТЕ - ОЛЕ! - МИЕ - ОХ! - БУРЕН - АНИ - ЛЕЧЕ - НАФТА - ШАВЕШ - ТЕПЕТА - КОЗЛОДУЙ - КОСОПАД - ВЛАХ - РАВДА - РАЛ - НОВАКОВ - АТ - БЕКАА - СОЛО - СИВ - ЛИБИЕЦ - МЕРАК - ДУНАВ.

СТОЯН СТОЯНОВ

ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
Усмирете егото си. И без вас нещата ще се случват, за това се погрижете за себе си. Не се преуморявайте, ангажиментите ви са достатъчни за повече от едни човек.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Ще направите добре за себе си, ако се отнесете с повече внимание към здравето си. Бизнесът ви няма да пострада, ако мислите по-малко за него и повече за собствените си нужди.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
С проявеното си старание ще пресечете нечии опити да ви злепоставят. В спорните въпроси търсете разбирателство и не налагайте волята си на всяка цена.

22 май - 21 юни

РАК
С деликатно поведение ще ви бъде по-лесно да привлечете към себе си хора, чиито услуги търсите. Други от вас ще продължат да търсят по-добри условия за живот.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Акуратни и трудолюбиви, ще дадете много от себе си в изпълнение на задачите, залегнали в програмата ви. Споделете вечерта с някой, пред когото да разкриете душата си.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Ще премисляте по много пъти неща-та, с които се обвързвате, от една страна, заради мнителността си, от друга, водени от разума си, за да не съжалявате по-късно.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Започвайки нов проект, ще поставите началото на добър период за работата и бизнеса ви. В интимната ви връзка също ще настъпят развития, за това бъдете внимателни.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Любовта ви въздейства обновяващо на мислите и духа, и в същото време ви прави активни в изявите ви. Интимната ви връзка носи подобни вълнения и у партньора ви.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Ще работите, за да привлечете нечий интерес върху себе си или поне върху това, с което се занимавате. Близък човек очаква от вас повече грижи и няма да го лишите от тях.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Ще бъдете поставени пред избор, но няма да се затрудните особено. Дори и да направите компромис със себе си, на по-късен етап ще се окаже, че ходът ви е печеливш.

22 декември - 20 януари

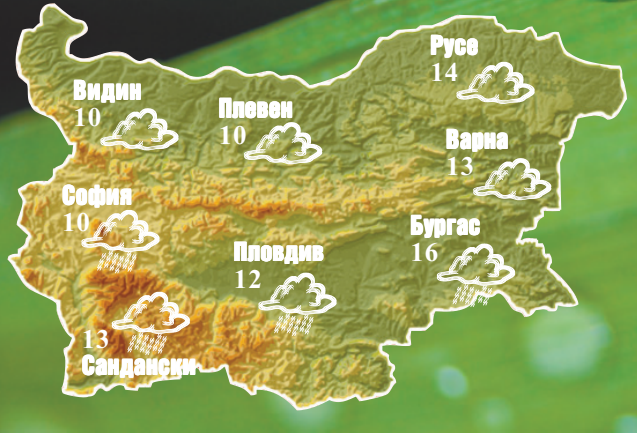
ВОДОЛЕЙ
С развитието на делови въпрос, който досега ви е създавал проблеми, ще напреднете бързо. Усещането за нещо добро ще ви подтикне да ускорите хода на събитията.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Има какво да ви зарадва днес. Желано развитие и удачно подреждане на делата ви. Положените усилия ще дадат добри резултати и повече няма да се губите в догадки.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Валежите в по-голямата част от страната ще продължат. В североизточните райони до сутринта облачността ще се разкъса. Минимални температури между 6° и 11°, в София около 8°. От североизток валежите ще спират, а облачността ще се разкъсва. Над югозападната половина от страната обаче ще се задържи значителна и главно преди обяд все още ще превалява слаб дъжд. Ще духа слаб до умерен североизточен, по брега на морето умерен и силен северен, вятър. Максимални температури между 9° и 14°, в София около 10°. Атмосферното налягане ще бъде повисоко от средното за месеца и ще продължи да се повишава. В планините ще бъде предимно облачно, по билата мъгливо. На много места, главно в Рило-Родопската област, ще превалява слаб дъжд, над около 1500 м сняг. Ще духа умерен до силен вятър от изток и североизток. Максимална температура на 1200 м около 5°, на 2000 м около 0°. По Черноморието ще има променлива облачност, по-значителна над южния участък, където на места ще превали слаб дъжд. Ще духа умерен и силен север-североизточен вятър. Максимални температури 13°-14°.

Изгледи за

8 максимални 7°/10°

9 максимални 8°/10°

Времето ще остане доста хладно. По-често ще бъде предимно облачно и на места ще има слаби превалявания. Ще духа слаб, в Дунавската равнина и Източна България умерен вятър от север. Температурите ще бъдат ниски, особено сутрин, когато ще има значителни намаления на облачността и на места, главно в затворени котловинни полета, където ще е почти тихо, минималните ще са близки до 0° и ще се образуват слани. Дневните температури ще са около 10°.

БНТ 1
06.45 Денят започва - сутрешен блок
09.30 Здраве
10.15 Дързост и красота - 2593 еп.
11.00 Жените с Марта Вачкова
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно
13.00 Сен Тропе - /261 епизод/
13.55 Най-доброто от... „Златният Орфей“/3 част/
15.05 Япония днес
15.15 Слънце се спрело над Пирина /фолклор/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 100 процента пирамида - тв филм на „Евровизия“
16.35 Пепеляшка - анимационен филм
17.00 Мотоспорт екстра
17.25 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути
19.00 Самотно дърво на хълма - /12 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 Сватба - /копродукция, 2000г./
22.30 По света и у нас
23.00 Хотел „Вавилон“ - тв филм /7 епизод/
23.55 Международен джазфестивал „Банско 2010“. Бени Голсън и Биг бенд „Келаг“

bTV
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива и Боги
11.00 „Цената на живота“ - сериал, еп. 60
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Капризи на съдбата“ - сериал, еп. 6
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 6
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 3
17.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 65
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 223
21.00 „Великолепната шесторка“ - благотворително шоу
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Шурите съседи“ - сериал, еп. 75
01.50 „Цената на живота“ /п./ - еп. 60
02.50 bTV Новините /п./
03.20 „Комиците“ /п./

NOVA TELEVISION
06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Къщата на парите“ - забавно предаване на НТВ
12.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
13.30 „1001 нощ“ - сериен филм
15.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Под липите“ - сериен филм
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „БАЙЛАНДО - СЦЕНА НА МЕЧТИТЕ“ - тв шоу
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 „Кръцни-срежи“ - сериен филм, 6 сезон
00.30 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „Триумфът на червилата“ - сериен филм
03.00 „Календар“- /п/

TV 7
07.00 „Сутрин с ТВ 7“
09.30 „Какво ви забърка Лео“ - кулинарно шоу
10.00 „7-мо авеню“ - ток шоу
11.30 „Новите приключения на старата Кристин“, еп. 19
12.00 „На инат“ - повторение
12.30 Новини
13.00 „Мъртвата зона“ - сезон 3, еп. 6 - повторение
14.00 „Сестри по неволя“ - сезон 2, еп. 1, сериал, комедия, САЩ, 2003
14.30 „Нашата ферма в Ирландия“ - 2 част, романтичен, Германия, 2007
16.30 „Споделено с Камелия“ - ток шоу
17.30 „Случаите на Поаро“ - сезон 4, еп. 46
18.30 Новини
19.30 „Нашенци“ - скеч шоу
20.00 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - сезон 6, еп. 1
21.00 „Древни досиета“ - еп. 2, сериал, исторически, мистерия, Великобритания, 2008, с Хю Боневил, Джули Граам, Ейдриан Лестър, Майкъл Малоуни
22.00 „На инат“ - сатирично ток шоу
22.30 Новини
23.00 „Мъртвата зона“ - сезон 3, еп. 7, сериал, драма, мистерия, Канада, САЩ, 2002, с Антъни Майкъл Хол, Крис Бруно
00.00 „Споделено с Камелия“ - повторение

ПЪРВИ
07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
11.05 „Живей здравословно“
13.00 Новини
13.15 „Контролна покупка“
13.40 „Модна присъда“
14.35 „Детективи“
15.00 Още новини
15.30 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.20 „Искам да знам“
16.45 „Вкусно“
17.20 Сериал: „Годежен пръстен“
18.05 „Федералният съдия“
19.00 Новини
19.20 „Следата“
20.00 „Нека говорят“
21.00 „Бандите“
22.00 Време
22.30 „Бандите“
00.30 „Човекът и законът“
00.25 Нощни новини
00.40 „Съдете сами“
01.30 Игрален филм: „Любов за любов“
02.50 „Живей здравословно“
03.40 „Удоволствието да се храниш“
04.20 „Модна присъда“
05.10 Сериал: „Годежен пръстен“
06.00 Новини
06.05 „Федералният съдия“

ОХОТА И РИБАЛКА
10.00 „Африкански лов със Сергей Ястржембски“
10.30 „С въдица в открития океан“
11.00 „Риболов в открито море“
11.25 „История на лова“
11.55 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
12.15 „Оръжие“
12.30 „Под вода с оръжие“
13.00 „Ловът в Австрия“
14.00 „Лов без граници“
14.55 „Вишнева костилка“
15.30 „На слука“
16.00 „Лов на голяма риба с Лари Далберг“
16.25 „Ножът“
16.40 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“
17.00 „Първичен инстинкт“
17.20 „Гордон в засада“
17.50 „От нашия шеф-готвач“
18.05 „Дълбоководен лов“
19.00 „Моторни лодки“
19.35 „Диалози за риболова“
20.00 „Африкански лов със Сергей Ястржембски“
20.30 „Дневниците на великия ловец“
21.40 „Американски риболов“
22.10 „Лов и риболов с Джеф Томас“
22.35 „На лов в Новия свят“
23.00 „Къде кълве“
23.35 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
00.00 „Лов без граници“
01.00 „Африкански лов със Сергей Ястржембски“
01.30 „С въдица в открития океан“
02.00 „Риболов в открито море“

PRO BG
07.00 „Атомната Бети“ - еп. 72, 73
08.00 „Антракт“ - предаване за култура с водещ Борис Георгиев
09.00 „Кости“ - сериал, с. 1, еп. 22
10.00 „Картините на Хилис Удс“ /п./- Драма, САЩ, 2007 г.
12.00 „Братовчед ми Вини“ /п./ - Комедия, САЩ, 1992 г.
14.00 „Съседски войни“ - документална поредица, с. 1, еп. 3
15.00 „Майкъл“ - Комедия, Драма, Романтичен, САЩ, 1996 г.
17.00 „Сърца в Атлантида“ - Драма, Мистерия, Трилър, САЩ, 2001 г.
19.00 „Кости“ - сериал, с. 1, еп. 22
20.00 Новините
21.00 „Острието“ - Драма, Екшън, Приключенски, САЩ, 1997 г.
23.00 „Код. Криминално“ - публицистично предаване
23.15 Новините
23.30 „В неизвестност“ - сериал, с. 3, еп. 3
00.30 Новините /п./
01.30 „Антракт“ /п./
02.30 „Код. Криминално“ /п./
03.00 „В неизвестност“ /п./- с. 3, еп. 3
04.00 „Острието“ /п./ - Драма, Екшън, Приключенски, САЩ, 1997 г.
06.00 „Съседски войни“ /п./ - док. поредица, с.1, еп. 3

СКАТ
07.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ
10.15 Китка народни песни
10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
12.00 НОВИНИ
12.15 Фолклорни ритми
12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов/п/
13.15 „Дискусионно студио /повторение/
14.15 Пумпал - скечове с Любо Фърков
14.20 Фолклорни ритми
14.30 „Биберон“ - /повторение/
15.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /повторение/
16.00 „Паралакс“ - публицистично предаване /повторение/
17.00 Новини
17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт/ на живо/
18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов/ на живо/
19.00 Новини
19.30 „Дискусионно студио“ /на живо/
20.30 „Чшае шукарие“ с водещ Найден Рангелов /на живо/
21.30 Новини /повторение/
22.00 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците /повторение/
22.30 „Афера“ /повторение/
00.00 Новини /повторение/

Валутни курсове

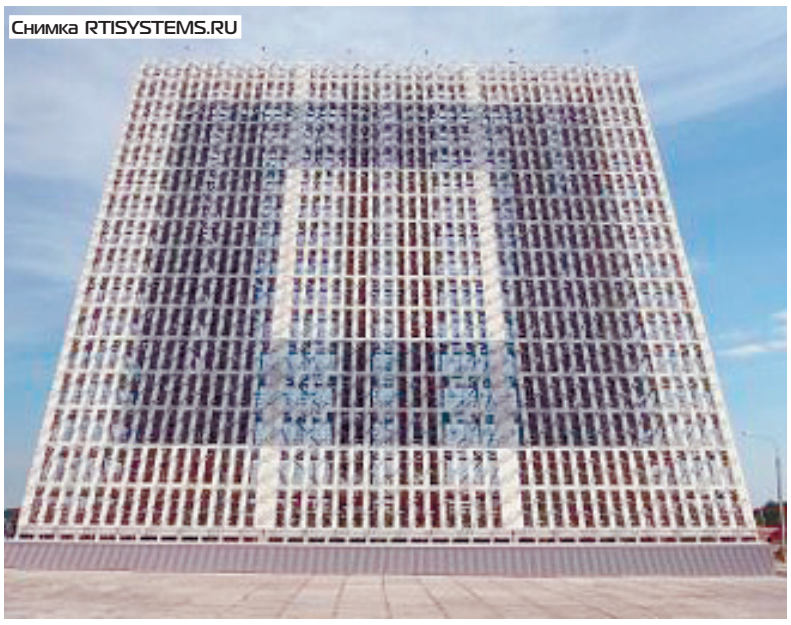
EUR	1.9558
USD	1.4115
GBP	2.2414
CHF	1.4638

Оръжие

Русия готви нови системи срещу ракетно нападение

Русия ще увеличава възможностите на наземните и космическите ешелони на Системите за предупреждение за ракетно нападение (СПРН), като ще добавя към нея елементи от ново поколение. Това, както съобщава ИТАР-ТАСС, е заявил командващият космическите войски генерал-лейтенант Олег Остапенко. По думите му, основно направление в развитието на СПРН ще бъде развръщането на територията на Русия на радиолокационни станции от модулен тип.

"В момента е създадена и носи бойно дежурство първата РЛС „Воронеж-М" в Ленинградска област", е разказал Остапенко. Втората РЛС за далечно откриване, използвайки вълни в дециметровия диапазон "Воронеж-ДМ", се строи в момента в района на Армавир. По думите на Остапенко, в момента на нея се провежда опитна експлоатация заедно със специалисти от завода-изпълнител - ОАО „НПК НИИДАР". Двете станции ще превъзхождат по своите технически характеристики РЛС от предишните поколения - "Днепър", "Дарял" или "Волга".

Снимка RTISYSTEMS.RU

РЛС "Воронеж-М" в градчето Лехтуси

В близките няколко години всички остарели РЛС в СПРН се планира да бъдат заменени от новите радиолокационни станции, обезпечаващи наблюдение на въздушното пространство на далечина повече от шест хиляди километра. "Освен това се планира развитието на космическия ешелон на СПРН", е добавил Остапенко, като не уточнява, в какво ще се заключава модернизацията на тази система за предупреждение.

РЛС "Воронеж-М" работи в метровия диапазон на вълните и е била построена през 2005 г. Застъпва на опитно-бойно дежурство в края на 2006 г. Станцията започва да носи бойно дежурство през 2009 г., като и й е присвоен шифър "обект 4524". РЛС е разположена на територията на войскова част 73845 в селището Лехтуси, Ленинградска област. Армавирската РЛС, или "обект 1653" е разположена на територията на войскова част номер 20608 и се намира в опитна експлоатация от февруари 2009 г. Високата степен на модулност позволява оперативно развръщане на станциите на място или бързо да сменят местоположението си в случай на необходимост.

Снимка SNARIAD.RU

Безпилотен самолет RQ-4B Global Hawk

Япония ще решава за доставката на RQ-4B Global Hawk

В края на годината Япония ще вземе решение за поръчката на четири разузнавателни самолета RQ-4B Global Hawk, които впоследствие могат да бъдат модернизирани за укрепване на противоракетната отбрана. Решението, назрявало в течение на много години, трябва да бъде одобрено от ръководството на програмата за национална отбрана, в която ще бъдат изложени бъдещите варианти на военната политика. Военноморският флот твърди, че Япония не е готова за развръщане на такива БПЛА и препоръчва да се отложи вземането на решение. Това би открило възможност за закупуване на специализираната версия за ВМФ Global Hawk, MQ-4C, която се намира в стадий на разработка за ВМС на САЩ в качеството на специални морски патрулни апарати.

Япония разработва свои собствени безпилотни конструкции от 2001 г. в рамките на програмата под название Бъдещи безпилотни авиационни системи. Тези самолети ще летят по-високо от Global Hawk, но заявленията на правителството за необходимостта от придобиване на RQ-4 означават, че разработките вървят бавно, ако изобщо вървят. Министерството на отбраната на САЩ все пак твърди, че Япония строи свой собствен самолет.

RQ-4B Global Hawk е дълъг 13,3 м, висок 4,62 м и достига максимална скорост 800 км/ч. Може да патрулира 30 часа на височина до 18 километра.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Boeing ще получи $12 млрд. за модернизация на B-52

Снимка BOEING.COM

B-52 Stratofortress

Министерството на отбраната на САЩ е сключило с американската компания Boeing договор за модернизация на оръжейните системи на бомбардировачите с голям радиус на действие B-52 Stratofortress, съобщава агенция Франс прес. Работите ще се провеждат през следващите осем години. Сумата по сделката е 12 милиарда долара. В какво точно ще се извършва модернизацията на бомбардировачите, засега е неизвестно. В момента в САЩ действа програма за продължаване срока на служба на B-52 до 70 години. В рамките на тази програма ще се проведе разработка за нов радар за бомбардировачите. Търгът за създаване на нова радиолокационна станция бе обявен от Пентагона в края на май т.г.. Компанията победител ще получи 151,3 милиона долара. Разработката на радара трябва да бъде завършена да 2022 г. В края на 2009 г. Boeing получи контракт за оборудване на нови системи за спътникова навигация на B-52. Новите високоточни системи EHF ще позволят на самолетите да обменят данни с терминали зад хоризонта, получавайки информация от земята, въздуха и космическите платформи. Бомбардировачите с голям радиус на действие ще бъдат също интегрирани в единна информационна мрежа с Пентагона и ще могат да обменят оперативна информация с другите родове войска на САЩ.

B-52 Stratofortress е основната машина на далечната авиация на ВВС на САЩ. Бойният й радиус е около 7200 километра, а максималната далечина на полета достига на повече от 16 000 километра. Бомбардировачът развива скорост до 950 километра в час и се вдига на височина до 16,7 хиляди метра. В момента САЩ разполагат със 76 бомбардировача B-52.

Бисери от раницата

Войници: *- Другарю старшина, разрешете да играем шах.*

Старшината: *- Шахът.... е хубава игра, развива много... мускулите, но вдига много прах! Забранявам, шах няма да играете!*

●●●

- *Главата на войника е да мисли, а мозъкът да съобразява.*
- *Военното възпитание съществува и в други държави, в това число и чуждестранни.*
- *Всички по окопите, а останалите след мен...*
- *Сега зяпате през прозорците на класната стая, обаче ще ви питам аз, като трябва да зяпате през прозорците на поверения ви танк...*
- *Аз, когато бях студент и исках да почета, ставах половин час след лягане, взимах си книгата и отивах в тоалетната...*
- *За да сте готови за вдигане по тревога, трябва да си слагате панталоните сгънати върху нощното шкафче с дюкяна, насочен към вратата...*
- *И запомнете, командирът на батальона не ходи пеш, той взима със себе си ГАЗ-66 или заместник-командира.*
- *Живеете като прасета в бърлога...*
- *И така, колеги, не се притеснявайте да работите с източници на радиация. Това е напълно безопасно. Ето например някои офицери от флота седят по 3-4 години на атомните подводници, а в това време жените им раждат съвършено здрави деца.*

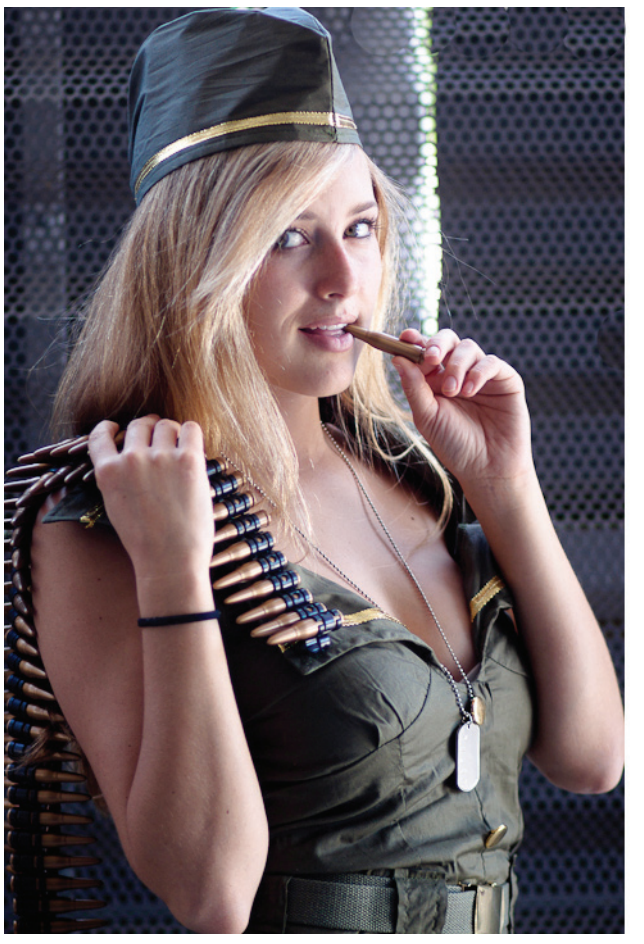
Полша и Чехия с нов вариант за съветските ЗРК „Куб"

Снимка POINTCLUB.RU

Съветският ЗРК "Куб"

Американската компания Raytheon и полската WZU-2 са разработили собствен вариант за модернизация на самоходните зенитни ракетни комплекси 2к12 "Куб", съобщава ЦАМТО, цитирайки Jane's Defence Weekly. В перспектива свой вариант за модернизация на "кубовете" може да предложи и чешката компания Retia. Не е изключено един от вариантите на модернизирания ЗРК да бъде поръчан от чешкото военно министерство, което е с намерение да започне програма за модернизация на съветските "Куб" и която да завърши през 2015 г. Финансирането на програмата ще струва един милиард чешки крони (46 милиона долара). По оценката на Ray-theon, чешката модернизация включва по-съвършено оборудване, но струва по-скъпо от полския вариант. В основата на модернизацията на "кубовете" стои замяната на цялото аналогово оборудване с цифрово. При това пусковите установки, и в полския вариант, и в чешския се предполага да бъдат въоръжени с американски ракети RIM-7M Sea Sparrow, произвеждани от Raytheon. Американската компания ще се занимава със замяната на двигателните установки и батерии на ракетите, а също ще обезпечава техническата поддръжка до 2025 г. Предполага се, че и полското, и чешкото модернизационно предложение ще привлекат интереса на тези страни, които имат на въоръжение ЗРК "Куб" и искат да продължат срока на службата му. Комплексът открива въздушни цели до 65 километра и обезпечава техния обстрел на разстояние от 4,5 до 23,5 километра и на височина до 14 хиляди метра, като целта на "куба" може да се движи със скорост до 600 метра в секунда.

Обективът се шегува

Друго е да си на „ти" с муниците...

Шахмат

Украйна и Русия са новите шампиони

Женският ни отбор острами България на Олимпиадата

Новите олимпийски шампиони от Украйна (от ляво на дясно): Захар Ефименко, Василий Иванчук, Александър Мойсеенко, Руслан Пономарьов, треньорът Владимир Тукмаков и Павел Елянов

Жените на Русия (от ляво на дясно): Алиса Галямова, Александра Костенюк, треньорът Юрий Дохоян, Надежда Косинцева, Валентина Гунина, Татяна Косинцева спечелиха титлата

"Вероятно най-добрата олимпиада в историята на шаха!" Такива са повечето отзиви за току-що завършилата 39-а шахматна олимпиада в непознатия досега за повечето шахматисти руски град Ханти-Мансийск. "Трябва да се молим за такива организатори", каза почетният вицепрезидент на ФИДЕ Израил Гелер. Мнението му споделят почти всички участници и гости на грандиозната надпревара. Всичко: от условията за настаняване и трансферите до храненето беше организирано на супер ниво. "Бях малко обезпокоен, когато преди 2 години Ханти-Мансийск спечели домакинството и изпитвах сериозни съмнения, че градът ще се справи с тази сложна задача, каза президентът на Турската шахматна федерация Али Нихат Язъчи. Той загуби срещу българина Силвио Данаилов, но спечели домакинството на следващата олимпиада в Истанбул през 2012 г. и призна, че Ханти-Мансийск е вдигнал сериозно летвата и игрите са проведени та фантастично ниво".

Две седмици в Центъра за развитие на тениса на повече от 650 дъски битки водиха 264 отбора от 145 страни. Олимпийската титла при мъжете извоюва Украйна. На I дъска Василий Иванчук стартира с 6 от 6 и завърши с най-добър резултат. Голям е приносът и на Захар Ефименко, който бе несменяем на IV дъска във всичките 11 кръга и постигна впечатляващите 6 победи и 5 ремита. Русия за четвърти пореден път се размина със златото. Водени от 14-ия световен шампион Владимир Крамник руснаците останаха нтори, след като в XI кръг завършиха наравно с испанците.

При дамите обаче Русия си върна световната хегемония, като взе титлата след 11 победи. За "Сборная" играха новите звезди на женския шах сестрите Татяна и Надежда Косинцеви, подпомагани от световната шампионка Александра Костенюк и ветеранката Алиса Галямова. Среброто отиде при китайките, които в XI кръг надиграха Украйна. Третото място разделиха 6 отбора, между които и България, но бронза с най-добри допълнителни показатели грабна предишният шампион Грузия, а нашите останаха 8-и. Представянето им е отлично сооглед участието на 2 новобранки - Ива Виденова и Адриана Николова.

Кирсан Илюмжинов:

След избора с Карпов пихме водка

Преизбраният президент на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов, който спечели вота срещу претендента Карпов с 95:55 гласа, ще започне 16-ата година начело на Международната федерация. Веднага, след като стана ясно, че калмикският лидер запазва поста си, той бе поздравен от руския президент Дмитрий Медведев с телеграма. Конкурентът му Анатолий Карпов също се държа джентълменски и поздрави съперника. Като признание на заслугите на големия шампион Илюмжинов го назначи за представител на ФИДЕ в международните организации. Според новия си статут руският гросмайстор ще защитава интересите на шахмата в организации като МОК, ЮНЕСКО, УНИЦЕФ и др. Двамата доскорошни съперници, които преди изборите произнесоха доста нелицеприятни думи един за друг, веднага след вота си стиснаха ръцете и отидоха в ресторанта да вечерят заедно и да "изпият по една водка", както обясни Илюмжинов. В обширно интервю за руския "Спорт експрес" президентът на ФИДЕ коментира интересни аспекти от протеклите избори и разказа за бъдещите си намерения.
Предлагаме ви най-интересните моменти от този разговор.

Кирсан Илюмжинов (вдясно) и Анатолий Карпов скрепиха новите си приятелски отношения на чаша водка

□ *Тези избори ли бяха най-нервните за вас от всички, в които сте участвали досега?*

- Не бих казал, че съм нервничал прекалено. Аз съм будист и светогледът ми се базира на това, че не трябва да се привързваш към нищо в този живот. Дори напротив, аз съм благодарен на Карпов и Каспаров (някога непримирими съперници зад шахматната дъска, сега двамата бивши световни шампиони се съюзиха в битката срещу Илюмжинов, като Каспаров бе движещата сила на предизборната кампания на Карпов-б.а.), защото такъв пиар шахът никога не беше получавал - нито в Русия, нито в света. Помислете само колко телевизионни предавания, посветени на шаха, бяха излъчени по централните руски канали.

□ *Карпов поздрави ли ви с победата?*

- Да, Анатолий Евгениевич умее да губи достойно. Той ме поздрави, а в отговор аз му казах: "Дайте да забравим всички тези предизборни нападки и па стар руски обичай в знак на примирие да изпием по една водка!" Карпов се съгласи и ние отидохме в ресторанта.

□ *Върху какво ще съсредоточите вниманието си през следващите 4 години?*

- Ще разделя вниманието си в три посоки. Първо - това е програмата "Шах в училище". Това, което искам да постигна, е шахматът да бъде включен в училищните програми на повечето от 170-те страни в света. В Армения, Азербайджан, Турция, Молдова шахът повсеместно се въвежда в училищното образование. Второто направление от моята работа ще бъде подготовката на треньори и съдии, тъй като в много страни остро се чувства техния недостиг. И последната, трета, посока е свързана с развиващите се страни. Искам да обявя 2011 г. за година Африка. В края на този месец ще посетя ЮАР по личната покана на президента Джейкъб Зума. По време на визитата ми той ще обяви, че ще вземе под личния си патронаж програмата "Шах в училище" и че Йоханесбург официално ще кандидатства за домакинството на шахматната олимпиада през 2016 г.

□ *Голям световен отклик получи писмото ви до кмета на Ню Йорк Майкъл Блумберг, в което вие пишете, че сте готов да дадете 10 милиона долара за земята, на която се издигаха знаменитите кули близнаци. Какво ви подтикна към това неочаквано предложение?*

- Идеята се роди спонтанно, след като разбрах, че на мястото на кулите се предвижда да се построи църква. Помислих си, че хората изповядват различни религии и ми се дощя да предложа идея, която да обедннява всички. Така се роди мисълта на мястото на бившия Световен търговски център да построим Световен шахматен център - 24-етажна сграда във вид на шахматна фигура - цар. Там ще заседава Международната шахматна академия, ще се провеждат международни турнири и различни мероприятия, доходите от които ще отиват за семействата на загиналите в атентата на 11 септември... Получих стотици хиляди положителни отзиви от хора от най-различни точки на земното кълбо. Повечето американци също приветстват тази идея.

□ *А кметът Майкъл Блумберг?*

- Сега чакаме отговор от него.

□ *Какво се промени в живота ви, след като вече не сте президент на Калмикия? (Ще припомним, че руският президент, който назначава лидерите на автономните републики в състава на Руската федерация, реши да не продължава мандата на Илюмжинов - б.а.).*

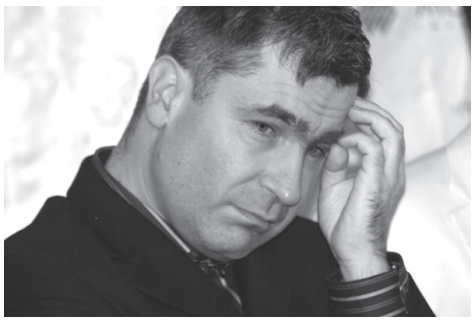
- Станах независим човек! Например преди, като държавен чиновник, не можех да попитам външно министерство: "Защо не давате виза на Нобеловия лауреат за мир, Негово светейшество Далай Лама XIV?" Сега вече мога да задам този въпрос. Освен това ми се освободи време, което преди ми отнемаха всевъзможните протоколни въпроси и мероприятия. Сега вече мога да посветя това време на шаха.

www.duma.bg

Олимпийска статистика

НАЙ-ДОБЪР РЕЗУЛТАТ НА ПЪРВА ДЪСКА ПРИ МЪЖЕТЕ ПОКАЗА ЛИДЕРЪТ *на шампионите от Украйна Василий Иванчук, който записа 8 точки от 10 партии (80%). На втора дъска с 6,5/8 (81,3%) най-добре се представи израелецът Емил Сутовски. Със 7/8 (87,5%) Виталий Тетерев от Беларус взе приза за най-силно представяне на трета дъска. "Голмайсторът" на руснаците Сергей Карякин стана победител на четвърта дъска с 8/10 (80%). От резервите най-висок резултат постигна бразилецът Андре Диамант - 6,5/8 (81,3%).*

Василий Иванчук

Мъжките на България се представиха под очакванията и завършиха 31-ви, макар че бяха 8-и по рейтинг. Неуверено игра лидерът Веселин Топалов, който завърши със скромните "+1" и загуби 15 ЕЛО-точки.

***Крайно класиране мъже:** 1. Украйна 19 т.; 2. Русия-1 18; 3. Израел 17; 4. Унгария 17; 5-10. Китай, Русия-2, Армения, Испания, САЩ, Франция по 16.*

□ □ □

В ЖЕНСКАТА НАДПРЕВАРА *за победителка на първа дъска бе обявена шампионката Татяна Косинцева със 7/10. На втора дъска приза взе сестра й Надежда с 8,5/10. Малко познатата кубинка Янием Мареро Лопес се представи най-успешно на трета дъска със 7/8. Украинката Ива Гапоненко събра 7,5/8 на четвърта дъска, а сред резервите най-добра бе съотборничката й Мария Музичук с 6,5/9.*

***Крайно класиране жени:** 1. Русия 22 т.; 2. Китай 18; 3. Грузия 16; 4-8. Куба, САЩ, Полша, Азербайджан, България 16.*

□ □ □

КУПА "ГАПРИНДАШВИЛИ", КОЯТО СЕ ДАВА *на най-добре представилата се нация (сумират се точките на мъжкия и женския отбор на отделните страни) отиде при Русия-1, които събраха общо 40 точки (22 при дамите и 18 при мъжете).*

□ □ □

ДОМАКИН НА ШАХМАТНАТА ОЛИМПИАДА ПРЕЗ 2014 Г. *ще бъде норвежкият град Тромсьо. Това стана ясно след гласуване, в което 142 делегати на конгреса на ФИДЕ трябваше да избират между северната кандидатура и тази на българския черноморски курорт Албена. С 95:47 гласа норвежците, представени в Ханти-Мансийск от министъра на спорта и туризма, спечелиха вота. Голяма роля за избора на делегатие изигра и фактът, че Норвегия обеща да инвестира 14,8 милиона евро за олимпиадата, докато България разчиташе в случай на успех на едва 4 милиона евро. Освен това спортният министър на северната страна обяви, че правителството й вече е готово да отдели 600 000 евро, за да поеме самолетните разходи за участниците от развиващите се страни.*

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

ЦСКА взима бразилец от Селта

ЦСКА ще привлече бившия плеймейкър на Дженоа и Селта Виго Данило Валерио Сакраменто. 28-годишният бразилец е с италиански паспорт и ще подпише 3-годишен договор като свободен агент. През миналия шампионат той има 18 мача с екипа на Селта в Сегунда дивисион. Сакраменто е юноша на Васко да Гама, за който има 46 мача и 5 гола. През 2004 г. преминава в бразилския Понте Прета, за който изиграва 107 мача с 11 попадения за 3 сезона. През 2007 г. техничарят е продаден на италианския Дженоа, но за 22 мача се разписва само 1 път. Той се очаква да пристигне до края на седмицата и веднага да подпише контракт с "червените".

Англичанин ще играе за Уелс срещу нашите

Роденият в Англия нападател на Рединг Саймън Чърч е сигурен титуляр за Уелс срещу България в петък. Високият 1,81 м футболист е англичанин, но има право да облече екипа на "драконите", тъй като баба му и дядо му са от Нюпорт, Уелс. Той има мачове за националните отбори за юноши и младежи на Уелс. Временният селекционер Брайън Флин ще избира партньор на Чърч в атаката измежду дългуча Стив Морисън (Милуол, висок 1,89 м) и Чед Евънс (Шефилд Юн, 1,83 м). Флин не може да разчита в атаката на контузения капитан на Уелс Крейг Белъми, а през седмицата заради травма отпадна и нападателят на Нотингам Роб Ърншоу.

Матеус заведе 24-ма в Кардиф

Марто не чака премия, а първи точки

Националният отбор на България замина за Кардиф, където утре ще играе с Уелс трети мач от квалификациите в група G за Евро 2012. Двубоят е от 21.30 часа и ще бъде излъчен по БНТ 1. Германският селекционер Лотар Матеус, който ще дебютира срещу "драконите" начело на националите, качи на чартъра 24-ата играчи, останали след освобождаването на контузените защитници Живко Миланов и Веселин Минев. Пред УЕФА обаче той може да запише само 18 играчи за мача.

Президентът на БФС Боби Михайлов призна, че още не е запознат с методиката на Матеус. "Не мога да преценя дали има промяна в работата. Но момчетата са ентусиазирани, има мотивация. Неприятно е, че и с новия селекционер пак започват да ни мъчат контузии. Но както каза самият Матеус, нямаме право да се оправдаваме", каза Боби. "Групата е равностойна, има още много мачове. Всеки може да спечели срещу всеки. Но нека да видим първо какво ще се случи в Кардиф, тогава ще преценяваме дали шансовете ни отново са актуални или не", каза още Михайлов.

Един от тарторите на отбора, Мартин Петров, е сигурен, че ще спечелим първите си 3 точки независимо от кадровите проблеми. "Дано сме весели и след мача. Проблемите с контузени футболисти са факт, но така има място в титулярния състав за младите. Дано покажат, че имат някакви качества. Не искаме да стане така, че да стоим добре на терена, а да не спечелим и точка", каза Петров. "За какви премии да говорим, като нямаме и точка досега? Не сме говорили нищо за премии, но не мога да разбера защо всеки път трябва да търсим интриги и скандали преди важни мачове", заключи крилото на Болтън.

Нападателят Димитър Рангелов пък призна, че много трудно ще намерим място на Евро 2012. "Шансовете ни да се класираме са малки, но трябва да ги преследваме до последно. Обстановката е добра и можем да спечелим 3 точки, които са много важни. Мисля, че селекционерът има какво да ни каже, защото е играл футбол на високо ниво. Но българският национален отбор е нещо коренно различно", заяви юношата на Славия, който се очаква да води атаката заедно с Ивелин Попов.

Снимка Мариета ТОМОВА

Новият селекционер на България Лотар Матеус дава последни указания на Димитър Рангелов и Станислав Ангелов (от дясно на ляво) преди чартъра за Уелс

Левски понижи брата на Боби

Ръководството на Левски освободи Руслан Михайлов като треньор на вратарите. Братът на президента на БФС Борислав Михайлов ще работи в ДЮШ, а мястото му в щаба на Ясен Петров заема бившият страж на тима Георги Шейтанов, който до този момент водеше юноши. Причината за смяната безусловно е лошата форма, в която се намират вратарите на първия отбор. Шейтанов пази на "Герена" в периода 1997-2002 г., но по-често беше резерва на Димитър Иванков. Контузията на плеймейкъра Дарко Тасевски не е сериозна и той ще бъде готов за мача от Лига Европа срещу Лил на 21 октомври. До 10 дни македонецът ще поднови тренировки. Дарко получи травмата в мача в Сливен (1:1) в понеделник от IX кръг на "А" група, когато вкара и гола за "сините". Заради разтежението той не се присъедини към националния отбор на Македония.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008" ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йованoвска** - 246; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245; Марин Милашки - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: **abonament@duma.bg**; **PR:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели 97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

кратки

Калиакра уволни Филипов

Старши треньорът на Калиакра Филип Филипов бе освободен от поста си. Уволнението е заради слабата игра на футболистите и резултатите до момента. Специалистът се появи съвсем за кратко на стадион "Калиакра", разговаря с президента на клуба, след което се сбогува с футболистите и си тръгна. Днес поста поема Антони Здравков. Специалистът, който за последно работеше в Левски, е добре познат в Каварна, след като класира тима за бараж за "А" група през 2007 г.

Зума остава да води Локо Пд до Нова година

Президентът на Локомотив Пловдив Христо Бонев ще води отбора до Нова година въпреки здравословните си проблеми. Новината оповести собственикът на клуба Константин Динев. "Няма да бързам с избора на нов треньор. Доколкото може, отборът ще води Бонев с помощта на Неделчо Матушев. Искаме опитен наставник, няма значение дали ще е чужденец или българин. С Христо Стоичков и Станимир Стоилов водихме само приятелски разговори по темата", каза Динев.

Литекс играе с Чавдар Етрополе

Отборът на Литекс ще играе контролна среща в събота от 12.00 часа срещу втородивизионния Чавдар Етрополе. Проверката ще се състои на стадиона в Правец, а старши треньорът на шампионите Любослав Пенев ще даде шанс на младоци или футболисти, които по-рядко попадат в стартовия състав. Шампионите подновиха тренировки след 2-дневната почивка след победата над Черно море с 3:1.

Наков прави родителска среща в Пирин

Новият изпълнителен директор на Пирин Благоевград Емил Наков ще се срещне довечера с всички родители на деца от ДЮШ. Това не е правено досега от нито един шеф или собственик на "орлетата". Наков иска от родителите да чуе къде според тях са проблемите в школата.

Пак янки купуват Ливърпул

Английският футболен клуб Ливърпул ще има нов собственик. Американската компанията Ню Инглънд Спортс Венчърс (NESV), която притежава и бейзболния Бостън Ред Сокс, купи един от двата най-титулувани английски отбора. Досегашните собственици на Ливърпул - американците Том Хикс и Джордж Джилет, които купиха клуба през февруари 2007 г. срещу 218,9 млн. паунда, до последно бяха против сделката, тъй като според тях офертата не е достатъчно добре подплатена финансово. Ливърпул има дългове от 237,4 млн. лири към основния си кредитор Кралската банка на Шотландия, но новите собственици са поели ангажимент да погасят всички задължения. Банката иска до 15 октомври дългът да бъде рефинансиран и заплашва да начисли наказателна лихва от 60 млн. лири.

www.dum

ЦСКА взима бразилец от Селта

Стр. 31

Никола Гърбич (с гръб) и Иван Миликович се радват след победата с 3:1 гейма над Русия във Флоренция, класирала Сърбия на полуфинал на световното първенство по волейбол за мъже

Резултати

ГРУПА Q (Флоренция)
Куба - Испания 3:1 (25:22, 15:25, 25:22, 25:22); снощи България - Куба.
Класиране: 1. България и Куба по 2 т. (1 мач) 3. Испания 2 (2)
ГРУПА О (Рим)
САЩ - Италия 1:3 (25:14, 23:25, 26:28, 22:25); *снощи: Италия - Франция*
1. САЩ 3 (2), 2. Италия 2 (1) 3. Франция 1 (1)
ГРУПА Р (Флоренция)
Русия - Сърбия 1:3 (26:28, 25:16, 21:25, 25:27); *снощи Аржентина - Русия*
1. Сърбия 4 (2) 2. Русия и Аржентина по 1 (1)
ГРУПА R (Рим)
Германия - Чехия 3:0 (25:23, 25:18, 25:13); *снощи: Бразилия - Германия*
1. Германия 2 (1) 2. Бразилия 2 (1) 3. Чехия 2 (2)
Победителите в групите се класира за полуфиналите, вторите отбори ще играят за място от 5-о до 8-о, а третите - от 9-о до 12-о.

Сърбия чака нашите или Куба на 1/2 финал

Сънародниците на Фидел също биха Испания с 3:1 гейма

Отборът на Куба очаквано победи Испания с 3:1 (25:22, 15:25, 25:22, 25:22) във Флоренция във втория мач от група Q на световното първенство по волейбол за мъже. Късно снощи сънародниците на Фидел Кастро играха с България, като победителят се класира за полуфинал срещу Сърбия.

Срещата в зала "Нелсън Мандела Форум" бе проследена от нашите и италианския им селекционер Силвано Пранди, които разузнаха играта на Куба. Силен мач за победителите изигра капитанът им Робертланди Симон, който завърши с 22 т. Вилфредо Леон и Йоанди Леал добавиха по 13 т. Ибан Перес постигна 20 т., а Холхе Фернандес 11 за Испания, която завърши с 2 загуби в групата и ще играе за разпределение на местата от 9-о до 12-о. Също във Флоренция Сърбия съкруши Русия с 3:1 гейма (26, -16, 21, 25) и стана първият тим, класирал се на полуфинал на мондиала, където ще срещне победителя от снощния мач България - Куба. В Рим в група О домакинът Италия победи олимпийския шампион САЩ с 3:1, а снощи игра с Франция. В група R Чехия загуби и от Германия и ще играе заедно с Испания за 9-о - 12-о място.

Бразилец лекува Киряков в Германия

Снимка Мариета ТОМОВА

Двукратният олимпийски шампион по спортна стрелба Таню Киряков (вляво) бе награден със "Златен лъв" за изключителния си принос към българския спорт и по повод 10-годишнината от спечелването на втората олимпийска титла от Сидни 2000

Марин МИЛАШКИ

Двукратният олимпийски шампион по спортна стрелба Таню Киряков има контузия в десния лакет, която му пречи на подготовката за Олимпиадата в Лондон през 2012 г. Състезателят на клуб "Нове" ще се подложи на лечение от бразилския лекар Татадшиба в Тюбинген, Германия. От контузията зависи участието на 47-годишния българин на 7-а олимпиада. Русенецът още не е спечелил квота за Лондон 2012. Киряков бе награден със "Златен лъв" за изключителния си принос към българския спорт и по повод 10 години от спечелването на 2-ата му олимпийска титла в Сидни 2000.

"На 15 октомври ще се срещна с д-р Татадшиба, който ще каже какво е състоянието ми. Може да се наложи и операция. Нямам желание да пропусна Олимпийските игри, ако трябва, ще си вържа ръката и ще участвам. Проблемът обаче е в квотата, която ми липсва. Ако се излекувам, това ще е най-съществения момент в кариерата ми", каза Киряков. "Ако не вляза във финала на европейското първенство, няма смисъл да харча парите на данъкоплатците. Все пак Игрите в Рио де Жанейро не са толкова далеч. Няма спортист, който да не желае да участва на най-големия спортен форум. За момента обаче не мога да потвърдя, че ще стрелям и в Лондон", допълни той.

"Виждам изход от трудното положение, в което сме. Искам да похваля спортното министерство, че ни спонсорира в тази криза. С новата система ще стане ясно кой ще се занимава със спорт и кой не. Трябва само федерациите да поумнеят, за да тръгнат нещата по правилния път", каза още Киряков.

Топалов падна до 4-и в света

Веселин Топалов регистрира сериозен спад в своя рейтинг след шахматната Олимпиада в Хантимансийск. Водачът в световната ранглиста Магнус Карлсен също понесе голяма загуба в сравнение с коефициента си в септемврийската класация. Коефициентът ЕЛО на Топалов е спаднал със 17,5 пункта, докато за Карлсен той се е намалил с 15,3. Сериозно скачат рейтингите на Василий Иванчук (Укр) със 17,9, на Гата Камски (САЩ) +16,3, и особено на Ван Юе (Кит) +21,3, който влиза в Топ 10. Топалов ще има възможност да вдигне своя рейтинг от 20 октомври, когато започва супертурнирът в китайския град Нанцзин. Там съперници на русенеца ще бъдат Магнус Карлсен, Вишванатан Ананд, Ван Юе, Етиен Бакро и Вугар Гашимов. Миналата година шампионската титла в Нанцзин спечели Карлсен с впечатляващия резултат 8,0 т. от 10 възможни, а Веско остана втори с едва 5,5 т.

Още шахмат – стр. 30

Топ 10 в света

1.	Магнус Карлсен (Нор)	2810,
2.	Вишванатан Ананд (Инд)	2800,0
3.	Левон Аронян (Арм)	2793,8
4.	Веселин Топалов (Ълг)	2785,5
5.	Владимир Крамник (Рус)	2779,6
6.	Василий Иванчук (Укр)	2771,9
7.	Александър Гришчук (Рус)	2762,3
8.	Сергей Карякин (Рус)	2760,9
9.	Шахрияр Мамедяров (Азерб)	2760,0
10.	Ван Юе (Кит)	2753,3

Снимки БГНЕС

Екипажът на американската яхта "Куантум" се опитва да я ускори в първия ден на световното първенство по ветроходство в клас Транспак 52 край Валенсия, което ще продължи до събота

Меси играе с Япония заради $200 000

Най-добрият футболист в света и Европа за 2009 г. Лионел Мес пристигна в Токио за контролата на аржентинския национален отбор срещу Япония. Нападателят на Барселона бе включен в състава на Аржентина, въпреки че лекува контузия в глезена и участието му е под въпрос. Меси се появи на летището в Токио с бяла тениска и набола брада и раздаде автографи на очакващите го фенове. Въпреки контузията, се очаква той да играе в контролата, тъй като Аржентинската федерация ще получи 200 000 долара бонус, ако звездата се появи на терена. Заради появата на Меси всичките 60 000 билета за мача бяха продадени за един ден. "Ако Меси не играе, ще платим 200 000 долара по-малко на Аржентинската федерация", коментира президентът на Японската футболна централа Юнджи Огура. Двубоят ще бъде дебют за италианския селекционер на Япония Алберто Дзакерони.

кратки

Тити води Левски за 3 мача на Родос

Баскетболистите на Левски пътуват днес за остров Родос, Гърция, където ще играят 3 контроли. Още довечера тимът на Константин Папазов - Тити ще се изправи срещу домакините. Утре от 17.00 часа е двубоят срещу гранда Панатинайкос, а в събота от 15.00 часа е последната проверка с Паниониос. "Сините" се връщат в София в неделя, а следващата седмица играят първите си официални срещи в Балканската лига и в държавния шампионат.

ЛеБрон дебютира за Маями

Новата звезда на Маями Хийт ЛеБрон Джеймс дебютира с победа срещу Детройт Пистънс със 105:89 в контролен мач преди началото на сезона в НБА. Радостта от победата бе помрачена от контузията на Дуейн Уейд, който игра само 3 мин. и получи разтежение. Третият от "Голямото трио" на Маями Крис Бош също игра. Джеймс завърши с 18 т. (12 само в първата четвърт).

Англия обеща $240 млн. на ФИФА

Английската футболна асоциация обеща печалба за ФИФА поне $240 милиона, ако получи домакинството на световното първенство по футбол през 2018 г., съобщиха от комитета по кандидатурата. Прогнозите са на базата на продажба на билети, от която се очакват $897 млн. В прогнозата влизат и приходите от турнира за Купата на конфедерациите, който по традиция домакините организират година преди световното първенство. Разходите по организацията на първенството се изчисляват на $657 млн.